GÖNÜLDEN
ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ

İZ-TERZİ BABA

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER

(KİTAP - 156-24)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (156-24)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
"İZ-TERZİ BABA"

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(KİTAP-156-24)

İRFAN SOFRASI

NECDET ARDIÇ

TASAVVUF SERİSİ

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(156-24)

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollarını yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekrarları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir. Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim. Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşeallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ

MUHTELİF SOHBETLER-3

KAZA VE KADER BAHSİ (Sohbet: 1)

FUSUSÜ'L HİKEM - İSMAİL FASSI

Her marzi/razı olunan, mahbubdur. Ve mahbubun her işlediği şey mahbubdur. Zira ayn için fiil yoktur. Belki fiil o ayn'da onun Rabbi içindir. Ayn, fiil ona izafe olunmaktan mutmain oldu. Ayn, Rabbinin ef'alinden, ondan ve ondan zahir olan şeyle raziye oldu. Bu efali marziyyedir. Zira her bir fail (fiili yapan) ve sani (sanatını işleyen) kendi fiilinden ve sanatından razıdır. Razı olmasa onu yapmazdı. Çünkü her fail ve sani kendi fiilini ve sanatını onun mahiyetinin gerektirdiği hakkını kâmil kıldı.

(Taha 20/50) "Kâle rabbunellezî a'tâ kulle şey'in halkahu summe hedâ"

Hakk Teâlâ her şeye hakkını verdi. Hakkiyetini verdi. Beyan etti ki Hak her şeye hakkını verdi. Binaenaleyh noksan ve ziyadeyi kabul etmez.

Her bir marzi olan kimse terbiyesi altında bulunduğu ism-i ilahinin mahbubudur. Ve O daha ezelde, "Küntü kenzen mahfiyyen" de belirtilen "Huu" hakikatinin bütün varlıkta bireyler olarak küllide zuhura çıktığını ifade etmekte. Yani her bir marzi (razı olunan) zuhur, terbiyesi altında bulunduğu ismin mahbubudur. Böyle olunca, o ismin icabatından olarak kendisinden sadır olan efal ve ahlak ve kelam vs. hep Rabbinin mahbubudur. (Sevdiği şeylerdir). Zira ayn-ı mevcudenin belli başlı fiili yoktur. Çünkü meşhudumuz olan o aynın bir vücudu müstakili yoktur. Onun vücudu Rabbi olan ismin suretidir ve o isim; o suretin batını ve ruhudur. Binaenaleyh o ayn'da zahir olan fiil, aynın Rabbı olan ismi ilahinindir.

Bu surette her bir ayn, kendisinden sadır olan efalin, kendine izafatı olunmayacağından mutmaindir. Ve hakikat bilinince nazar-ı hakikatle bakıldığı vakit hiçbir ferdin efaline itiraz muvafık olmaz. Fakat nazar-ı şeriatle (şeriat

mertebesiyle) bakıldığı vakit Hadi ismi, mudilin efailine itiraz eder. Zira müteşerri (şeriat ehli) olan kimse, ism-i Hadi'nin ve kâfir ve fâcir olan kimse dahi ism-i mudilin terbiyesi altındadır. Birinin icabatı diğerinin icabatına zıttır. Sırat-ı müstakimleri ve bu sıratların müntehaları (sonları) başka başkadır. Birinin münteha-i sıratı (neticedeki yolu) neşet-i uhreviyede cennet ve diğerininki cehennemdir yani birinin neticede olan yolu uhreviyetin doğuşunda cennet (ahiretin varlığında cennet) ve diğerininki cehennemdir.

Şimdi her bir ayn kendi vücudunda mürebbiyesi olan Rabb-ı Has'tan zahir olan şeyle, o Rabbın efalinden razıdır, o efal merziyyedir. Yani kendi fiil ve sanatından razıdır. Zira her bir fani ve sani kendi fiilini ve sanatını, o fiilin ve sanatın mahiyeti neyi iktiza ediyorsa (gerektiriyorsa) hakkını vermek suretiyle mükemmel bir hale getirdi.

Hz. Kuran-ı Kerim'de emrolunan ayette Taha 20/50 Mana-ı şerifi "Hak Teâlâ, her şeye (istidadının gereği olan) hakkını verdi. Ondan sonra her şeye hakkını verdiğini beyan etti. Yani meydana getirdiğini beyan etti. Binaenaleyh her şey kendi istidadıyla batınında (özünde) neyi talep etmişse ondan noksan ve ziyade kabul etmez. Yani ne noksan ne de eksik zuhur eder. Burada birçok hakikat-i ilahiyye, faaliyet sahasında olan zuhurların özlerini bize bildirmekte. Şimdi buraya kadar düz okuduğumuz yerleri geriden alıp bu yerlere biraz daha bakalım.

Yani her bir marzi olan kimse terbiyesi altında bulunduğu ismi ilahinin mahbubudur. Yani razı olunmuş ise bir kimse ya da bir varlık, o muhabbet ehlidir.

Zuhura getirdiğine muhabbet etmiştir ki zuhura getirmiştir. Zuhura getirmiştir ki ondan razıdır. Bütün âlemdeki varlıklar budur. O kimse mahbub olunca yeni zuhura gelen merbub yani o ismin zuhuru olan merbub o kimse, mahbub olunca merbub. Rabbe bağlı olan merbub. Rabbın özelliklerini ortaya çıkarınca Rab ondan razı. O kimse razı olununca sevilmiş (mahbub) olur.

Hangi ismin zuhuru, tesiri altında ise onun icabatından yani gereğini yerine getirdiğinde kendisinden sadır olan efal,

ahlak ve kelam vs. hep Rabbinin sevdiği şeylerdir (mahbubudur). Zira aynı mevcudenin belli başlı fiili yoktur. Yani ayan-ı mevcudenin bütün hepsinin bir tek fiili yoktur (Her Rabb'den bu meydana gelecek diye). Şahidi olduğumuz (Meşhudumuz olan ayn'ın) aynı vahidenin bir vücud-ı müstakili yoktur. Onun vücudu Rabbi olan ismin suretidir. (Ayn'larımız) İlmi manadadır. Ayn'ın vücudu Rabbi olan ismin suretidir. Rabbi hangi manada ise o mananın suretidir. Ayan-ı sabitenin vücudu yoktur, onun vücudu Rabbi Has'ın suretidir. Ve o isim o suretin batını ve ruhudur. O hangi Rabb, esma ise, o isim o suretin batını, batını ve ruhudur. O ayn'da zahir olan fiil, aynı Rabbı olan ism-i ilahinindir. Bu surette her bir ayn kendisinden sadir olan efalin, kendine izafet olunmayacağından mutmaindir.

(Bu surette her bir ayn kendisinden meydana gelmiş olan …) İzafet o ismin suretinedir, kendine değildir, zatına değildir. Bu hakikat bilinince hiçbir ferdin efaline itiraz muvafık olmaz. İrfaniyet gözüyle bakılınca hiçbir ferdin efaline itiraz edilemez. Ancak aşağıdan, şeriat ölçüsüyle bakılınca Hadi ismi, İsm-i Mudil'in efaline itiraz eder (İyi yaptın vs.) Zira şeriat ehli olan kimse İsm-i Hadi'nin, kafir ve facir olan kimse dahi İsm-i Mudil'in terbiyesi altındadır. Birinin yaptığı (icabatı) diğerinin yaptığına (icabatına) zıttır.

Yukardan bakıldığı zaman her fiil ayan-ı sabitesinin mahbubudur. Efal mertebesinden (şeriat mertebesi) bakış ile Rububiyet mertebesinden bakış ve yaşantı aynı değildir. Sırat-ı müstakimleri farklı farklıdır. Birinin yolunun sonu necat-i uhreviyyede ahiret hayatı başladığında cennet, diğerininki cehennemdir, şeriat mertebesinde bu geçerlidir. Yukarıdan bakıldığında her fiil ayan-ı sabitesinin mahbubudur, şeriat mertebesinde bu geçerli değildir. Her bir ayn kendi vücudunda mürebbisi olan Rabb-ı Has'tan zahir olan şeyle o Rabbinin efalinden razıdır. Her bir ayn (hakikati, aslı, ayan-ı sabite) kendi vücudunda terbiye edicisi olan Rabb-ı Has'tan zahir olan şeyle o Rabbinin efalinden razıdır. Bu efal "raziye"dir. Zuhur etmiş olan, kendisinde zuhur ettirenden razıdır. Bu efal de "marziye"dir. Rabbi tarafından o efalden razı olunmuştur. O fiil varlığın neticeye

gelmesi, kendisinin meydana çıkmasından razı olmuştur. Razı olunduğu için de Rabbı tarafından marziyyedir.

Her fail ve sani kendi fiilinin ve sanatının mahiyeti neyi gerektiriyorsa hakkını vermek suretiyle mükemmel bir hale getirir. Her bir failin yaptığı sanat güzel olmasaydı, kimse itibar etmezdi. Ne yapılan mallar satılırdı ne de itibar görürdü. İyi yapılan bir şey, sanatın mahiyeti neyi gerektiriyorsa hakkını vermek suretiyle mükemmel bir hale getirir. Cenab-ı Hak Hz. Kur'an-ı Kerim'de Taha 20/50 " Bizim Rabbimiz her şeye şeklini veren, sonra da yolunu gösterendir." dedi. Bu ayeti bu manada hiçbir yerde bulmak mümkün değildir.

Onun halkiyyetinin ve hidayetinin zuhura çıkarmasını verdi (Bütün ayan-ı sabite). Bütün zuhurları Hadi manasındadır. Yukarıda ifade edilen hakikatler gereğince şeriat mertebesinde hepsinin hakkını verdi, bazıları Hadi bazıları Mudil olarak kabul edildi.(Şeriat mertebesinde). Hak Teâlâ her şeye istidadının gereği olan hakkını verdi sonra da her şeye halkını verdiğini beyan etti. Bunu vermesiyle de halk etmeyi verdi. O hakkını vermeseydi halk olmazdı. Her şey kendi istidadı ile özünde neyi talep ettiyse ondan noksan ve ziyade talep etmez.

İsmail a.s. bizim zikrettiğimiz şeye husnu sebebiyle, gizli yönünü bilmesi sebebiyle Rabbi indinde marzidir. Bir hakikati ele alıyor, zannediliyor ki bu kitaplarda Hz. İsmail, Hz. Yunus ve Hz. İbbrahim a.s.'ın hayatı belirtilecek ama öyle değil. Bunların suri yaşantıları değil, özlerinde olan ayan-ı sabitelerinin gereği anlatılıyor, hakikatleri bildiriliyor. Her bir mevcut Rabbi indinde marzidir. Keza her bir mevcut beyan ettiğimiz Rabbi indinde marzi olduğunda diğer abdin Rabbi indinde Marzi olması lazım gelmez. Zira Rububiyeti ancak külden aldı, vahitten almadı. Binaenaleyh ona külden ancak ona münasip olan şey müteayyin oldu. O da onun Rabbidir. (8. paragraf) Yani İsmail A.S. fiil; ayn için sabit olmayıp ancak aynda mütecelli ve zahir olan Rabbı Has için sabit olduğuna ve o ayn dahi ancak kendisinden zahir olan şeyi kabiliyet ve istidadı ile Rabbinden talep eylediğini ittila sebebiyle Rabb-ı Has indinde marzidir ve beğenilmiştir. Zira

Rabbı Has'ı o mevcudun üzerine rububiyeti ibka etti. Onun istidadı hasebiyle ona tecelli edip efalini onda izhar eyledi.

Böylece mevcut Rabbı Has'ın indinde marzi olmakla yine o mevcut diğer abdın Rabbı indinde marzi olmakla beğenilmek lazım gelmez. Zira mevcudun herbirisi Rububiyeti ancak külli bir esmadan aldı, vahidi muayyenden almadı. Ve külden onun için müteayyen olan şey dahi ancak kendisine münasip olan şeydir. Ve kendisinin münasip olan şey de onun istidatıdır. Ve o mevcut olan kendisine münasip olarak külden müteayyin olan şey onun Rabbidir.

İsmail a.s. hadisenin böyle olduğu ittila sebebiyle. İttila; orayı idrak etmek, tabi etmek, orasını anlamaktır. İsmail a.s. fiilin oluşumu ayn için sabit olmayıp yani ayan-ı sabitede fiil yoktur. Fiil hakikati; özü bir şey için sabit olmayıp ancak aynda mütecelli ve zahir olan Rab olan Rabb-ı Has için sabit olduğuna ve onun aynı dahi ancak kendisinden zahir olan kabiliyet ve istidadı ile Rabb'ından talep ettiğini ittilayı sebebiyle yani İsmail a.s. anladı ki ayn için sabit bir fiil yoktur. Ancak o aynına Rabb-ı Has'ı için sabit olduğuna Rabb-ı Has'ından zuhur eden fiildir.

Ayan-ı sabitenin programı ne üzerineyse o esma onun Rabbı olmakta. İşte o Rabbın hususiyeti nedeniyle bir fiil ortaya çıkmaktadır. İsmail a.s. bunu anladı. İstidadı ve Rabbından talep ettiğine ittila sebebiyle yani bunu idrak etme sebebiyle Rabb-ı Has indinde marzidir. İsmail A.S. dahi Rabb-ı Has'ı indinde razı olunmuşlardandır. Genel olarak bunu anlattıktan sonra İsmail fassı olduğu için şu hakikatleri anlatmak için bunu anlatıyor. Daha evvelden gelen özellikleri, yaşam sistemlerini İsmail a.s.'ın anladığını anlatmak için bunları anlatıyor. Rabb-ı Has indinde marzidir ve beğenilmiştir. Zira Rabb-ı Has'ı o mevcudun üzerine Rububiyeti ibka etti. Ve onun isidadı hasebiyle ona tecelli edip efalini onda izhar eyledi. Böylece her mevcut Rabb-ı Has'ının indinde marzi olmakta yine o mevcut diğer abdın Rabbı yanında marzi olmak ve beğenilmek lazım gelmez.

Onun için birçok kimseler bir araya gelince "Benimki doğru, seninki yanlış" der. Hiç kimse başkasının fikrini

beğenmez. Beğenmek zorunda değildir ama inkar etmek zorunda da değildir. Hepsi ayrı Rab'lerin zuhuru ile meydana geldiğinden görünmeleri ve faaliyetleri ayrı, ayrı olacaktır. Ama ayrı, ayrı birbirlerine zıt olan bu şeyler, kendi Rabb-ı Hasları indinde marzi ve de mahbubdurlar.

Zira mevcudun her birisi Rububiyeti ancak külli bir esmadan aldı. İsimlerin cemiyetinden, mertebesinden aldı. Tek bir vahid makamdan almadı. Vahid-i muayyenden almadı. İsimlerin cümlesinden aldığından hepsi de ayrı ayrı zuhurlar oldu. Eğer hepsi vahid makamından alsaydı hepsinin tecellileri bir olacaktı. Ve külden onun için müteayyen (tayin edilen) olan şey dahi ancak kendisine münasip olan şeydir. Kendinin programı kadar olan şeydir. Kendisine münasip olan şey onun istidadıdır. Ve o mevcut için kendisine münasip olarak külden müteayyen olan şey onun da Rabbidir. Bu bahsi biraz izah edelim. Malum olsun ki uluhiyet yani mertebe-i vahdet, kendisinde isim ve resim olamayan mertebe-i ahadiyet ile mertebe-i esma ve sıfat olan vahidiyet arasında bir mertebe-i mutavassıtadır. Bu mertebe-i uluhiyet, Rububiyet-i mutlakayı icat eder. Zira meluh olmayınca ilah kimi terbiye edecektir.

Mertebe-i ahadiyetin ; Abdülkadir Ciyli'nin belirttiği inniyet ve hüvviyeti var. İşte mertebe-i vahdet, kendisinde isim ve resim olamayan mertebe-i ahadiyet ile mertebe-i esma ve sıfat olan vahidiyet arasında bir mertebe-i mutavassıtadır. Bu mertebe-i uluhiyet, Rububiyet-i mutlakayı icat eder.

ULÛHİYET MERTEBESİ

Şimdi deniyor ki, Uluhiyet Ahadiyet mertebesi ile Vahidiyet mertebesi arasında berzah yani geçişdir. Ahadiyet kendisinde isim, resim ve program hiçbir şey olmayan teklik mertebesi. Vahidiyet ise Uluhiyetin zuhur sahası. Vahidiyet diye bir mertebe tek başına, Ahadiyet gibi tek başına bir mertebe değil, Uluhiyet mertebesinin açılmasına

bir sahadır Vahidiyet mertebesi. Bu sahanın da faaliyete geçtiği yani diğer sahalara açılıma geçtiği Rahmaniyet mertebesi. O halde Vahidiyet, Uluhiyet, Rahmaniyet aynı sahada, oluşan üç isimli mertebeler fassı. İşte Vahdet, Kendisinde isim ve resim olmayan mertebe-i Ahadiyet ile mertebe-i esma ve sıfat olan Vahidiyet arasında bir mertebe-i mutavassıtadır. Uluhiyet denilen hal Ahadiyet mertebesi ile Vahidiyet mertebesi arasında bir vasıtadır.

Ahadiyet olmazsa Uluhiyet olmaz.

Uluhiyet olmazsa Vahidiyet olmaz.

Uluhiyet, Vahidiyetten, Ahadiyetten hakikatini almakta ve Vahidiyet mertebesinde de bunu zuhura çıkarmakta. Genişletmekte ve dağıtmaktadır. Ahadiyet mertebesi ile esma ve sıfat mertebesi olan vahidiyet mertebesinin arasında geçiştir, birleştirendir. Uluhiyet mertebesi olmazsa vahidiyet mertebesi faaliyete geçemiyor. Uluhiyet, bütün varlıkların hakkını koruyan mertebenin adıdır.

Cenab-ı Hak, mertebe-i uluhiyet, kafire kafir olduğu için, iman ehline de iman ehli olduğu için rızkını vermez, uluhiyeti yönüyle verir. Güneş doğunca ister kâfir, putperest ister mümin olsun hepsinin tarlasına ışık verir. Yağmuru her yere yağdırır.

Allah hem müslümanın hem hıristiyanın yani bütün âlemlerin Rabbü'l Erbab'ıdır. Yani uluhiyet mertebesinde ayrım olmaz. Allah hepsinin varlık sebebidir. Ama burada imtihan olması gerektiğinden şeriat mertebesinde de bahsedildiği gibi dileyen ehli küfre yönelir dileyen ehli imana. Bu mertebe-i uluhiyet, Rububiyet-i mutlakayı icat eder. Eğer uluhiyet mertebesi varsa Rububiyet mertebesini de gerekli kılar. İlah varsa onun meluhu da olacaktır.

Uluhiyet mertebesi olmasaydı bu âlemlerde hiçbir şey olmazdı. Bu âlemlerde bir şeyler varsa mutlaka uluhiyet mertebesinin tecellilerindendir, zuhurlarındandır. Bu tecellilerde esma-i ilahiyyenin hususiyetleri olan rablar hükmüyle ortaya çıkmaktadır. Her bir esma Rab, Rab de terbiye edici demektir. Bütün bu âlem, terbiyeler silsilesi,

eğitimler silsilesi içinde olmaktadır. Sadece insan eğitilmiyor, bütün varlıklar kendi mertebeleri itibariyle eğitilerek kemallerine ermektedirler. Onları hükminde tutanlar da Rabb-i Has'ları olmaktadır. İşte böylece uluhiyet, Rububiyet-i mutlakayı icat eder.

Uluhiyet, mutlak bir terbiyeyi gerektirir. Meluh varsa bir yerde ilah da vardır, ilah varsa meluh da olur. Halbuki âlemlerin kâffesi (bütünü) meluhtur. Daha evvelce rablerin zuhurları olarak ayrı ayrı bildirdi, burada da toplu olarak (icmali olarak) bildiriyor. Allah Rabbü'l Âlemin'dir. Onun âlemler üzerindeki rububiyeti, Rububiyet-i mutlaka ve âmmedir. Yani umumi bir mutlak rububiyettir. Ve her mevcudun bu uluhiyet mertebesinden aldığı hisse ve nasip ancak kendisinin Rabb-i Has'ı olan bir isimdir. Ve bu ismin rububiyeti, Rububiyet-i Hassa ve mukayyededir. Kendisine has ve kayıtlı Rabbıdır. Binaenaleyh her bir mevcut, Rububiyetini külden yani kaffe-i esmayı cami olan mertebe-i uluhiyetten almış olur. Ve bu aldığı Rububiyet-i Hassa dahi onun kabiliyet ve istidatına muvaffık olup mazhar olduğu ism-i Hassa mahsus bulunur. İşte o mevcudun efalinden razı olan ve ondan sudur eden, meydana gelen şeyleri beğenen ancak bu İsm-i Has'tır.

Mesela muhtedinin Rabbi olan Hadi İsm-i Hassı ona hidayetle mütecellidir. Muhtediden sadır olan efal ve ahlaktan razıdır. Keza dall olan kimsenin Rabbi dahi o delaletle mütecellidir. O Rab dahi mudil İsm-i Hasıdır ve ondan razıdır. Mutazarrının Rabbı Darr, müntefinin Rabbı Nafi, intikam olunan kimsenin Rabbı Müntakim ve merhumun Rabbi Rahim.

ULÛHİYET MERTEBESİ (Sohbet :2) Cilt 2, sayfa:144

Malum olsun ki Uluhiyet yani mertebe-i Vahdet kendisinde isim ve resim olmayan mertebe-i Ahadiyet ile mertebe-i esma ve sıfat olan Vahidiyet arasında bir mertebe-i mutavassıtadır. Bu mertebe-i Uluhiyet Rububiyet-i mutlakayı icat eder. Zira meluh olmayınca ilah kimi terbiye eder. Halbuki âlemlerin kaffesi meluhtur. Yani bütün âlemler ilaha bağlı zuhurlardır. Allah, Rabbü'l Erbab, Rablerin Rabbi

olan Allah. Allah âlemlerin Rabbidir. Mahalli Rab değil. Onun âlemler üzerindeki Rububiyeti, Rububiyeti mutlaka ve âmmedir. Mutlak ve umumi Rububiyettir. Allahın Rabbü'l âlemin olması. Rabb-i Has ise hususidir. Hususi Rab.

Allah ismi camii, Rabbu'l âlemin. Esma-i ilahiyeler, tek tek olan isimlerin, zuhurları da özel Rabb-i Haslardır. Her mevcudun Uluhiyet mertebesinin aldığı hisse ve nasib ancak kendinin Rabb-i Hassı olan bir isimdir. Bu ismin Rububiyeti, Rububiyeti Hassa ve mukayyededir. Hususi ve kayıtlı Rububiyettir.

Her bir mevcut Rububiyetini küllde yani kaffe-i esma-i camii olan mertebe-i Uluhiyetten almıştır. Kendi başlarına Rabler bir şey değildir. Aldığı Rububiyet-i Hassa dahi onun kabiliyet ve istidadına uygun olup zuhura getirmiş olduğu has ismi, isme mahsus yani oraya tahsis edilmiş olur. İşte o mevcudun efalinden razı olan ondan sudur eden, beğenen şeyleri bu İsm-i Has'tır.

Hadi isminin zuhuru olan, Hadi isminin zuhurunun kaynağı olan Hadi ismi zuhurundan razıdır. Mudil isminin zuhuru mahalli olan zuhurdaki mudilinden Mudil ismi razıdır. Mesela mühtedinin Hadi olunmuş olan Rabbi olan yani Hadi isminin zuhurunun Rabbi olan Hadi İsm-i Hassı ona hidayetle mütecellidir. Yani Hadi isminin huzurunda hidayetle tecelli eder. Hadi isminin zuhur mahalli olan ahlaktan razıdır. (Hadi ismi)

Keza dall olan yani delalet olan Rabbi dahi o dalle delaletle mütecellidir. O Rab dahi Mudil İsm-i Hassıdır. Hususide Mudil ismidir. Keza müntefinin Rabbi Nafi ve mutazarranın Rabbi Darr (zarar veren), intikam olunan kimsenin Rabb-i Müntakim ve merhumun Rabbi Rahmandır. Cenazeye merhum denir, rahmet edilmiş. Şaki de olsa o hale gelenlerin hepsine merhum denir. Şaki de olsa katil de olsa merhum denir. Yani rahmaniyetten rahmet edilmiş.

Nasıl oluyor? Merhum, ölmüş manası veriliyor. Halbuki kelimenin aslı rahmet olunmuştur. Bütün âlemdeki esma-i ilahiyenin dağılımı rahmaniyetten başlıyor. Böyle olunca da "Rahman arşı istifa etti" hakikatiyle bütün âlemi rahmaniyet

hakikati sarmış oluyor. O halde gadap dahi Rahman'dan meydana gelmiş oluyor. Mudil, Rahman'dan meydana gelmiş oluyor. Peygamberimizin buyrukları "Rahmetim, gadabımı geçmiştir." hükmün buraya dayandığı söyleniyor. Çünkü gadap ve Mudil Rahmaniyettedir. Rahman, asıl bunlar onun zuhur mahalleri. Varlık sebepleri Rahman. Rahman olmasa onlar da olmayacak. Bütün varlık aynı zamanda merhum olmaktadır.

Cenab-ı Hakk'ın bütün varlığa rahmeti, Rahmaniyetin bütün varlığa rahmeti kendi istidatları üzerine olmakta. Ve kendi istidatlarını zuhura getirmiş olan bütün varlıktan da esmaları razı olmakta. Ve varlıklarda kendilerini meydana getirdikleri hayat sahasına çıkardıkları için isimlerinden razı, o zaman isimler de marzi olmakta. Vesaireleri de ona göre kıyas olunur.

Birinin yanında marzi olan kimse diğerinin indinde marzi olmaz. İki kişi düşünelim; birisi Mudil tecellisinde, şaki oldu; diğeri Hadi tecellisinde said oldu. İkisi birbirleriyle anlaşamaz, ters düşerler. Keza bir isme nazaran said olan, diğer isme göre said olmaz çünkü ayan-ı mevcude; mevcut olan ayanları Rububiyetlerini küll olan Uluhuyetten ayrı ayrı İsm-i Has'lar olarak aldı. Yani bu değişik isimler; Uluhuyetten istikaklarını ayrı ayrı hususiyetler olarak aldılar. Çünkü Uluhiyet mertebesinde, O Rahmaniyet mertebesi ve bunların hepsi mevcut. Bir ismi muayyenden almadılar, Allah isminden (bu yönüyle tek isimden) aldılar. Ama Allah esma-i ilahiyeyi içine alan cami isimdir.

Allah isminin içinde bütün isimler olduğundan her bir varlıkta kendi hassının zuhuru olduğundan her ne kadar hepsi tek yerden almış olsalar da (Zat mertebesinde) esma mertebesinde hepsi ayrı ayrı Rabb-i Haslarından aldılar. Tek bir isimden alsaydı (Zattan değil) mevcudat rububiyette müşterek olup cümlesinin efali o ism-i muayyen indinde marzi olmakla hepsi müsavi surette said olurdu.

Esma-i ilahiyelerden herhangi birisinden bütün varlıklar aynı ismi almış olsaydı bütün varlıklar aynı olarak zuhur ederdi. Said ise said olurdu. İdrak eden bizden evvelki

ariflerimizden Mevlana Hazretleri “Burası çokluk âlemidir, burada birlik olmaz” diye açık olarak belirtti. Burası birçok esma-i ilahiyenin zuhurudur. O zuhurlar da ayrı ayrı istikametler ifade ettiklerinden burada birlik olmaz.

ÂHİRET HAYATINDA BİRLİK

Ahirette iki yönüyle birlik olacak.

Cemali ve Celali isimler diye ayrılacak (esma-i ilahiye).

Cemali isimler cennette, celali isimler cehennemde olacak.

Orada ithilaf olmayacak. Orada bu tecellilerde olmayacak. Cennetden çok ilerde bir yer burası. Burada ariflik var. Marifetullah bilgisi burada alınıyor. Her ikisinin kapısı burada. Cenneti de cehennemi de seçmek burada. C. Hak, İnsanı insan olduğu için diğer varlıklardan ayırır. Uluhiyeti itibari ile bulunan bütün meratib-i ilahiyeyi insanın varlığına koymuş. Bütün zıt isimler insanda mevcut. Mudil ismini de koymuş, Hadi ismini de. Diğer varlıklarda bunların değişmesi mümkün değil. Ama insanın tercih hakkı olduğundan bunları değiştirebilmesi mümkün. İşte değiştirmek içinde biraz gayret sarfetmek gerekmekte. O da nefis mücadelesi ile insanlara yapılan eğitimle düzenlenmektedir.

Şeriat mertebesindeki emir ve nehiyler de bunu düzene sokmak için yapılmış emirler. Rububiyette müşterek olur. Ve cümlesinin efali o ismi muayyen indinde marzi olmakla hepsi müsavi surette said olurdu. Fıtri olarak bütün varlık said olursa o zaman cennete ihtiyaç kalmazdı. Cehenneme de. Fıtri olarak saidlik mükafaat gerektirmiyor. Çünkü kendi varlığında bunu ortaya koyuyor. Üzüm, üzüm olacaksa, kendi fıtratı üzere olduğundan (Ah sen ne kadar güzel üzüm oldun) diye ona mükafaat verilmez.

Bütün insanlar said olsaydı yani bütün insanların esması tek esma olup. Hadi ismi zuhuru olsaydı, fıtri olarak bu

fiilleri işleyeceğinden mükafat olmazdı. Kendi bünyelerinde Haddinin karşılığı Mudil de olduğundan, ismi cami olan Allah esması kendisinden zuhur eden varlıkları ikaz ettiğinden, seçmeyi de insanlara bıraktı. Emir ve nehiylerle, peygamberin getirdiği şeriatlerle (bunların toplamına emr-i teklifi denir). Bunlara uyarsa mükafaat, uymazsa ceza alır.

Bireye ayrım selahiyeti verilmemiş olsaydı insanlar halife olmazdı. Birey olmazlardı, diğer varlıklar gibi zuhur mahalli olurlardı. O zamanda kendilerine ait hiçbir varlıkları da olmazdı. Muayyen indinde marzi olmakla hepsi müsavi surette said olurdu. Fakat her bir mevcudun hissesini ve nasibini bir ism-i hassın tavassutu ile küllden alması mevcudatın razı ve saadette yekdiğerine müsavi olmamalarını intac eder. Yani böyle neticelenir. Bir ism-i hassa göre Said olan diğer bir ism-i hassa göre Şaki olur.

Burada zaten bunların zuhura çıkması, bu âlemde gerek Said gerek Şaki olanların şehadetinin yapılması için. Yani kim hangi fiili işledi diye, müşahede âlemi, şahitlik âlemi. Kiramen Katibin denilen kayıt tutucu görevliler dahi şahitlik yapacak. Amel defterleri verildiği zaman (İkra) bugün kendi kitabını oku, bugün sana bu kitap yeter. Kitabını görenler ilk kendi hükümlerini verecekler. Buraya gideceğim şuraya gideceğim diye. Nereye gidecekleri, mertebeleri Ahkamü'l hâkimin tarafından mahşerde Mahkeme-i Kübra'da belli olacak.

(9.pragraf)

Hiçbir kimse Rububiyeti Hakkın Ahadiyeti haysiyyeti ile ahzetmez. Bunun için ehlullah Ahadiyetteki tecelliyi men eyledi. Yani zati Ahadiyyet mütecezzi olmadığı cihetle. Yani cüziyet, parçalanma, bölünme kabul etmeği cihetle, falan cüzünü falan şey ahzeyledi demek mümkün değildir. (Tuttu, aldı) Binanaleyh onda ne isim ne de resim bulunmadı. (Ahadiyetten falan varlık şunu aldı, filan varlık bunu aldı diye bir şey söz konusu olamaz. Ahadiyet de tek şey bilinir.

Zatı Mutlak Amaiyette iken bilinmekliğini istedi ve tecelli etmeye başladı. Bir derya coştu ikinci derya orda meydana geldi. 1. Derya (küntü kenzen mahfiyyen) yani gizli olan

derya Ahadiyyet ismi ile ortaya çıktı. (AHAD) Ne Allah ismi ne Rahman ismi var. Orası bir bilinmezlik hali. İlk sahneye çıkma. O sahnede ayrı bir sahne değil. Kendinden kendinin kendi olarak ortaya çıkması. Mahluk olarak değil. Zatı yönüyle zatıyla zatında olmakla. (Kul hüve Allahu ehad) denilen yer burası. İşte dinimizin içinde şeriat mertebesiyle yapılan tenzih mertebesi buraya ait. Çünkü orada ne tecelli, ne zuhur ne başka bir şey var.

Allah âlemlerden ganidir. (İnnallahe ganiyyun anil âlemin) yani bu âlemlere ihtiyaç yoktur. İşte tenzih budur. Bu kadim mutlak tenzih. Yoksa Allah şundan münezzehtir, bundan münezzehtir derken, zaten bir varlık ortaya getirmekteyiz. O zaman bu yaptığımız tenzih teşbihi tenzih, nefsi tenzih olmakta. Tenzih ederken teşbih ediyoruz. Bu tenzih ilahi değil, beşeri tenzih oluyor. Beşerin kendi zannında ululaştırıyorum dediği Allahı tenzih ediyor.

Allah tenzih edilmez çünki zuhurdadır. Zatı Mutlak tenzih edilir. Veya Ahadiyet mertebesi itibarı ile Ahadiyet mertebesi isim belirtilmek gerekirse (Zat-ı Mutlak) Bununda ne olduğunu beşerin anlaması mümkün değil. Ama zat olarak. Her birerlerimizin zatı var. Bunu da anlamıyoruz. Bizim de zatımız bu şekilde tenzihtedir. Ayan-ı Sabitelerimiz itibarıyla bu zatımız Allahın zatına dayanmakta. Ahadiyet mertebesinde tecelli-i men etti diyor (irfan ehli) . Yani orayla bir tecelli bağlantısını sakın olarak düşünmeyin. Mümkün değil. O mertebenin hakikatini de başka bir şekilde anlatıyor. Orada bir faaliyetin olamayacağını ve oradan bir şey alınamayacağını bildiriyor. İşte orada ehlullahın bildirdiği Zatı Mutlakın, vücudsuz vücudu mutlakın en ileri derecede bir hüvviyeti birde inniyyeti olduğunu biliyoruz. En ileri derecede onu bildiren de Abdülkadir Ciylidir. Başka yerde de yok. Tarikat kitaplarında muğlak şekilde anlatılmaya çalışılır. Yani Zat-i Ahadiyet bölünmediği, cüzlere ayrılmadığı cihetle, falan cüzün falan şeyle, falan cüzün de falan şeyle ahzeyledi demek mümkün olmadığından ve binanaleyh onda ne isim ne de resim, sıfat bulunmadığından hiçbir kimse Rububiyet-i Hakkın, Ahadiyet-i haysiyeti ile ahz edemez. Yani Rububiyet Ahadiyyetden alamaz. Nerden alır? Uluhiyyetin

Rahmaniyetinden alır. Zira Rububiyet bir sıfattır. Zat-i Ahadiyet ise esma ve sıfattan müberradır. Yani beridir. Faaliyette olan isimler ve sıfatlardır ama Ahadiyyetten alınmaz. Bu sebebden dolayı ehlullah Ahadiyet mertebesinde tecelli yoktur, derler. Tecelli için, bir tecelli alınan yer lazımdır. Halbuki cemi nisbetler ve izafatlar Zat-ı Ahadiyyette mahv ve müstehlekdir. Yani yoktur, helaktadır. Hükümsüzdür. Faaliyette değildir.

10. pragraf

Sen onunla ona nazar edersen, o kendi nefsine nazırdır. Böyle olunca o kendi nefsine kendi nefsiyle nazır olmaktan zail olmadı. Yok olmadı. (Ahadiyetin tarifi.)

Ey Arif! Sen makam-ı fenada Hakk'a nefsin ile değil, yine Hakk ile nazar edersen ona nazır olan sen olmazsın O kendi nefsine nazır olur, bakan olur. (Burada Ahadiyetten bahsetti. Orada tecelli olmadığını, nazar etmenin de bir tecelli olduğunu bildirince o zaman Hakk mertebesinden yani Uluhiyet mertebesinden bahsediyor.) Her ne kadar ortada bir vücut var ise de, o ayan-ı sabitesi hakikati ile bunları idrak etmiş olduğundan, kendisinin sadece bir izafetten ibaret olduğunu anladığı zaman Hakk'da fani olmuş (yine bir şuuru var).

Bütün esmasıyla birlikte kendine ait bir şey olmadığını, kendisinde bir ismin tasarrufta olduğunu idrak edince ve Rabbından da Rabbu'l Erbab'a yolculuk edip, Rabbu'l Erbab olan Allah'a ulaştığında o zaman o kişi Hakk 'da fani olur. Burası fenafillahtır. İsimlerin tesirinden kurtulup… Rab Rabbu'l Erbab'a bağlıdır. Rab ile Rabbu'l Erbab'a ulaşmak mümkündür. Rabb-ı Hasımız tek olarak hangisidir dersek, tek ahlakta kalırız. Sadece o Rabb-ı Hassın hükmü altında kalıp diğerlerini bilmemiş oluruz. Rabb-ı Hassımız bir olmakla beraber, bizde bir çok Rabb-ı Hassın tesiri olduğunu bilmeliyiz. O Rabb'ı Hassların hepsinden istifade ederek Rabbu'l Erbab'a ulaşmamız mümkün. Ve orda sıfatlara ulaşmamız mümkün olmaktadır.

Dolayısıyla kendimizi daha geniş manada bir başka mahalde tanımamız mümkün olmakta. Kendimizi

tanıdığımızda biz zannettiğimiz bu varlığın Cenab-ı Hakk'ın bir sıfatı ve sıfatının zuhurları olan esmaların tecelli yeri olduğunu anladığımızda fenafillahda oluruz. İstersek uyumayalım, uykuda olan fanidir. Şuursuzluk değildir fenafillah. Şuurlu olarak kendinin ne olduğunu, kendinin Hakk'a ait olduğunu bilmektir. Hakk'ta fani olduğunu idrak etmektir.

FENA FİLLAH VE UBÛDET

Fenafillahta kişinin eli ayağı tutulur, herhangi bir fiili olmaz. Fiili olur ama kendine ait fiili olmaz. Hakk'ın fiili olur. İşte bunu tecrübelerle fenafillaha girmesi ve fenafillahın kemale ermesi bakabillah olmakta. İşte o fenafillahın neticesi bekabillaha gelmesi, o kişinin ibadeti Ubudet hükmüne gelmekte. Birey; beşeriyeti ile, Rabb-i Hassı ile yaptığı ibadet evvela emirler ibadet olmakta… Neden? Nefsi ile yaptığı için. Kendini ben zannettiği ve ayrı olan varlık olarak ibadet ettiği için ibadet hükmünde, abid hükmünde o kimse. Ama kendindeki isimlerin sıfatlara bağlı, sıfatlarında Hakk'a bağlı olduğunu anladığında fenafillah ve bunları A.Sabitesi itibarıyla, aslında fani denen şeylerin kendinin asli olduğunu A.Sabite idraki ile anladığında kişi Hakk ile baki olmakta. Bakabillahın hakikatide bu. A. Sabitesi itibarıyla kendindeki Hakk'ı idrak edip yaşadığında işte o makam ehlullah olmakta. Veli olmakta. İşte onun yaptığı ibadette dışardan bakıldığında ibadet Abdiyyet, ama hakikati itibarıyla bakıldığında Ubudettir.

UBUDET; kul görünümünde olan Hakk'ın fiilidir. İbadet; beşerin fiilidir. Aynı kişidir. Vaktiyle yaptığı ibadetlerini, çalışmaları neticesinde Ubudiyete çevirir. Ama dışardakiler bunu bilmezler. Seyr-i sülukta Hakk'ın varlığında fani olmuş bekabillah ile geriye döndürülmüş olan bir kimseyi daha evvel tanıyanlar o kişi zannederler. Habuki o kişi gitmiş yenisi gelmiştir. Ancak bu yollarda olan kimseler, Cenab-ı Hakk anlatırsa anlatır veya anlarsa anlarlar. Bir nişanı yoktur. Herhangi bir kimsenin bu hali anlaması mümkün olmaz.

Ey Arif! Sen makam-ı fenada Hakk'a nefsin ile değil, yine Hakk ile nazar edersin dediği işte budur. Yani sendeki A'yan-ı Sabiten itibarı ile mahluk olmayan tarafını idrak edersin. Mahluk olmayan tarafın ile yani Hakk ile nazar edersin. Allahı Allah görür, bilir dediği hadise budur. Ona nazır olan sen olmazsın. Yani evvelki beşeriyetinle olan sen olmazsın. Hakikatinle var olan sen olursun ki o da Hakk'tan başka bir şey değildir. O kendi nefsine nazır olur. O zaman senin gözünle kendi nefsine bakan olur. Ama senin dediği dahi O'nundur. O ise, evvel ve ahir bulunduğu halde zahir olmadı. Yani uzaklaşmadı. O'nda bir şey değişmedi. Ve daima kendi nefsine kendi nefsiyle nazırdır. Tam tevhit ise budur. Ahadiyet ile tecellisi yoktur. Yani varlıkta tecelli ne kadar yüksek olursa olsun Uluhiyet tecellisi vardır. Vahidiyet tecellisi vardır. Ahadiyet tecellisi yoktur. Yani varlıkta tecelli ne kadar yüksek olursa olsun Uluhiyet tecellisi vardır. Ahadiyyet tecellisi yoktur. Çünkü orası tecelliyat yeri değil. Kendi yerinde bir makam ,zat-ı mutlakın olduğu bir sahadır. Saha bile tarif içindir. Saha bile yok, sadece bir isim vardır. Mahiyetini bilemeyeceğimiz bir yaşantıdır. Tecelli gayrı için inkişaftan ibarettir. İnkişaf (açılma) ise Ahadiyyette yoktur.

Mevlana: 142. sf

"Eğer benim can-ı vücudumu saki kırarsa bundan dolayı gam yemem. Zira onun kontrolünün altında başka bir kadeh-i vücud vardır. Yani mevt-i suri ile bu vücud-u cismani harap olursa, Hakk âlemi berzaha münasip bir vücut verir."

Kişinin meratib-i ilahiyede değişiklikler arzettiğini açık olarak burada da bildirmekte. Reankarnosyoncular bunu da almakta ve mesnet kabul etmekteler. Değişik değişik hallerden geçmekte diyerek. Onların anladığı şekilde değil. Bir kişinin üzerinde oluşan hadiseler. Onlar bir yaşamda oluşan hadiseler. Onlar bunun her bir bölümünü başka bir yaşamda getirerek 50 sene 1000 sene evvel burada yaşadı vb. Hep çocukların lisanından söyleniyor. Çocukluğumda yaşadım 500 sene evvel kraldım, diyor. Üç harflilerin verdiği hayali kurgular. Bir kimse irfaniyet eğitimi aldıysa bunları ayırır. Hepsi vehimdir. Onlar bunları ilham zannederler.

Bu can-ı vücudu dediği; beden kasesi/kadehi. A'yan-ı Sabitenin tecelligahı olan sıfatlar, sıfatların tecelligahı olan isimler her bir tecellide kişi ayrı bir elbise giymiş oluyor. Hangi mertebede gelirse, o mertebenin hali ile halleniyor. Ve varlığı ile varlık almış oluyor. Başka türlüde olmaz zaten. Esma âleminde isimlerden elbise giyiyor. Efal âleminde ise bu isimlerin zuhuru olan elbiseyi giyiyor. İşte bu giydiği elbiseler neticede et, kemik olarak son madde şehadet elbisesi giyiyor.

İşte bu elbisenin aldığı eğitimler ile kendi olmadığı bunun bir elbise olduğu, bu elbise içerisinde kendine ait olan sahanın olduğunu, bu sahanın da gönül, idrak akıl olduğunu aslında kendinin sadece bir idrakten ibaret olduğunu anladığı zaman evvela bu elbiseden biraz kurtulmuş oluyor. Yani yukarıya doğru hafifleyip çıkmaya başlıyor. Hadi çıkın bakalım dünya kutrunun dışına çıkabilecek misin? İlla bisultan diye bahsedilen, evvela bu beşeriyet –beden kutrundan çıkmamız gerekiyor.

İkinci olarak, latif olan nefis kutrundan çıkmamız gerekiyor.

Üçüncü olarak ruh kutrundan çıkmamız gerekiyor. Ruh kutrundan derken; maddi varlığımızı meydana getiren ruhu hayvani kutrundan çıkmamız gerekiyor. Bunlardan çıkınca hür oluyoruz. O zaman insani ruhumuz bizde faaliyete geçiyor. İşte esmai ilahiyeleri idrak ederek urucumuz devam ediyor ise yukarıya doğru o mertebelerden aldığımız elbiseleri madde âleminden esma âlemine çıkarken madde elbiseyi bırakıyoruz. Ama biz yine bunun içersindeyiz, şuur olarak bu elbisenin biz olmadığını, elbise olduğunu anlıyoruz. Bunu anlayınca zaten elbiseyi çıkarmış oluyoruz. İllaki ölümle toprağa karışması değil. Bu bizi hafifletiyor. Esma mertebesinde; nefis, duygular elbisesini çıkartıyoruz. Bir elbise daha üstümüzden ağırlığını atmış oluyoruz. Sıfat mertebesinde; ruh elbisesini çıkartıyoruz.

Nihayet A'yanı Sabite idrakine ulaştığımızda bütün bu elbiselerden fani olmuş oluyoruz. Fenafillah dedikleri İseviyet mertebesi bu. Cenab-ı Hakk burada bırakırsa orada

o kişi meczub halde hayatını sürdürür. O mertebede olan kişinin o mertebesi sürünceye kadar hiçbir sorumluluğu kalmıyor. Meczub da Hakk'ta fani olduğu için kendine ait varlığı olmadığından mükellefliği düşüyor.

MÜKELLEFLİK VE NAMAZ

Mükelleflik varlığadır. Ölmüş olan kimseler 5 vakit namaz ile mükellef değildirler. Ancak burası kişinin kendi kendine başaracağı bir şey değildir. Hemen ayağı kayar. (Biz Hakk ile Hakk olduk, kime ibadet edeceğiz … vb. sözler başlar.) Bazı yollarda sadece söz söylenip gerçek manada yaşanamadığı, ayağın kaydığı hallerde bunlardır. (Prof. olmuşuz tekrar ilkokula mı başlayacağız….) Halbuki Prof. de olsa alfabe ile okuyor. Aynı sayıları kullanıyor. Hadi terket. İşte her mertebede şer-i hükümlerin bir başka şekliyle yaşanması idraki vardır. Eğer bıraksaydı peygamberimiz bırakır, gözümün nuru namaz demezdi. Namaz; dinin direği, mü'minin miracıdır demezdi. Öyle diyenler, namazı sadece hareketler manzumesi olarak düşünen kimselerdir. Namazın hakkını anlayamamaktalar.

Kur'an-ı Kerim bize üç mertebeli namazdan bahsediyor. Beş vakit namaz "Sizin üzerinize namazlar farz kılındı" "Hafizu ala's salavati ve's salatil vusta"ya devam ediniz. Fiziki namaz birde daimi namaza devam ediniz, diyor.

3 mertebede ayrı namaz var. Salat-i daimun kişinin bakabillah mertebesinde hakkani varlığı ile hayatını sürdürdüğü devrelerde S.daimun yani devamlı Hakk ile beraber olmak. Namaz Hakk'ın huzurunda olmak değil mi? Hakk ile beraberse, huzurunda demek bile ikiliktir. Hakk ile beraber birlik. İşte namaz o namazdır.

Hangi namaz senin indinde daha değerli dendiğinde Risalet-i Gavsiyye de Cenab-ı Hakk; Ya Gavs , "*içinde kılanın kaybolduğu namazdır* " diyor. Yani kişinin kişiliğinin olmadığı namazdır. Ubudet namazı. Hakk' ta baki olan kişinin, Hakk olarak kıldığı, (beşer olarak değil) namaz. Bu

namaz terkedilir mi? Falan yere geldi de kişi namazını terk edecek diye bir hüküm yok ki. İşte fenafillah mertebesinde kişi eğer kendinden fani olup aciz kaldığında o zaman diyor; Dur Rabbin namazda. Yani kişinin vekili kendi Rabbi olup, onun namazını Rabbi kılıyor.

Miraç gecesi bir perde gösterildi. Perde açılmadı ama onun arkasında ne olduğunu söylüyor. Dur perdeyi açma Rabbin namazda. Yoksa Rabbin namazda demezdi. Dur derdi. Orası gizli, söylenmez derdi. Perde var ama perde arkasındakinin ne olduğunu söylüyor. Demek ki perde yok. Perde ne? Herkesin anlayamayacağı bir namaz olduğundan böylece perdelenmiş oluyor.

Cam vücudumu saki kırarsa bundan dolayı gam yemem. Zira onun koltuğunun altında başka bir kadeh-i vücud vardır. Yani mevt-i suri ile (suret ölümü) bu beden harap olursa (vücudu cismani). Bu beden nefisten, ruhtan ayrılırsa Hakk, âlemi berzaha münasip bir vücut verir. Miraç olarak yukarı çıktığımızda da peygamberimizin de buyurduğu gibi "yanarsam ben yanarım" hükmü ile Mevlana Hz.lerinin buna muadil belirttiği; Mustafanın koltuğunun altında başka bir elbisesi vardı, onu giydi de çıktı, oraya dediği Uruç esnasındaki halini belitmekte. İşte bizlerde bu hakikatleri anlayabildiğimiz kadar Hakk'a yaklaşmış, Hakk'a yaklaştığımız kadar da kendimizi fani etmiş oluruyoruz. Cenab-ı Hakk cümlemizi bu hakikatlerle hakikatlendirsin inşaAllah…

SORU- CEVAP (16.03.2012 Sohbet: 3)

BİR NEFES HAKKINDA SORU

Cem kardeşimizin nefes hakkındaki sorusu; Nefes dediğimiz vakit aklımıza, fiziki manada alıp verdiğimiz nefesler geliyor. Ancak bazı alim ve arif olan kimseler nefes kelimesini okurken fe'nin üstünü kaldırıp cezm koymuşlar. Cezm K.Kerim okurken tutucudur. Yuvarlak bir işarettir. Bir evvelki harfi bir sonraki harfe bağlar. O zaman nefs olarak okumuşlar. Bazıları aynı kelimeyi nefes okurken bazıları da

nefs diye okumuşlar. İkisi de doğru. Kelimenin mana içerisindeki yeri, mertebe ve makamına göre ikisi de geçerlidir.

Cenab-ı Hakk; Allah, Cenab-ı Hakk, Rahman ismini almazdan evvel isimsiz, resimsiz, renksiz ,bilinmez bir halde iken Amaiyyetteydi. Burada kendi kendini biliyor fakat insan tarafından bilinmez iken. Aslında burada henüz varlık yoktur. Kendi varlığında bulunduğu hale Amaiyyet deniyor. Amaiyyet diye belirtilen bir halde olduğu sonraki tecellilerinde bildiriliyor. Daha evvel ne olduğu bilinmiyor, çünki tecelli yoktur. Bir kimse bir yere gelip konferans verse. Konferanstan evvel ne kendini ne de mevzu hakkında olacak şeyleri bilmek mümkün olur. Konuşmasını yaptıktan sonra her ikisi de anlaşılır. İşte Cenab-ı Hakk'ta bütün bu âlemleri halkettikten sonra bu halkediliş içinde kendi varlığını bizlere tanıtıyor. Ve o zaman diyor ki; Ben bu âlemleri halk etmezden evvel Amaiyyet diye bir yerdeyim.

Cenab-ı Hakk peygamberin lisanından hadisi kutside, (Allah var idi onunla birlikte hiç bir şey yok idi). "Kanellahu lem yekun meahu şeyen" İşte burada ismin zikredilmesi Uluhiyet mertebesinin başlamasını gösteriyor. Ama daha evvelki mertebelerde (Amaiyyet, Ahadiyyet) isimde yok. Zat-ı Mutlak deniyor. Her birerlerimizin bir zatı vardır. Ama bütün varlıkta müşterek kişinin zatı. Bu kişilerin zatlarının birbirlerinden ayrılması için zuhura geldiği zaman bir isim konmakta. Ali, Mehmet…gibi.

SORU; ALLAH KENDİ VARLIĞININ TANINMASI İÇİN Mİ BEŞERİYETİ YARATTI/halketti?

Bütün âlemleri yarattı/halketti. Hadisi Kutsi **"Küntü kenzen mahfiyyen"** Ben gizli bir hazineydim, bilinmekliğimi sevdim. Ve bu âlemleri halkettim. Bütün bu âlemlerin kaynağı bilgi olarak bu hadise dayanmaktadır. Bu hadisi şerifte iki özel kelime var. İki özel kelimenin de manaları bu âlemde faaliyette. (Ben gizli bir hazineydim) yani hazinenin ne kadar değerli olduğu hazinenin durumuna

bağlı. Kendi zatını hazine olarak tanıtıyor. Kuran-ı Kerimde bu ifadede **"Hazinelerin anahtarları Allah'ın elindedir"** diye geçiyor. Orada bahsettiği toplu olan hazine, ben bilinmekliğimi sevdim. Huub ettim. Fezanın ilk dokusu muhabbet dokusudur. İkincisi; bilinmekliğimi istedim demesidir. Yani irfaniyetimi istedim.

İrfaniyet olarak bilinmekliğimi sevdim. Fezanın dokusu ilimdir. Fizikçiler bunun sadece madde dokusunu alabilmişler. Gökyüzünün mana dokuları vardır. Soğuk, karanlık, zaman dokusundan meydana geldiğini söylüyorlar. Bu işin zahir tarafıdır. Batın (aslı) tarafından bakarsak evvela sevgi, hubbiyyet . Hayvan yavrusunu ensesinden tutar götürür. Kendi yemez yedirir. Bütün âlemde bir muhabbet, sevgi vardır. Ağaçlar çiçeklerini sevgi dolayısı ile açar. Yağmurlar sevgi, rahmet olarak yağıyorlar. Aslında Kahhar isminin bir zuhuru olan yıkma, dökme dahi bir sevgi neticesinde oluşuyor. Biz ters görebiliriz ama arkasından rahmet gelir. Kahhar esması faaliyete geçmez ise Rahman esması hiç faaliyete geçemez.

Her taraf bolluk, gülistan olsa Rahman esması merhametini nerde gösterecek, faaliyetini nerede sağlayacak. Kahhar esması ile yıkılıp, dökülen yerlere Rahman esması geliyor. Rahmaniyeti ile Avrupadan, Türkiyeden…..oralara yardım gidiyor. Bunlar hep Rahman esmasının faaliyete geçmesi için sebep olan şeyler. Bu âlem de faaliyette olan Allah'ın isimleridir. İşte fezanın dokusu (âlemlerin) evvela hubbiyyet sonra irfaniyet (ilim, bilgi) ondan sonra bunu faaliyete geçirecek olan ruh (güç, enerji) ondan sonra nur. Ruh ile nurun iştirakinden meydana gelen atom yapısı. Atomdan sonra onun oluşturduğu karanlık, soğukluk, zaman faktörü. Ana hatları ile fezanın dokusudur bunlar. Cenab-ı Hakk evvela kendi Amaiyyette iken sahabeyi kiramdan Ebu Reyz ; Cenab-ı Hakk bu âlemleri halketmezden evvel neredeydi? diye sorar. Bu soru ariflik, tasavvuf sorusudur.

Sahabe, yüksek kalitede insanlarmış. Hep şeriatle uğraşıyoruz. Salı sallanır…vb oyalanıyoruz. Çoğunluk surette kalmış. İslam dinini kalkındıramamışız. Batıya

üstünlük, suretteki temizlik ile (abdest, gusül..) . Zamanla batılılar daha çok ilerledi ve tefekkür yönüne geçtiler. Biz İslamı, tefekkür yönüne geçiremedik. Dirseğin 4 parmak üstünün yıkanması nur üstüne nurdur vb. doğrudur ama İslam sadece bu değil. Şeriatın başlangıcıdır bu. İslam çatısını genel insanlık üzerine kuramadık. Kuran bazı guruplar oldu. Onlarla ayakta duruyoruz. Küçük gurupların yüksettikleri ilimlerle, kitaplarla ayakta durmaya çalışıyoruz. İşte Cenab-ı Hakk Amaiyyet mertebesinden bir tenezzülde bulundu. Zat-ı Mutlak Amaiyyete Sevad-ı Azam ismini vermişler. Zat-ı Mutlak, Zatü-l Baht diyorlar. Değişik terimlerle ifade ediliyor. Daha henüz orada Allah ismini almış değil.

Allah Amaiyyet ve Zat-ı Mutlak. Kendini tanıtmak, kendi özelliklerinin bilinmesini istediğinden bir tecelli ediyor, genişleme yapıyor, yaprağını açıyor diyelim. Ahadiyyete tenezzül ediyor. Göller düşünelim. Ana gölden bir açılım oluyor 2. bir göl oluşuyor. Ona da Ahadiyyet mertebesi diyorlar. Cenab-ı Hakk (Zat-ı Mutlak) iki özellik ile biliniyor. Birisi inniyyeti birisi de hüviyyeti. Nasıl nüfus cüzdanlarımız var. Orada herşeyimiz biliniyor. Bu iki özellik kapalı henüz. Açılmaya hazırlanmış oluyor. Bu mertebenin ismine Ahad deniyor. Ahad birinci olarak ifade ediliyorsa da Ahad sayı değil "tek" dir. Kelime olarak "tek", başka benzeri olmayan.

Birin " 1" benzeri vardır. Zat-ı Mutlak oradan da Vahidiyet mertebesine geçiyor. İşte Vahidiyet mertebesi birdir. Vahit bir demek. Ahad tek demek. İşte biz Allahü Ekber deyince Türkçede "Tekbir getirdik" diyoruz. Ahad ve Vahidiyyet mertebelerini ifade etmiş oluyoruz. Cenab-ı Hakk'ı Zat-ı Mutlak, hüviyeti ile o mertebe ile idrak etmemiz gerekiyor.

Allahü Ekber dediğimiz zaman "En büyük Allah" manasına. Bu yanlışlığın en büyüğüdür. İyi niyet ile olduğu için suç teşkil etmiyor. Ama arifler için suç teşkil eder. Bunun ne olduğunu anlamamız gerekiyor. Şöyle bir düşünürsek; En büyük Allahtır. O zaman küçük Allahlar da var demektir. Şirke düşeriz. İrfan ehli için suç unsuru olur. Gaflet ile yapılırsa suç unsuru olmaz. Söylediği sözün sadece

söz karşılığı olarak iyi niyetle yapıldığı için sevabını almakta. Ama hakikatini alamamakta. Bize lazım olan ise orda ki sözün hakikatini almak. Ondan sonra sevabını almaktır. Evvela idrak sonra sevap. İdrak eden kimse zaten sevabının da hesabını yapmaz. Sevap da bir karşılıktır. Yani menfaate bağlı bir iş yapılmış gibi olur, sevap düşünen kimse hakkında.

İşte burada bahsedilen Allah esmasının büyüklüğü Esmaü-l Hüsna ve diğer Cenab-ı Hakk'ın sonsuz isimlerinin içersinde en büyük isim Allah ismidir. Oradaki mana Allahü Ekber yani hayat, ilim, irade… gibi isimlerinin içersinde en büyük isim Allah ismidir. Bunu düşünerek tekbir getirdiğimiz zaman yerli yerinde olur. Ama bunları düşünmeden, başka Allahlar da varmış ki onların içinde en büyük yani Kâbe'nin içinde bir çok putlar var da en büyük put Hübel diye yönelinmekte işte bu da şirk olmaktadır.

Zat-ı Mutlak Amaiyyetten Ahadiyyetine, Ahadiyyetinden Vahidiyyetine tenezzül ettiği zaman orada ilahlık hükmü başlamış oldu.

Vahid birdir. Ancak bu birin sonsuz birleri vardır. On tane biri yanyana getirince hepsi bir ama on tane bir. Kesret çokluk birleri oluşmakta. İşte bu çokluk birlerinin oluşmasıda bu varlığın meydana gelmesine sebep olmakta. Ahadiyyet mertebesinde kesret yok teklik vardır. Vahidiyet mertebesinde kesret başlamakta. Onu bir saha olarak düşünelim. Bir mertebe, çiftlik, salon gibi. Vahidiyet yayılmaya, faaliyete imkan veren bir saha. Burada faaliyet başladığından artık kimliklere isim koymak gerekmekte.

Burada ilah hükmü ortaya çıkmakta. Yani yöneten ve yönetilenler hükmü. Var eden ve var edilenler hükmü burada faaliyete geçmektedir. O zaman bu var edene bir isim koymak gerekmekte. İşte Cenab-ı Hakk bu mahalde kendine ilah dedi. Arapçada harfi tarif vardır. Elif-lam. El-İlah, Mutlak İlah. "El" gelince tahsis, sahiplenme olur. Vahid dediğimiz zaman o, Vahid olan bir kimsedir. İsimdir. El-Vahid dediğimizde zuhur kimliği almaz. Allah'a aittir. İlah ki

meluh olduğu için ilahın olması lazım. İlah varsa meluh da vardır.

Padişah varsa onun tebası da vardır. Tebanın varlığı padişahın varlığını isbat eder. Padişahın varlığı da tebasının olmasını isbat eder. Oradaki ilahın tahsis olması için başa getirilen elif lam takısı El-İlah olur. Şedde ile Allah olur. Allah kendi ismini kendi verdi. Orda kul yok ki verebilsin. Evvela kulları halketse neye göre kural yapılacak. Önce kanun olacak ki mahluklar da ona uysunlar. Onun için Ümmü-l Kitapta Hakk'ın Zatıyla ezelde vardı. Her tecellide o kitapta o mertebeye göre açıldı.

ÜMMÜ-L KİTAP

Levh-i Mahfuz (sıfat mertebesi)

Kitabu-l Mübin (esma mertebesi)

İmamü-l Mübin (şehadet âlemi)

C.Hak Vahidiyyet mertebesinde faaliyetlerini ortaya getirmeye başladı. Vahidiyyet sahasında İlahlık ve Rahmaniyyet faaliyete geçmeye başladı. İlahlık, Allahlık yani Amir hüküm olacak. İşte bu kendindeki bütün özellikleri (Esma-i İlahiye, Sıfat-ı İlahiye) Rahman esmasına aktarmak suretiyle, Rahmaniyyet mertebeside kendisine verilen bütün bu güçleri, halleri, imkanları Nefes-i Rahmani olarak bütün bu âlemlere (La teşbih Huu diyerek içimizdeki dışarı çıkmakta böylece rahatlamış oluyoruz) yaydı. Sonsuz olan bu feza zaten hazırdı. Hangi muhitte ne olacaksa yani programları ne olacaksa oraya kadar gittiler, dağıldılar. Ve bulundukları yerde yoğunlaşmaya başladılar. Buna arifler, ehlullah Sehab-ı Muzi diyorlar. Parlak bulut manasına. Nefesden çıkan buharın oralarda yoğunlaşarak bugünki galaksileri meydana getirmesi gibi. Daha henüz meydana gelmemiş nice galaksiler var. Daha sonraki zamanlarda meydana gelecekler. Daha nice galaksiler var, ömürlerini doldurup kara delik olmuşlar. Bir çok galaksi de

kara delikten ak deliğe dönüşme aşamasında. Gökyüzünde bizim dünyamız gibi en az 100 milyar, üzerinde insan yaşayan dünya benzeri gezegenler olduğunu tahmin etmek hiç zor değildir.

Samanyolu galaksisinin yaklaşık 100 milyar yıldızdan meydana geldiğini söylüyorlar. 100 milyarda bir ihtimal. 100 milyar galaksi olduğunu söylüyorlar. Daha fezanın sonuna gelinmiş değil. Bu sonsuz feza âlemi insan suretinde olduğu mutlak surettedir. Bütün bu âlemler ucu bucağı bilinmez büyük bir insan şeklinde neden? Çünkü Vahidiyyet mertebesinin bir başka ismi Hakikat-i Muhammediye, bir başka ismide İnsan-ı Kâmil. İnsanlardaki kemalata Kamil İnsan denilmesi gerekir. İnsan-ı Kâmil; Vahidiyyet mertebesindeki ilahi hakikatlerin toplu olduğu hal. Muhyiddin Arabi Hazretleri; Zat-ı Mutlak, insanlık mertebesinden ruh mertebesine tenezzül ettiği vakit (Rahmaniyyet mertebesi) kendisinde üç marifet meydana geldi.

Marifet-i Nefs

Marifet-i Mübdi

Kendisini halk edene karşı yoksulluğunu ve zayıflığını anlaması.

Allah'ın zatından, âlemler ötesi hallerden bahsediliyor. Ne müthiş bir bilgi. Bu bilgileri verenlerden Allah razı olsun. Vahiy, ilham, firaset vasıtasıyla Allah'ın kendisi bu bilgileri veriyor. İlmin en sağlamları bunlar. Bunun dışındaki bilgilerin hepsi hayal ve vehim. Ne kadar yüksek ilim derlerse desinler. Yazılan kitap hayali, vehmi oluyor. Bu kitaplardan, ilahi bilgiler istikametinde ise onlardan biraz istifade edilebilir.

Tek dendiği zaman tektir zaten. Bir ikincisinin olması mümkün değil. Hani İhlas Suresi'nde geçer; "Küfüven Ahad" O tektir, eşi ve benzeri yoktur. Vahid dememiş. Vahid de benzeşmeler var. Neden? Birirn bierleri var. 10 toplu olarak bir sayılmakta. Yani 12 taneye bir düzine denir. 12 tane içinde 12 tane bir var. Buradaki benzeyiş çokluğun

açılmasına yardımcı oluyor. Onun için Vahidiyet mertebesi zuhur mertebesi olmakta. Ahadiyyet mertebesinde tek bir zuhur var. Kesret zuhuru yok. İşte orada C.Hakk'ın Vahidiyyet mertebesinde Rahmaniyyet mertebesine geçerken (İnsan-ı Kâmil mertebesinden Ruh'a intikal yani tecelli ettiği zaman) 3 marifet hasıl oldu demesidir.

İlk yapılacak şey, irfaniyet yolunda olan bir kimsenin nefsini tanıması (marifet-i nefs). Nefsini tanımadan ne kadar alim olursa olsun hep hayalde, hep dışarda olur. Kendi bilir ama kendini bilmez. Kendini bilmedikten sonra! Sen seni bil sen seni, bilmez isen sen seni, patlatırlar enseni. Bu işin latifesi. Hakikate götüren latife.

Birincisi marifet olarak nefsini bilmek. Yaşantısı ile birlikte bilmek.

İkincisi marifet-i mübdi. Kaynağının ne olduğunu bilmek. Kendindeki hakikatlerin ne olduğunu bilmek.

Üçüncüsü ise bütün bunları verene karşı zayıflığını, aczini ve tevazusunu bilmek. Ben bunlara sahip oldum, dinlemem gibi değil. Birey insana vermiş olduğu bilgi ne kadar yüksek, hakikati itibarı ile mertebe ne kadar yüksek. İşte Rahman Suresi de bunu açıklıyor bize. "Errahman allemel Kur'an. Halakal insan. Allemehul beyan" Ne kadar müthiş. Biz bunları açıyoruz. Ezberle ezberle geçsin gitsin. Bir güzel duygu var orda işte o kadar.

C. Hakk ne diyor burada. Şeriat yönünden başka bir şey söylüyor, tarikat yönünden başka bir şey, hakikat yönünden başka, marifet yönünden başka bir şey söylüyor. İşte bize lazım olan mevzumuzla ilgili tarafı "Er- rahman" O Rahman C.Hakk, Rahmaniyyet mertebesi hakikati itibarı ile yukardan tanıtıyor. Abdurrahman dan bahsetmiyor. Gerçek Rahman'ın kulundan bahsediyor. Ama biz onları efal mertebesi isim olarak aldığımızda anlayamıyoruz. Rahman öyle bir Rahman ki "Allemel Kur'an" Kur'an-ı talim etti. Tefsirler tam bunun tersini yazar. Kur'an-ı talim ettirdi derler. Halbuki Rahman Kur'an-ı talim etti. Çünki Kur'an zat. Rahman sıfattır.

İşte C.Hakk Rahmaniyyet mertebesine bu görevi verdikten sonra Rahman dedi ki; Ya Rabbi bunları ben nasıl yapacağım? C.Hakk Kur'an dan öğreneceksin . Kur'an zattır. C.Hakkın zatını ifade eder. Furkan ise sıfattır.

Kitab'ül Mübin esma mertebesidir. İmam'ül Mübin efal mertebesinden bahseder. İşte o mertebede Kur'an diyor; Er-rahman allemel Kur'an . Allemel Furkan demiyor. Kur'an zat olduğundan, zat da Allah isminin belirleyicisi olduğundan, Allah Rahman ismine Rahmaniyyetin ne yapacağını öğretti. Rahmaniyyet önce bunu talim etti. Bildi, ilim okudu. İlk yaptığı şey "Allemel Kur'an halakal insan" aldığı bilgi ile insanı halketti. İnsanı Allah yarattı. Yarattı kelimesi irfaniyette kullanılmaz. Halketti denir. Kullanılırsa ikilik olur. Şeriat, tarikat mertebelerinde kullanıldığında mazur görülebilir. Lakin irfaniyet yolunda ezbere de olsa söylememek gerekir.

Mana âleminde ilk halkedilen insan olmakta. Bu ayet-i kerimede bize insanın 2 evresi anlatılmakta. 1. Evresi; İnsan Suresinin başında geçen "İnsan üzerinde bir zaman geçmedi mi ki, o anılan bir şey değildi". Yani insanın programı yapıldı. Üzerinden o kadar zaman geçti ki, bu zaman içerisinde C.Hakk'ın çekmecesi, özel halinde gizli kaldı. Eğer insan diye bir formül olmasaydı, insanın üzerinden bir zaman geçti denmezdi. Sadece Rahmaniyyet mertebesinde halakal insan diye bahsedilirdi. O ayet oraya konmazdı. Yani C.Hakk ezelde insanın programını yaptı. İşte bu insan dediğimiz İnsan-ı Kâmil yani âlemler düzeyindeki insan ve zuhur mahalli olan, o isim ve vasıfla şeref duyduğumuz birey insanlar. Ama biz insan deyince hemen birey insan aklımıza geliyor. Nakısıyla kamiliyle.

İşte 2. Aşamasıda; Rahmaniyyet mertebesinde insanın faaliyete geçeceği anlaşılıyor.

3. Aşaması; Bakara Suresi "Ve iz kale Rabbüke lilmelaiketi…" Ben bir halife halkedeceğim. Esma mertebesinde cennette diye ifade edilen yerde. Ondan sonra, yeryüzünde bir halife halkedeceğim diyen ile devam eden Ayet-i Kerimede Adem A.S. ın birey (fizik) olarak

yeryüzünde yaşamasını bildiriyor. Yani insanın 4. Aşaması. Mertebelerden geçerek bize bilgi verilmesi var.

Rahman Suresinde belirtilen "Er-Rahman allemel Kur'an halekal insan……" ne müthiş bir ifade. İnsanı yüceltici olarak, biz insanı halk ettik ve ona beyan etmeyi de öğrettik. Öğrendiğini öğretmeyi de öğrettik. Bir şey öğrenir de öğretemez. O kabiliyette halkedilmemiştir. Araba araba olduğunu bilir, ama yeni bir araba yapamaz. Ya da yanındaki arabaya o yoldan geçme diyemez. O Kabiliyeti yok. Geçtiği yolu ötekine aktaramaz. İnsan bunu aktarabiliyor. "Allemehu'l beyan" Beyan etmeyi de ona öğretti.

İşte Rahmaniyyet bu teçhizatı ile birlikte Nefesi Rahmaniyesini bütün âleme yaydıktan sonra her varlıkta genel olarak nefes halinde açılan bütün esma, sıfat-ı ilahiye nerede ne şekilde halk olunacaksa onun programını orda meydana getirmek suretiyle oralarda birer varlık meydana gelmesi, işte o varlıkların aldıkları isimler de nefisler olmaktadır. Ama bunun içerisinde de mertebeler vardır. Nefs-i Emmare, Levvame… diye her varlığın kendi mertebesinden âleme bakışı vardır. Bu nefeslerimizi çok güzel bir şekilde dünya ve ahiret işlerinde kullanmamız gerekiyor. Her tarikatın, her yolun bu nefesleri kullanma, onlara hâkim olma veya istenildiği şekilde faaliyete geçirme halleri vardır.

NEFESİ KULLANMA VE ZİKİR

Sesli ve toplu olarak yapılan zikirlerde bu nefesler bir ritim üzerine gitmekte. Eğer kişinin biraz tecrübesi varsa, ritimli zikir yapıyorsa, bu biraz cehri (sesli) de olursa faydalı olur. Hafi (gizli) zikir şartlara göredir. Zorlamamak gerekir. Bazıları cehri bazıları da hafi zikir daha sevaptır derler. Kendilerine göre mesnetleri vardır. Ama biz deriz ki zikir ayrılmaz. Yeri geldiği zaman cehri yeri geldiği zaman hafi yapılır. Cehri yapıldığında insanın kalp ritmi artar. Nefes alış

verişinde ciğerlerin açılmasını sağlar. Çok daha fazla oksijen girmesini sağlar. Vücut ısınmaya başlar. Isınınca kan incelmeye başlar. Damarlarda daha akışkan olur ve kılcal damarlarımızdan beyne kadar nüfuz eder. Uyuşmalar, unutkanlık gibi şeyler gelmez. Gelse de geç yaşlarda gelir.

Zikrin fiziki manada faydası çoktur. Zikir yaparken bir sürtünme olur. Sürtünme kazınma demektir. Göğüs boşluğunda "vesvasil hannasın" biriktirmiş olduğu o yoğun koyuluklar (grizu gazı), kesafet oradan atılmış oluyor. Göğüs rahatlar. Zikir yapılmazsa, yediği yemeklerden midede ki hazım sırasında bir gaz oluşur. Gazın bir kısmı yukardan bir kısmı da diğer taraftan çıkar. Bir kısmı da göğüs içinde sıkışıp kalır. Nefs-i Emmare'nin gücünü oluşturan gaza zulmet, karanlık deniyor. Bu eksi gaz kalbe doğru nüfuz etmekte. Kalbe girince kana karışır.

Bütün vücuda, beyne, bizim amir hanemize girer. Bize istediği gibi oyunlar yapar. Biz de onun tesirinde oluruz. Farketmeden yakınlalarımızı, uzaktakileri de kırarız. Sebebi; hazm sırasında oluşan o nefsi gazların kanımıza, kalbimize karışarak duygularımıza, aklımıza, fikrimize, düşüncelerimize de hakim olarak istemediğimiz fiilleri yapmamızı sağlar. Sonra düşünürüz niye yaptık diye. İşte sebebi odur. Bunun giderilmesinin tek koşulu da irfaniyettir. Zahiri manada ibadettir ama her günün aynı olduğu ibadet fazla bir şey vermez. Bıkkınlık getirir. Her yapıldığında kemalatıyla olmalı ki ilerleme olsun. Aynı şekilde olduğunda ilerleme olmaz. kişi 1,000 (Allah, Allah…) diye zikir yapar. O aslında bir tanedir. Hep aynı mertebeden yaptığı için. Diğerlerinin benzeridir. Zikrin 2,3,5,…olması için farklık gerekir ki kemalat olsun. Bazı küçük, küçük bilgiler kişinin kendisini tanıma yönünde çok uzun senelerin kazandıracağı şeyleri en kısa sürede kazandırmış olur.

C.Hakk cümlemizi nefeslerimizi en güzel şekilde değerlendirenlerden eylesin. İrfan ehli, her nefesinin son nefes olduğunu bilerek ver, der. ikincisini alamazsak nefesimiz tükenmiş olur. Onun için yapılacak olan şey, mümkün olduğu kadar idrakle yaşamak bu âlemde. Buna uyanık yaşamak da deniyor. Çarşıda gezer zannettiğimiz

kişiler hep uykudadır. Allah etmesin. Klasik manada gaflet uykusu diyorlar. Kendini bilmeyen insan yaşasa ne olur? İşte hayat, kişinin yaşı kaç olursa olsun, kendini anlamaya başladığı günden bir olarak başlamaktadır.

Kendisine döndüğü benlik, ilahi benliktir. İnsanda; nefsi, izafi, ilahi olmak üzere 3 benlik vardır. Her birerlerimizde bu makamlar vardır. Ama bizi asıl biz yapan ilahi benliğimiz. Hakk'ın bize zatından, ruhundan üflediği "ve nefahtü fihi min ruhi" zati benliğimizdir. İşte bunu yaşayamasak da, bilincine vardığımızda ve "ben kimim" sorusunu sormaya, tatbike başladığımızda biz yeni dünyaya gelmiş insanlar oluruz. Nasıl? Ruhen, şuur ve idrak ile yeni bir hayata. Dünyanın hiç böyle olmadığını , buranın (gaflet halinde yaşadığımız eski dünyanın) yakınlık, vuslat âlemi olduğu ve buraya Hakk'ı görmek, bilmek, tanımak için geldiğimizi bilmemiz bize çok şey kazandıracaktır.

Bismillahirrahmanirrahim

NEFİS (16.03. 2012 Sohbet:4)

Cenab-ı Allah'ın esma-ı ilahisi bütün âlemlerde artı ve eksi olarak devam etmeye başlıyor. Nefes-i Rabbaniye'nin açılımından sonra ve her bir mertebede, genel olarak nefes diye tanımlanan özelde, varlıklarda nefis olarak zuhur etmekte. O hâlde şey'iyet dediğimiz eşya dahil, bizler dahil, her birerlerimiz bir nefisiz. İşte öyle tarif etmişler, nefis o şeyin zatıdır. Nefsi tarif ederken bu şekilde tarif ediyorlar. Nerede var o nefis? İrfan Mektebi'nin başında var, zannederim. Nefis nedir, diye. Orada izahları var. Nefis, aslında çok mübarek bir şeydir. Ancak emmare yönüyle baktığımızda biz onu kötü olarak görüyoruz. O belirli bir aşamasıdır onun. %10 gibi bir yerleridir ve kendini büyük gösterir. Yani orada, çok kuvvetliymiş güçlüymüş gibi gösterir. İşte bizlerde genel olarak dini kitaplarda da yukarıları tanıtılmadığı için, orasını çok güçlü görüp onun hükmü altına giriveririz hemen. Yoksa biz de Allah'ın zatının

olduğu bir yerde, nefsi emarenin hükmü söker mi hiç ya? Yani padişahın olduğu yerde, o en uçtaki görevlinin hükmü söker mi? Yardımcısını, şeyini, başbakanını, vezirini bir tarafa bırakın, en uçta görev yapan bir şeyin hükmü söker mi? Ama biz padişahı görmediğimiz için onu görevli gördüğümüzü, çok büyük insan zannediyoruz.

Yani nefsimizi öyle zannediyoruz. Şimdi küçücük bir hikaye geldi aklıma: " yüz başının bir tanesini bir köye tayin etmişler, şimdi gitmiş kahveye, akşam işinden sonra düşünüp duruyormuş garibim, ne yapacağım burada, diye. Nasıl iş yapacağım diye… kendi bir başka yerde, çocukları bir başka yerde. İmkansızlıklar yokluklar içinde… Köylünün oradan birisi gelmiş. Ne düşünüyorsun be oğlum, bir gün gelir sende baş efendi olursun. Üzme kendini…" Bizde böyle, küçük rütbeli olan bir şeyi nefisimizi, çok büyük rütbedeymiş gibi zannedip hükmü altına giriyoruz. Nefsimizi faaliyete geçiren, Allah'ın Cabbar, Kahhar ve Mütekebbir isimlerinin neticesidir. Yani iblisin de halleri, yani halleri derken kaynağı bu. Ama bizde ona karşılık, Mudil ismi de o taraftan…

O kadar çok isim var ki; Cenab-ı Hakk'ın artı isimlerinden o kadar çok isimler var ki, diğer isimler azınlıkta kalmakta. Ama biz artıları, kendimizdeki artıları bilmediğimizden eksilerin hükmü altına girmekteyiz. İşte dışarıda görülen kavgalar, huzursuzluklar, bağırış çağırışlar, kişinin kendi zatından değil bakın, o üzerinde olan duygulardan ve o duyguları faaliyete geçiren o isimleri yanlış yerde kullanmaktan ayrıca. Yapılacak şey, kişinin kendini tanıması. Sadece kendini tanıması ve herhangi bir şekilde istenmeyen bir zuhur olmuşsa, gerek söz gerek fiziki vb… evvela olmamasına dikkat etmek, eğer olabiliyorsa levm mertebesinde, yani henüz kendimizi amirlikten kurtaramamışsak bile, emareden kurtaramamışsak bile, levm mertebesi gibi düşünerek, fiili yaptıktan sonra bir kenara çekilip kendimizi hesaba, kitaba tutmamız, bir ölçüye koymamız gerekiyor. Ben bu işi yaptım ama niye yaptım? Özeleştiri de deniyor ya… Haklı mıyım, değil miyim? Yapsa bile kişi, evvela ilk yapacağımız şey, bu hususu faaliyete geçirmek, tefekkür etmek. Ben haklıyım canım işte, o

haksızdı, zaten hep öyle oluyor, böyle oluyor gibilerde hiçbir yere girmeden, hemen kendini şeye çekmesi yani bir Molla Kâsım gelir seni sigaya çeker” diyor ya Yunus Emre, kendi kendimizi hesaba çekip, evvela kendimizde suçu arayıp, ben ne yaptım, kendimizde suç bulamaz isek eğer, ki bu taraflı bir yargılama olur, çünkü bizde de vardır suç mutlaka.

Eğer bir yerde bir hadise varsa, o hadisenin karşı tarafından, iki üç beş neyse hadiseye müdahil olan varlıklar, hepsinde mutlaka bir eksi vardır. Yani düzey itibari ile mutlaka bir eksiklik vardır. Ama yüzde kırk, ötekinde yüzde altmıştır… ama iki tarafta da mutlaka bir eksiklik vardır. Eğer iki tarafın birinde eksiklik olmamış olsa, yani bir tarafta eksiklik yahut hücum eder hali olsa, o zaman şey çıkmaz, sürtüşme çıkmaz. Şuna benzer bir taraf taş ile geliyorsa, diğer taraf onun karşısına pamuk ile geliyorsa, taş pamuğa vursa bile ses çıkarmaz. Darbe olmaz. Ama iki taş çarpıştığı zaman kırılır dökülür. İşte burada yapılacak olan şey, tarafların mümkün olduğu kadar, pamuk halli olmaya bakmaları. Yumuşak halli olmaya bakmaları. Kim bunu bünyesinde daha çok takip ve tatbik edebilirse, o kanalla hadise durdurulmuş olur.

Ayrıca şuna benzer; iki tarafta lastiği çeker, çeker, çeker… biri elinden kaydırırsa o lastik karşı tarafa gittiği zaman haşlar, yani çok sert gelir. Onun için ip olursa kopar, bu sefer iki tarafta yere düşer. O ipin lastik gibi olması lazım gelmekte ve herhangi bir hadise olduktan sonra da uzatmadan hemen yarım saat bir saat sonra da gene hiçbir şey yokmuş gibi, gönül alınarak, o da yapılamıyorsa tabii görünüşle hayata devam ettirmek gerekiyor. Yani olabiliyor hadiselerde. Bu durumda birçok evlatların, halleri vardı, hepsi şimdi maşallah çokta güzel hayatlarını sürdürüyorlar. Cenab-ı Hakk kolaylıklar versin… şimdi ev diye bildirilen bir mahallin, kişilere dünyalarında cenneti olması lazım. Bakın küçücük küçücük şeylerden, yanlış uygulamalardan, anlayışlardan yahut örften gelen küçücük küçücük yanlışlardan benlikler yapmaya başlıyoruz. O benlikle şu taraf ya da bu taraf birbirine hakim olmaya çalışıyor. Yani

kendi anlayışını karşı tarafa kabul ettirmeye çalışıyor, o zamanda zor iş oluyor.

Bizim bilmemiz lazımdır ki her bir insanın, şeksiz şüphesiz Hakk indinde bir mazhariyeti, bir hususiyeti, bir kimliği vardır. Müstakil bir kimliği vardır hakkın indinde. Hangi cins olursa olsun, kimse kimsenin ne kadar yakını olursa olsun, her istediği zaman kullanabileceği işçisi, üzerinde tahakküm kurabileceği bir şeyi yoktur. Çünkü Cenab-ı Hakk cins gözetmeksizin, "ey insan oğulları" diyor bak "ey adem oğulları" diyor bakın, ayırmıyor. Bir taraf şöyledir eksiktir, bir taraf şöyledir fazladır, hele tevhidi manada idrake çalışan, hayatı yaşamaya çalışan kimseler için bu hiç söz konusu bile değil, böyle bir anlayış yani tahakküm kurma. Ancak kişilerin gerçekten, zaten çok açık olan evde iş bölümlerimiz vardır.

Bunların yapacak kişi yani mesuliyetini bilecek kişiye ne görev verilmiş bu evde yapabildiği kadar yapacak eğer gücü yetmiyor ise hoş görülecek veyahut yardım edilecek ona. Şimdi bir şeyi kaldıramadı, sen evde çalışıyorsun bu işi senin yapman lazım, nasıl yaparsan yap, kaldır demek var bir de gel beraber tutuverelim demek var. İşte bu şekilde her iki taraf bir bütün yapıyor… Hanımın yapamadığını erkek yapacak. Beraber yapacağız. Hazır bir şey yok ki bu âlemde. Erkek gidip dışarıda çalışıyor, kadın evde çalışıyor ama bazı hanımlar var hem evde çalışıyor hem dışarıda çalışıyor, görev olarak. Bey ona yardım edecek tabi hayat müşterek. Dışarı gidince kendi işlerini yapıyorlar eve gelince de müşterek kendi işlerini yapacaklar. Beraber yani bir kişinin üzerine yıkılmayacak. Bu durumda rastladığımız zaman, şöyle diyoruz, olan olmuş biten bitmiş. Arkaya bir sünger çekin, hani reklamlarda şartlandırıyorlar ya insanı, hani kirlenmek güzeldir… Çocuk bunu gördüğü zaman temiz tutar mı üstünü… Nereden nasıl para kazanmak için şartlandırıyorlar insanı. Bir sefer yıkanacaksa onun yerine beş defa yıkanıyor. Bir kilo satacağı yerde beş kilo satıyor. Ama olur bunlar… olan olmuştur, geçen geçmiştir. Şair öyle diyor Niyaz-i Mısri zannediyorum: " geçen geçmiştir, gelecek ise müphemdir / nasibinde olan şu geçmekteki demdir."

Diyor bakın. Geçen geçti, artık bunun üzerinde ne düşünmeye ne konuşmaya hiç gerek yok; ancak ibret almak için düşünmekte yarar vardır.

O geriye gitme değil, gene ileri gitmedir. Arkayı geçmişi düşündüğümüz halde bize hız vermesi için ileriyi düşünmektir o. Geçen geçmiştir, gelecek ise müphemdir. Gelecek belli değil. Ama biz işte ne yazık ki bu iki bölümle, meşgul oluyoruz. Hâli kaçırıyoruz ortadan. İşte şu mu olacak, bu mu olacak, hükümet ne yaptı, yağmur mu yağacak, kar mı yağacak. Tamam biz hayalle o vakti geçirdik. Hâli kaybettik. Geçmişi bakalım. Onlara da havatır deniyor. Hatıralar. Biri hayalet, biri hatıralar. Şöyle oldu böyle oldu. Çocuğun doğumunda şunlar geldi, bunlar gitti… bu şeyle iştigal, yani boşlukla meşgul olmak.

Bize lazım olan şu nokta. Yaşadığımız hal. Bütün geçmişe bir sünger çekip hepsini unutup, tertemiz bir gönül ve muhabbetle, sanki ilk tanışılmış olduğu günlerdeki muhabbetle, şartlandığımız o güne kadar bilendiğimiz bilenmediğimiz keskin, kesmeyen ne varsa bunların hepsini bir tarafa bırakılıp, yeniden doğmuş gibi, ki zaten şimdi bu hayat o hayat, yeni doğmuş gibi… Öyle der İsa a.s İncil'de mi nerede? Başka bir yerde mi? "Anasından iki defa doğmayan, semevatın melekutuna yükselemez" diyor. Anasından iki defa doğmayan, biri fiziki anasından rahminden, birisi de gönül anasından, gönül rahminden, buna tasavvufta Veled-i Kalp diyorlar. Yani kalbin oğlu. İşte bizim gerçek hâlimiz, ürettiğimiz o. Onun eğitilmesi ve onun üzerine bu bilgilerin yüklenmesi gerekiyor ki, yapılan iş o, olan iş o işte. Ama kimimiz şu kadar aylıktır, kimimiz şu kadar aylıktır, yavaş, yavaş o doğum olacaktır. Zaten birçok zuhuratlarda çocuk doğurduğunu görür. Nasıl iş bu erkek doğurur mu doğurur tabi, niye doğurmasın, fiziki manada değil ilmi manadadır bu doğuş. Bu doğuştur zaten. Hepsi doğuştur onların. Yani gönlümüze, kalbimize gelen iyi düşünceler, tefekkür ediyorum dediği şeyler bir doğuştur. İşte bu doğuşların olması lazım ki bizdeki aşamalar olsun ve yenileyelim kendimizi ve o eski nefsani elbiseleri üzerimizden çıkaralım. Atalım hepsini onların bir tarafa.

Onlar görevlerini yapmışlar zaten. Kullanılmışlar, yıpranmışlar, yırtılmışlar… yeni bir elbise, tevhid, vahdet elbisesi ve en mühimi muhabbet elbisesi. İşte bize lazım olan en çok odur.

BİR HATIRA

Bir kasabanın birisinde iki derviş kardeşimiz vardı, zamanla şimdi rahmetlik oldular… Biraz geç devirde başlamışlar, yani 15 – 20 sene evvel, ondan bir 10 sene daha geriye gittiğimizde bu iki arkadaşın bir tanesi dervişlik yapmış biraz bu yolları az çok biliyor. Şartlanmış ama muhabbeti var en azından bir kırıklığı yatkınlığı var, diğeri ise baş efendi. Yani başçavuş. Tekaüt olmuş, asarım keserim, bir yürüyüşü o… sanki karşısında askerdeki o garip erler duruyor ama hayat tarzı o, alışmış öyle yapıyor.

Şimdi ders istediler, zaman zaman müsaade veriyorum baktım samimiler, tuttuklarını koparacaklar, samimiler en azından… Hadi başlayın bakalım dedim, başladılar derslerini çalışmaya, devam ediyorlar, gelişmeleri var, öteki tevazuda olan daha güzel seyrediyor, çünkü belirli bir aşamaları yapmış zaten tevazuda da, öteki kıvıramıyor bir türlü, zorlayacağım ama çat diye kırılacak, çelik gibi, yumuşak tel gibi değil. Isıtırsınız dağılmazsa hâle gelir, forma gelir. Kıvırıyorum tak atıyor, biraz daha zorlasam mengeneye koysam pat diye kırılacak, eli kolu bir tarafta kalacak bir işe yaramayacak, hay Allah ne yapayım ne yapayım, dedim bak arkadaş otur bakayım, sen bugünden sonra her gün derslerine yüz defa zikir ilave edeceksin, yazdım şimdi merakla bekliyor, ne ? *"Ben yokum, ben yokum, ben yokum…"* yüz defa bunu normal dersine ilave edeceksin, yapar mısın dedim. Yaparım dedi, iradesi de var, benliği de var o nispette… yani bu irade kendisine hem faydalı oluyor hem zararlı oluyor. Zararlı oluyor, eski şeylerinden kurtulamıyor, faydalı oluyor, yeniyi alabiliyor. Eskiden kurtulmak için "*ben yokum ben yokum ben yokum*…" dedi aradan birkaç sene geçti, bir baktım, değişmeye başlamış,

rahatlamış. Diyor, siz bana o zikri vermeseydiniz ben bu nefisten kurtulamazdım…

Onun için bu işler biraz hususi eğitim gerektiriyor, kişinin vasfına göre… şimdi bu misalde evvela yapılacak şey, kendimizi kontrol etmeyi iyi bilmek. Herhangi bir şekilde kontrol dışına çıkıldığı zamanda bunun telafisini yapabilmek. Aslında kontrolden hiç çıkmamak en hayırlısı ama çıkılmış olsa veya yapılacaksa en yumuşak sertlikte, yani kırılmayacak şekilde, çünkü kırılan bir şeyi tamir etmek daha zor olur, ama bir parça boyası giderse onu yeniden boyama mümkün olur. Gene o baş efendinin misali, Kelimeyi Tevhidi biraz daha canlı söylememiz gerekecek. Gerçi siz diyorsunuz, sesli olduğunda boğazıma dokunuyor ama iç bünyeden, tefekkürde en azından bunu biraz daha canlı kuvvet yapmak lazım.

İlave olarak yapılacak şey istiğfarlara birer istiğfar daha… yani Estafurullah'ı ikiye çıkarmak. İki yüze çıkarmak… ve devamında salavat-ı şerifeyi iki yüze çıkarmak. Biri Adem a.s babamız ve Havva annemizden güç almak çünkü ilk istiğfar eden Adem a.s. O'nun sünnetidir bize istiğfar. "Rabbena zâlemna enfüsena…" baştaki istiğfarları ikiye çıkaracağız. Salavatı şerifeyi de ikiye çıkaracağız ve olabildiği kadar muhabbetli, yani peygamberimize karşı muhabbetimizin artmasını sağlayacak şekilde… Peygamberimize muhabbeti olanın herkese muhabbeti olur çünkü kendisi Rahmetallilâlemin'dir. Âlemlere rahmet olduğundan bizimde ilk yapmamız gereken şey bakın en yakın çevremize rahmet olmaktır, zahmet olmak değil. Eğer rahmet olursak biz iyi bilelim ki Hz. Muhammed'in yolundayız. Onun ümmetiyiz. Onun ümmeti olmak için şart neydi sünnet-i seniyeye yapışmak, sevgi ve muhabbet dağıtmak, etrafa sünnet-i seniyyenin en büyüklerindendir. Biz âlemlere rahmet olamayız ama en azından çevremize rahmet oluruz, zahmet olmamaya çalışmalıyız. Olan olmuş, geçen geçmiş, yeni bir hayat inşallah. Mekânlarımızı cehenneme değil, cennete çevirmeye bakalım. Bir ilave daha gerçi bu söyleyeceğimizi terkibin yeri zamanı daha arkalarda ama olsun, idraki ve ilmi olacak. Yaşam olarak olmasa bile

idrak ve ilimde “la ilahe illallah” çektikten sonra 800 olarak la faile illallah, çekeceğiz.

Bu 8. Dersin zikridir ama şimdi bize bu lazım. La faile illallah,.. Ne demek. La yok, fail yok, ama bir işler yapılıyor bunun faili kim? Fail Allah’tır. O zaman karşımıza gelecek olan herhangi bir fiili kuldan değil haktan bileceğiz. Yani herhangi bir hadise, misafir, yakın akraba, komşu… Biri geldi bir şey oldu, bize ağırlık getirdi, “La faile illallah” Rabbim yaptı bu işi, bizim ona yapacak hiç bir şeyimiz yok. Gelen her türlü hal ise, bunu sevgi ve muhabbetle karşılamamız gerekecek, fiil Allah’ın fiili ise, bize terste gelse nefsimize, Rabbımız’ı eğer seviyorsak, o bunu bize bir lütuf olarak vermiştir, bugün zahmet görünse de arkasından lütuf gelecektir.

Çünkü Cenab-ı Hak hiçbir şekilde kuluna eziyet etmez. Ediyor dersek, biz Rabbimizi tanımıyoruzdur. Biz ona hakkını vermezsek, o da bize hakkını vermez. İşte La faile illallah, başımıza gelen ne kadar fiil varsa, bu fiillerin haktan geldiğini… yani biri geçerken bize küfretse bile, şu mertebede şu makamda, efendim ben nefsi müdafa yaptım vs. bu makamda yok. Nefs-i müdafa var, ama bu makamda yok. Makamlar var çünkü. Bir yer geldiği zaman nefs-i müdafa yapmazsa kişi suç kazanır, ama bir makamda nefs-i müdafa yaparsa suç hükmüne girer… şimdi hadiselerin nereden kaynaklandığını, o kışkırtma gibi bize gelenin, kim kışkırttığı, o gelenin hangi ismin tesirinde olduğunu idrak edersek, o zaman kahrında hoş, lütfun da hoş deriz. İşte bakın bu dervişlikte şarttır. Şöyle demişler: “ hoştur bana senden gelen /ya hil2ati yahud kefen, ya gonca gül yahut diken / kahrında hoş lütfunda hoş…” işte gül de gelse diken de gelse, senden geldiği için hoştur bu bana diyor. Onun için şirkten kurtulma vesilesi olan bu haller, eğer biz başımıza gelen herhangi bir kimse yahut herhangi bir misafir olsun vs evimize kim gelmişse bize sıkıntı veriyor da o misafirden biliyor isek o sıkıntıyı, misafire kimlik vermiş oluruz bakın. O yaptı dediğimiz zaman “la faile” biter. Kim olursa olsun, hangi varlık olursa olsun O’nun hakikatinde mutlaka, Hakk’ın isminden bir isim vardır. Hakk’ın nurlarından özünde

bir mertebe vardır. Dışında o kendini bilsin bilmesin, ama bizim irfaniyetimiz olmaz ise, onlardan ne farkımız olacak o zaman, hiçbir farkımız olmaz, avamdan kimseler oluruz.

Gerçi avamdan kimseleriz, o ayrı mesele ama en azından kendimizi tanımaya çalışıyoruz, gayret ediyoruz. Bu kadar bir farkımız olsun. İşte bu farkın faaliyete geçmesi de bizim davranışlarımızla ancak mümkün olmakta, aksi halde biz onlar gibi davranırsak ne farkımız olacak. İşte bizde gidip gelelim beş vakit namaz kılalım, oruç tutalım, bitti işimiz. Ee ne farkımız var. İşte ehl-i şeriat neden bunların içinde yuvarlanıp gidiyor, sevap niyetiyle yaptığı işlerden sevap kazanıyor. Ama kendini kazanamıyor. Bize lazım olan burada kendimizi kazanmak. Burada kendimizi kazanamaz isek zaten ahrette kazanacak hiçbir şeyimiz yoktur.

İNSAN YAŞADIĞI GİBİ ÖLÜR

Burada ne ise, oraya gideceğimiz öyle. İnsan nasıl yaşamışsa, öyle ölür diyor hadis-i şerif, nasıl ölmüş ise öyle dirilir diyor. Orada tek bir grubun gelişme ve genişleme imkanı vardır, o da burada tefekkürü açılmış olan kimselerin oradaki açılışı devam edecek. Ama burada tefekkürü kapalı ise orada açılacak bir şey yok, imkanı da yok. Çünkü kim burada âmâ ise oraya âmâ olarak haşr olunur. "Men kane fi hezihil a'ma vehüve fil ahiratü a'ma." Ne kadar ağır bir ihtar. Âmâ'dan kasıt gözün kör olması değil, kalp gözünün görmemesi. Bu âlemde hakkı müşahade edemeyen kimse, ahrette hakkı nerede müşahade edecek? Yasin-i Şerif'de cennet ehline ne diyor "Selamun kavlen, min rabbin rahym. Vemtazul yevme eyyuhel mucrimun." Ey mücrimler siz bugün ayrılın bakalım. Ehli gaflet, ehli cehennem. Cennet ehline de Rablerinden onlara selam gelir diyor bakın. Rablerini görür, Rableri gelir denmiyor bakın. Bu taltif ayeti gibi zannedilir ve şeriat tarikatı taltif ayetidir ama hakikat marifette bu ikaz ayetidir. Ey kulum! Sende orada kalmak istiyorsan, buyur cennet orada, ama beni bulamazsın diyor

bakın. Rabbinden selam vardır diyor. Allah'tan selam vardır denmiyor. Kişi dünyada, hangi esmanın, tesiri altında ise, o Onun Rabbidir ve selam ondan gelecektir ona.

Allah'ın zatından değil ya onun için Ayeti kerimeler hangi mertebeden, veriyorlar ise yorumu da o mertebeden yapılması lazımdır. Kuranı Kerimin. O kadar müthiş ifadeleri olan. Allah kelamı ismi üstünde zaten. Yani tek düze bir roman okursun gibi hikaye okursun gibi bir mana ile değildir. Bir suru manalar var, her mertebenin bir manası var dirayeti kerime içerisinde. İşte bugün ki cennet-i irfana dahil olmazsa Uşşak, yârinki vadolunan huri gılmanı neylerler. Hani Yunus Emre de diyor ya. "Cennet Cennet dedikleri bir kaç gılman bir kaç huri, dileyene ver sen onu, bana seni gerek seni" diyor bak ne kadar güzel.

Cennette olsun cehennemden daha iyidir en azından. İşte bize lazım olan bugünkü hanemizi cennete çevirmek. Gereksiz şeylerle cehenneme ne diye girelim. Olmuşsa olmuş, başımızın üstüne gelmişse gelmiş, girmişse gitmiş .Aslında sorun diye bir şey yok ortada. Nefsi emmare olmayan şeyi sorun olarak gösteriyor. Ve hayal vehmi yani İblisin yaptığı en büyük vuruş yani hamle diyelim. varı yok, yoku var olarak göstermesidir, tam tersini göstermesi. Olmayan bir şeyi hayalinde büyüte büyütüyor ve kişi o kendi büyüttüğü hayalin hükmü altında kalıyor. Ve değerlendirmesinde ona göre yapıyor. Yani altında kaldığı hükmün haliyle, hayal haliyle, değerlendirme yapıyor karşısını. O zamanda tabi şeyler çıkıyor ortaya. Uygunsuz durumlar, yani uygunsuz derken, hoş olmayan durumlar ortaya çıkıyor. Ne oluyor kişiler kendi yıpranıyor. Başka bir şey olmuyor. Bu durumda birçok evlatlarımız kardeşlerimiz vardı iste geldiler gittiler eksik olmasınlar. Simdi hepsi kendi yuvalarını cennete çevirdiler ve çok güzel hayatlarını yasıyorlar. Yalnız başarılamayan iki kardeşimiz çıktı evlatlardan ve kardeşlerden. Onlarında k bu halleri artık kazayı mutlak olduğu anlaşıldı ki onlarında durması mümkün değildi zaten ve böylece gittiler. Yoksa olmayacak bir şey yok bu âlemde. Hepimiz elhamdülillah müslüman bir ülkede doğmuşuz bu büyük bir nimet bir sefer.

Yani Müslüman ülkede doğmakla birlikte nice İslam dışı yasayan kimseler var o da ayrı bir konu. Müslüman ülkede doğmakla İslami bir yaşamın içerisine çekmiş Cenab-ı Hak bizi. O çekmese biz nereden nereye gideceğiz. Ve çok güzel evlatlar vermiş Allah hepsinden razı olsun. pırıl pırıl. Sizinkiler de bizimkiler de. Allah binlerce defa razı olsun. Sağlığımız çok iyi olmasa da yaşıyoruz yani muhtaç değiliz kimseye, eee maddi durumumuz çok fazla değilse de yetecek kadar var. Ee bunun dışında da daha ne olacak.

Ne büyük lütuf o 6,5 milyar kişide kaç kişiye nasip oluyor? Ne zenginler var gidemiyorlar. Cenab-ı Hakk'ın o kadar çok ve büyük lütufları var ki biz eksileri değil artıları da daha artırmaya bakalım. İnşallah yani bundan sonra bence eskisinden yani o gençlik devrelerinde çok daha ileri çok daha güzel ailecek kucaklaşarak evlatlarla yavrularla gelinlerle kızlarımızla nelerimiz varsa kucaklaşarak bu dünyayı cennete çevirmek yani bugünde cennete girmek zor bir şey olmaz. Zor değil zaten.

Yani burası gerçekten dünya cenneti. Hele kişinin biraz irfaniyete de yatkınlığı varsa o yolda açılmışsa Aliyul Ala bundan daha alası yok bu âlemde. Cenabı Hak herbirerlerimize kolaylıklar nasip etsin inşallah. Evvela içimizden o düşünceleri bir tarafa bırakıyor yani birikimler varsa, her neler var hepsini bir tarafa bırakıp yeniden doğmuş gibi. Yeniden hayata yenilenmiş olarak eski elbiseleri çıkarıp. Yeni elbiseler, muhabbet elbiseleri. Halil İbrahim diyorlar ya hani İbrahim Halilullah; bakın Cenab-ı Hakk ilk defa insanlık âleminden o güne kadar. gelen sürede İbrahim (a.s) la bu lakabı vermiş. Halil dostum benim diyor. İste insanların aile içerisinde birbirilerine bu elbiseyi giydirmeleri lazım. En yakın dost, eşten daha yakın kim var? Anne babadan daha yakın eş kimse birbirlerine. Ama ufak tefek şeyler. Olur bu şekilde yarayı büyütmeden, nefse darbeyi vurmalı ki ortalığı karıştırmasın.

SORUNU OLMAYAN ÜÇ AİLE

Bu âlemde, üç aile vardır sorunu olmayan. Kimler bunlar.

1. Adem(a.s) ile Havva validemiz, onlar bile evlenmeden evvel, Cenabı hak şu ağaca yaklaşmayın diyor. Havva validemiz geliyor gel Adem yaklaşalım bir şeye olmaz diyor. iblis de onun kulağına fısıldıyor. Gidiyorlar yaklaşıyorlar. Ama ne yapıyorlar? cennetten. Kovulmuş oluyorlar. Yeryüzüne indiriliyorlar. İşte yeryüzüne indirildikten sonra, kıymetlerini biliyorlar birbirlerinin orda. Çok güzel bir hayatları var onların.

2. Hz.Muhammed (a.s) efendimizle Hatice validemizin evlilikleri.

3. Hz.Ali ve Hz. Fatıma validemizin evlilikleri. Bunlar sorunsuz çok güzel olan evlilikler. Bunun dışındakiler de beşeriyetimiz var, nefislerimiz var. Kahhar Cebbar isimlerimiz de faaliyette. Eğer bunlar faaliyette geçememiş olsa biz melek oluruz ama o zamanda insan olamayız. İşte bizi gerçek manada insan yapan, yükselten bizde ki bu eksi duygulardır.

Neden yükseltiyor eksi olduğu halde o halde? Onlarla mücadele etmemiz bizi, yükseltiyordu Onlara hâkim olup kendi kendimize mücadele verip onları üstümüzden çıkartmamak suretiyle. Çünkü çıkarttığımız zaman o duygular aslında bize ait değil. Kahhar duygusu Kahhara ait. Cebbar'ın duygusu Cebbar'a ait. Ama biz de çıktığı için biz oluyoruz bakın. O duygular bize ait değil. Normal halimiz de Kahhar'lık Cebbar'lık diye bir şey var mı? Yok. O zaman bizim halimiz değil. Zatımızda var ama bizim halimiz değil. Yani bize yüklenmiş başka özellikler de onlar.

İşte burada Rububiyet Rab terbiyesi mürebbiye gerektiriyor. Cenabı Hakk diyor ki, onu kullanma ben sana verdim ama kullanma. Diyelim ki biz küçük çocuğumuza 7,8,9 yaşlarında 100 lira para verdik, diyoruz ki bu 50 liraya kitap alacan ihtiyacını göreceksin bu para senin, ama bu 50'ye de karışma geri getireceksin bana, bozuk para yok 50

tl verdik. Bu 50 lira senin değil benim yani aileye ait bir para, babama annene ait para. Simdi o çocuk gidiyor bozduruyor, kendi ihtiyaçlarını görüyor, ya çıkmışken bir sinemaya gideyim bir şuraya gideyim bir buraya gideyim kalmış elde 10 lira 40 lirası gitmiş Ne oldu? EE babasına hesap verirken kıvranmaya başladı. Şunu ettim, bunu ettim. EE cezayı hak ediyor o zaman kendi ihtiyacını görecek kadar veriliyor zaten.

Ama o çocuğa kendi ihtiyacını görecek kadarı da verilmemiş olsa ve ondan sonra bu parayı geri getir denmiş olsa onu harcayabilir, mazur görülür. EE baba yetmedi ne yapayım? diye söz hakkı var çocuğun. O zaman çocuğa bir şey denmez ama yeteceği kadarı verildikten sonra fazlasını kullanması o çocuğa ceza verilmesini gerektiriyor. İşte Cenabı hak bize o her şeyi vermiş ihtiyacımız kadarını kullanmamız mubah, ama fazlasını kullandığımız zaman günah. Eksi bize. Eğer Cenabı Hak bize Kahhar, Cabbar esmasını vermemiş olsaydı biz ne toprağı çapa yapabilirdik ne de eski olan bir şeyi yırtabilirdik ne de koparabilirdik. İşte bunlar hep nefsi Kahhar Cebbar isminin kahrettikleri bozdukları şeyler, ama şer'i Kahharın kullanılması, yani izin verilen tarafça kullanılması faydalı olur. İzin verilmeyen tarafça kullanıldığı zaman suç unsuru ve bizi rahatsız eder ve ondan sonra pişmanlık duymaktayız.

Acaba niye yaptım keşke yapmasaydım gibilerinden. İste Cenabı hak cümlemize kolaylıklar ihsan etsin. Şurada bir şeye rastlamıştım: Bir hadisi şerif vardı. Şurayı bir okuyayım. Sahih Buhari 5.baskı 11.cilt sayfa 335'in devamında alt kısmında evlilikle ilgili, bazı bölümler var. Çok var içerisinde gerçi burası rastlamış.. herşeye takdimen yani herşeyin üstünde belirtilerek. Nisa suresinin 34.ayetinde veciz bir ifadeyle tarif olunan aileye ait şu iki cümleyi okuyalım. "En iyi aile kuran kadınlar…, bakın ayeti kerime Rabbimizin bize bildirdiği hususlar. En iyi aile kuran kadınlar Allah'a ve kocalarına itaat ve muhabbet eden" bakın, sadece itaat eden değil muhabbet de eden, ki işin aslı zaten muhabbettir. "Allahın tevhidi ve inayetiyle kocasının gıyabında onun malına canına namusuna muhafaza

edenlerdir. Tabarani'nin İbni Selam, sahih bir rivayetine göre: Peygamberimiz şöyle buyurmuştur. "Kadınların hayırlısı yüzüne baktığın zaman seni mesrur eden, bir teklifte bulunduktan sonra onu kabul eden ve yerine getiren, bir de senin gıyabında malını canını ve her şeyini muhafaza eden kadınlardır" demiştir Efendimiz. Görülüyor ki bu ayeti kerimede ve teşhiye ettiğimiz hadisi şerifte yeni belirttiğimiz hadisi şerifte, aile geçiminin istad ettiği başlıca iki mühimme talim buyrulmuştur. Yani iki mühim iş teslim edilmiştir. Allah'a ve kocasına itaat, gıyabında kocasını ve namusunu koruması yanı yardımcı olması.

Bugün hayat sahnesinde görmüş olduğumuz aile facialarına sebep olan kadınlar, Allah korkusu koca sevgisi duymayan kocasının gıyabında kazancını gayri meşru bir suretle saçıp savuran ve aile döşeklerini kirleten kadınlardır. Bunun mukabilinde bu erkeklerin sebebiyet verdiği facialar vardır. Yine bu ayette erkeklerin itaatsiz kadınlarına karşı sureti hareketleri ile şöyle bir talim buyururlar. Ey erkekler, kadınlarınız itaatsizliklerinde hırçın kollarında endişelendiğiniz zaman ilk önce onlara vaaz verin, güzel öğüt verin. Sonra yataklarında yalnız bırakınız daha sonrada ikaz ediniz.

Bunu üzerine onlar size itaat ederlerse artık onların aleyhinde bulunmak için eski hatıralarınızdan vesile aramayınız. İyi biliniz ki Allah çok yüksek ve pek büyük bulunuyor.

Erkeğin hırçınlığına ve huysuzluğuna geçimsizliğine karşı kadına da Nisa suresinin 127.ayetinde şöyle nasihat ediyor. "Herhangi bir kadın kocasının geçimsizliğinden ve kendisine yüz çevirmesinden korkarsa çiftlerle aralarında bir sulh ile düzeltmelerinden dolayı günah yoktur. Herhalde sulh geçimsizlikten ve ayrılmaktan hayırlıdır. Aile geçimsizliğinin bir hakem heyeti marifetiyle ıslah çaresi de gösterilerek Nisa süresinin 35.ayetinde şöyle buyuruyor. Ey müminler karı ile kocanın aralarının açılmasında korkarsanız erkeğin akrabalarından bir hakem, kadının akrabalarından bir hakem intihab edip yani seçip gönderiniz. Eğer bu iki hakem karı kocaların aralarını düzeltmek isterse Allah iki tarafın

aralarını telif eder. Yani düzeltir birleştirir. Çünkü Allah Alimdir telif yollarını çok iyi bilir. Habirdir her iki tarafın da ruhi temayüllerine çok vakıftır.

İslam hukukunda ki talak meselesine dair bir mukaddime hakkında izahımızı burada bitiriyoruz. Bir kısım garp müellifatında intikaya uğrayan velakin, aile kurumunu destekleyen bir aile bağını son haddine kadar çözülmekten korumaya çalışan bir müessese olduğunu izah etmiş ve yapılan tenkitlerin ne kadar yersiz ve hükümsüz olduğunu tebaruz ettirmiş olduğumuzu zannediyoruz. Ve devam ediyor. Bunu burada bırakabiliriz artık. Cenabı Hak kolaylıklar nasip etsin inşallah. Aile huzuru, çocuklarımızla, evlatlarımızla, bütün çevrelerimizle birlikte güzel bir hayat yaşamamızı nasip etsin inşallah.

Bu gün 17.03.2012 cumartesi günü. Bir kardeşimiz gelmiş sağ olsunlar, onun soruları var. Bizde onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz. Birlikte sohbet etmeye çalışıyoruz.

YARATILIŞIN/zuhur GAYESİ: (Sohbet: 5)

Sorduğu suallerden bir tanesi, yaratılış hakkında. Buraya niye geldik? Bu âleme niye getirildik? Bu kadar sıkıntıları neden çekiyoruz? Madem Cenab-ı Hakk daha evvelden ne yapacağımızı biliyordu, o halde buraya getirmeye gerek var mıydı? Bu ve benzeri düşünce ve soruları var kardeşimizin. Biz de ona göre, anlayabileceği şekilde cevaplamaya çalışalım inşallah. Cenab-ı Hakk her birerlerimize idrak ve irfan genişliği anlayış genişliği ve gönül muhabbeti versin inşallah. Evvela bu mevzular üzerinde durulacağı zaman yapılacak bir şey var: Her şeyden evvel. Şimdi şu anda, dünyaya ait ne tür sevgi varsa içimizde; aklımızda ne tür bağlantılar var ise, ev iş, ticaret, neyse yani belirli bir süre için bunların hepsini terk etmek gereklidir. Bunlar kafamızda olduğu sürece aklımıza yeni bir şey gelmez. Yeni bir şey konmaz. Yani kişi duysa da, anlayamaz. Almaz. Çünkü içeriye girmez. Vurur kapıya gönlü yani vurur ve dağılır

gider. Taşın üzerine suyun vurması gibi. Ama biz, o taşı ayırmışsak, gönül tarlamızdaki taşları bir tarafa ayırmışsak ve o toprağı güzelce kazmışsak, yumuşak yapmışsak, nasıl çiftçiler belirli zamanlar sürüyorlar, nadasa bırakıyorlar sonra sürüyorlar ve öyle duruyor bir müddet.

O toprak yumuşuyor ve yağan yağmuru kendi içerisine çekiyor. Sert toprak taşlı toprak yağmuru içine almaz, akıtır gider üstünden. Akıtma görevi yapar, kendi faydalanamaz. Yani kaset gibi olur, akıtır gider ama kaset kendi içindeki bilgiden kendi haberi olmaz. Biraz alimlik de böyledir. İşte bu şekilde dinlenen sohbetlerin verimi daha çok olur. Kişi kendi başınayken bile internette veya CD'lerden işte bilgisayardan bir şey dinliyorken, bu sistemi takip ederse çok faydalı olur kendisi için. Onları bir tarafa bırakıp geçici olarak, sohbet bittikten sonra alır gene. Onun malı zaten, başkası alamaz onları.

İşte bu yönüyle baktığımız zaman bu sohbetlerde evvela yapılması gereken bu iş. Hatta orada küçük bir yazı vardır: şu kapının dışında kalsın. 24 saat zaten onlar üzerimizde; çekiyoruz onları aklımızda gönlümüzde beynimizde 24 saat. Hiç olmazsa bir sohbet süresi içerisinde, yarım saat bir saat neyse, işte bütün bunlardan bu süre zarfında bunlardan kurtulalım da kendi kendimize kalalım. Yani nasıl deniyor ona, biz bizle olalım. İşte ne yazık ki biz bizle olamıyoruz. Hep sizle oluyoruz. Yani günlük hayatta da, kontrol edersen kendini, hep dışarıdayız. O ne yaptı bu ne yaptı, şöyle ettiler böyle ettiler, işte yağmur yağdı çamur oldu güneş açtı kar yağdı hep dışarıdayız. Biz bizde değiliz. O halde biz var mıyız yok muyuz gerçek manada? Gerçek manada yokuz. Bu fizik bedenler var ama, bu fizik bedeni biz gerçekten tanımadığımız için dünyada olduğumuz halde hayali bir hayat yaşıyoruz. Kendimizi bilmeden kendimizi tanımadan, var zan ederek, kendimizi hayali bir hayat yaşıyoruz ki buna Peygamber Efendimiz açık olarak söylemiş "*insanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklar*." Ki bu da izah gerektiren bir ölümdür. Acaba hangi ölüm. Fiziki, ızdırarı mevt dedikleri zorunlu ölüm mü? Ya da ihtiyari isteyerek ölmek mi? Peygamber Efendimizin dediği gibi "*Müti kable en*

temut" yani ölmeden evvel ölünüz. O zaman ben sana vurayım, sen öl, ben sana o zaman katil değil sana rahmet etmiş olayım. Fiziki manada bunu düşünürsek, biz kendimizi, kendimiz hayali ve vehmi olarak nefsi bir benlik vermişiz, binamızı onunun üzerine kurmuşuz.

Yani hayat binamızı aslı olmayan nefsi benlik, onun sahibi nefsi emmare, işte yaptığımız çalışmaların tamamı, ister dünyalık ister ibadet hükmünde ahiretlik olsun, nefsi emarenin hükmünde hayal ve vehim üzerinde kurulu bir bina hükmünde kalmaktadır. Eğer ömrümüzü böyle sürdürürsek, biz hayal olarak gelmişiz buraya hayal olarak gitmişiz olur. Şu dünyada gözüm açık, kulağım duyuyor dediğimiz halde, ayeti kerimede, *"onlar, ahirette dünyada kör oldukları gibi ahirette de kör olarak haşr olunacaktır"* diyen ayetin hükmü altına girmekte. Şimdi ayet aklıma gelmedi. Her neyse yani bu manada gördüğümüzü zan ettiğimiz şeyler acaba hakikatleri itibariyle nedir?

Duyduğumuzu zan ettiğimiz şeyler acaba hakikatleri itibariyle nedir? Bunu ilim adamları zaten tespit etmişler, ama araştırıcı olmadığımız için farkında değiliz. Gözümüzün görme sınırlarının belli, belirli olduğunu söylemekteler; yani bir ile yüz üzerinden bir ölçü yaparsak, 30 ile 60 arası bir görme kabiliyetimiz var, 60 üzerine 30un altını göremiyoruz. Ama orada da âlemler var. Biz gördüğümüze göre değerlendirme yapıyoruz. O değerlendirme ayrıca nefsimizin idraki içinde olduğundan yani şartlanmış ve ön yargılı bir görüş olduğundan bunda da bir isabet saplayamıyoruz. O halde gördüklerimiz de duyduklarımız da, bize gelen beş duyunun verdikleri ile eksik olmakta. Bu 5 duyuyunun bir de havassı hamseyi zahire ve havassı hamseyi batına demişler eskiler. Yani zahirde olan beş duygumuz bedensel, işte görme koklama dokunma gibi. Bunun bir de batını olan ruhani varlığımızın duyguları aklı idraki müşahedesi ve görmesi vardır. İşte biz bu zahirin duygularımızdan batın duygularımıza yola çıkarak onlara ulaşmamız gerekiyor ancak o zaman bu hayatı kendimizi ve âlemi gerçek manada tanımamız mümkün olabilmektedir. Aksi halde bu âleme bakın şimdi kelimenin başında dediğimiz gibi, yaratılış bilgisi

bu kelime yanlış bir sefer. Ama şeriat ve tarikat mertebesinde kişiler zaten bu ikilik içerisinde olduğundan, o mertebede o mertebede konuşulmasında mahsuru yok. Ama bir kişi irfaniyet yoluna adım atmışsa eğer, hakikat ve marifet mertebesinde yaratılmış kelimesi kullanılmaz.

İkilik ifade eden bir kelimedir çünkü. Teklikte ikilik kullanılmaz, kullanılırsa yanlış olur. Yani sizin hukuk kanunlarında, yani bir yerde olan sulh cezada olan bir hükmü ağır cezada kullanılabilir misiniz? Olmaz neden? Çünkü hepsinin kendi prosedür mü deniyor kendi sistemi içerisinde kendi hukuku vardır. İşte İslamin içerisinde her bir sistemin içerisinde kendi hukuku var, o hukukta geçerli olan hüküm ve kelimeler ve cümleler orada geçmektedir. Aksi halde karma karışık bir sistem olmakta. İşte biz bunların farkında olmadığımızdan, kullandığımız kelimenin mertebe olarak neyi ifade ettiğinden de haberimiz olmadığında genelde, verdiğimiz değerler anladığımız zannettiğimiz bilgiler ve hayata bakışımız pek isabetli olamamakta.

HAYATIMIZDAKİ ŞARTLANMIŞLIKLAR:

Şartlanılmış, örfi bir hayat yaşamaktayız. Yani genelin kabul ettiği herkesin yaşadığı gibi bir hayat yaşamaktayız. Peki bu yanlış mı? Kendi mertebesinde yanlış değil; ama aslında yanlış, onu da değiştirerek söyleyelim: eksik. İşte biz buraya kendimizi ve Rabbimizi tanımak için geldik. Yoksa ben terzilik yapıyordum bir zamanlar mesleğim vardı, aslı görevimiz ne terzilik, ne avukatlık, ne doktorluk, ne işte mühendislik, kimyagerlik; asli görevimiz değil, bunlar rızkımızı kazandırmak için ilave görevlerimiz. Asli görevimiz Cenab-ı Hakk'ın bize vermiş olduğu asli görevimiz öncelikle kendimizi bilmek oradan da rabbimizi bilmek.

Kendimizi bilmeden Rab'ımızı bilmemiz mümkün değil, çünkü naslar açık yani verilen hükümler hukuklar açık. Men arefe nefsehu fakad arefe Rabbehu. Men kim, kimlik demek,

şimdi, ben dediği zaman, hadisi şerifte evvela kişiye bir kimlik verilmiş oluyor, "men arefe", kim ki Ârif oldu, neye? nefsine Ârif oldu. Men arefe innehu demiyor, men alime demiyor, değiştirerek söyledim. men alime nefsehu demiyor, men arefe nefsehu diyor. O halde Alimlik ile Âriflik arasında bir fark var. Ve orada Alimlik yetmiyor, Alimlik yetmiş olsa, peygamber efendimiz vahiyle konuşuyor, isterse hadisi şerifler olsun, ister kudsi hadisler olsun, isterse Kuran olsun, vahiy ile konuşmakta. İlla yuha. O nefsinden konuşmaz, vahiyle konuşuyor.

Ama mertebeleri vardır. Üç değişik normda konuştu konuştuğu için üçünün de mertebeleri vardır. Ama aslı batını vahiydir hepsinin. O halde peygamberimizin sözünde yanlışlık arayamayız. Arasak da bulamayız. Zaten öyle bir şeyde hiç düşünmememiz gerekir. Yani peygamberimiz şunu eksik söylemiştir şunu fazla söylemiştir diye, böyle bir şey düşünemeyiz. O halde yapacağımız şey söylenen sözü, yani bize bildirilen o ibareyi o cümleyi hadis dediğimiz kuran dediğimiz o ifade o müthiş ifade, bir fikir binasının direkleri onlar, bakın fikir binasının dayandığı asli direkleri olmazsa, onun üzerine bir şey kurulmuyor.

Sizin hukukta öyle değil mi? Bir asli bir şey olacak, savunmayı ya da çürütmeyi ona göre kuracaksınız. İşte Peygamberimiz bizim için Cenab-ı Hakk'ın bize verdiği en büyük lütufların başında gelmekte. İnsanlık âlemine ve bütün bu âlemlere çünkü o "rahmeten lil âlemin aynı zamanda. O halde tek kapımız orası, ondan sonra da onun vekilleri dolayısıyla kıyamete kadar sürecek olan bu eğitim ancak en geçerli eğitim olacaktır. İşte "*men arefe nefsehu, fakad arefe Rabbehu"* orada da Ârif men alime nefsehu fakad alime rabbehu dememiş. O halde alimlikle, âriflik arasında bir ayrıntı var. Hem de büyük bir ayrıntı var. Onu bilmemiz gerekiyor.

ÂLİMLİK VE ÂRİFLİK

Âlim ve Ârif kelimelerinin manalarını bilmemiz gerekiyor. Âlim bir şeyi öğrenen yani ezberleyen ve nakledendir. Ârif ise öğrendiğini ve ezberlediğini yaşayan kimsedir. Yani bir aşçı düşünelim. Yemeğin sadece tarifini öğrenmiş. Ama bir aşçı da var ki giriyor mutfağa, tak tak tak kesiyor biçiyor, yağlıyor, elini yakıyor ve yapıyor o yemeği, tadıyor yemekten. Ârif bu. Bilen manasına geliyor. Yani yaşayarak bilen manasına, Âlim ise sözünü bilen sadece, kelimeleri bilen ama diyelim sizin hukuktan birisi ezberlemiş, ama gidip hakim karşısında ya da kendi hakim olup onlar kullanamıyor, yani o a b c d bentleri neyse, işte şu fasıl bu fasıl 132 133 135 diye bunları ezberliyor, ama tahakkuk ettiremiyor. Neden? O iradeyi kendinde bulamadığı için, şüphede kaldığı için. Ama Ârif öyle değil. İşte gerçek hakim bütün bu kanunları bilmekle birlikte bir de onu kullanacak iradeye sahip olması gerekiyor. Ki o cezayı verebilsin. Veya affedebilsin. Ne diyorlar, o bırakılanlar, tahliye edebilsin diye, bunu ayıracak iradeye sahip olması gerekiyor. Tabii şey bir misal ama faydalı olur diye belirttik.

İşte Cenab-ı Hakk ezelde kendi varlığında daha isim almamışken Amaiyet'te orada daha ismi yok. Yine hadisi kudside "*küntü kenzen mahfiyen*" ben gizli bir hazineydim bilinmekliğimi istedim. Sevdim ayrıca diyor. Orada da irfaniyet kelimesini kullanıyor. Âriflik kelimesini kullanıyor, Alimlik kelimesini kullanmıyor. Bu şekilde âlemlerin ilki kaynağı, muhabbet ve irfaniyet, diğer ifade ile, bilgi.

İşte Cenab-ı Hakk kendi âleminde Amaiyette iken, kendi kendine olsa ne olacak. Şimdi ben ya da herhangi birimiz girelim bir odanın içine kapanalım. Hiç kimse ile işimiz olmasın. O hayat neye yarar. Ee biz terzi olduk, terziliğimizi yapacağız ki o bizdeki bilgi ortaya çıksın ve çevre faydalansın, dolayısıyla alışveriş ve ünsiyet olsun. Dolayısıyla, avukatlık ve hakimlik neyse hakim olan bir kişi kapasın kendini bir yere, ee neye yaracak onunun avukatlığı hakimliği, bilgisi, o halde faaliyet gerekmekte, ancak la

teşbih haşa, Allah bizim gibi biz Allah gibiyiz manasına değil, ancak böyle misal verilebiliyor.

Başka bir örnek verelim: Ceviz, ceviz olarak dursa neye yarayacak, işte o gizli bir hazine yahut herhangi bir tohum, nohut olsun, fasülye olsun, bakla olsun, badem olsun… neyse hepsi ayni şey. O çekirdek diyor ki, bağırıyor, hal dili ile, "beni toğrağa ekin," "beni toprağa ekin" "beni toprakla kavuşturun." Yani içimdekini toprak içinde bir müddet gizlendikten sonra açığa çıkaracağım. Şimdi iki çekirdek olsun elimizde, biri masa üzerinde dursun, biri toprak altında dursun.

Ee masa üzerinde duran ne olur? hiçbir şey olmaz. Zamanla içi böceklenir, yahut dışarıdan bir böcek gelir bir şey gelir yer onu biter. Ama toprak altında gizlenen, bir müddet yani siccinde olan, Yusuf (as.) kuyuya attıkları gibi. Bunlar hep onların misalidir, o toprak altında evvala gizli olarak, kimsenin görmediği bir mahalde sadrışah evvela göğsünü yarar o tohum, oradan uzanmaya başlar, evvala aşağıya doğru, alt köklerini oluşturmaya başlar, orada belli bir güç bulup da dışarıdan gıda almaya başlayınca, o zaman sap yani ayak yani gövdesini oluşturmaya başlar, küçücük bir filiz o derin toprağı delip nasıl dışarı çıkabiliyor yukarı.

Bazı şey var görüyorsunuz kaskatı toprak, ama yanlarında filizler sürgünler çıkmış bir müddet sonrada kuvvetlenerek ağaca dönüşmüş. İşte onun içerisindeki o ayanı sabitesindeki, yani programındaki hususiyet iştikak talep etmekte. Yani bu cevizin içinde "ben ağacım beni dışarı çıkarın" diye hal diliyle çiftçiye söylemekte. Çifti bunun farkında değil. Çiftçi ceviz derdinde olduğu için o cevizi ekmekte. O halde ceviz ağaçtan daha önce gelmekte manada, istekte, muhabette, ama zahiren bakıldığında ağaç cevizden önce gelmekte. Ama gaye ceviz olduğundan önde gelen ceviz olmakta, ya da diğerleri olmakta. İşte cevizin özü programı ayanı sabitesi o minicik çekirdeğin içinde bütün o haşmetiyle birlikte o ağaç ne kadar büyük olacaksa, sınırları kaç dal kaç senede ne kadar ceviz verecekse tanesiyle birlikte, tane, tane hangi dalında hangisi olacaksa mevcut. Çünkü o programa göre cevizler orada oluşmakta.

İşte ceviz kendi başına kalmış olsa, bu ceviz ağacı meydana gelir mi? Gelmez. Diğerleri de o cevizin cinslerinden faydalanabilir mi başkaları? Bir ceviz ekiliyor, üç beş yıl sonra oluyor 100 500 ceviz. Bak tek ceviz. Ondan o ağaç büyüyor ayrıca o cevizleri de başka yerlere ekmek mümkün olsa onunda 20 sene sonra 50 sene sonra bütün âlem ceviz ağacı ile dolar.

Hiçbir şeye yere kalmaz, sırf ceviz ekilse. Bir tek cevizin üremesi bu. Nasıl biz de bir insandan üredik… Bugün 6, 7 milyar insan var. Evvel geçmişler var. 100 milyar aşağı yukarı insandan bahsediliyor, kıyamete kadar. Gelecekler de var. Bunlar hep bir insandan. "*Halakaküm min nefsin vahidedetin, halaka minha zevceha*" diye ayeti kerimede, "Biz sizi tek bir nefisten halk ettik. Ve ondan zevcesini halk ettik, ondan sonra da çocuklar ve kızlar olarak sizler halk edildiniz" diye bahsediliyor. İşte Ademin halk edilmesi de böyle, yani insan formatı içerisinde insanın özü hakikati içerisinde olanın sadece programda kalmayıp yeryüzü alanına gelmesi yayılması, sahaya da yayılması için de zuhura gelmesi gerekiyordu.

ÂLEMLERİN HAKEDİLMESİ

Cenab-ı Hakk kendindeki isim ve sıfatlarına birer kimlik birer şahsiyet birer hayat sahası vermesi için bu âlemleri halk etti. Evvela, Amaiyetinden bir tecelli Ahadiyetine, Ahadiyetinden bir tecelli Vahidiyetine yani Ahad, Vahid Samed diye sayıyoruz ya Esmau Hüsnada. Oradan Vahidiyetinden Rahmaniyetine ve nefes-i rahmani olarak da bütün âlemlere rahmet olan rahmaniyet mertebesinde bütün âlemlere yayıldı.

Hu diye rahmanın nefesiyle, bu sonsuz fezada bazı belirli yerlerde grup, grup bulutlar oluşmaya başladı âlemin ilk halk edilişinde. Buna eskiler sehabı muzi diyorlar. Parlak bulut manasında. İşte o bulut yoğunlaşa yoğunlaşa kendi içinde dönerek yoğunlaşıyor, bildiğimiz ateş küreler, toprak

küreler, sonra işte nebatlar bitkiler, insanın yaşayacağı bir kıvama geldiği zamanda bizim dünyamızda Cenab-ı Hakk adem a.s.'ı indirdi. Ve bütün âlemin gayesi Cenab-ı Hakkın kendi isim ve sıfatlarını görmesi olmakla birlikte insanın yaşayabileceği bir mahalin oluşturulmasıydı. Yani bütün bu âlemeler bizim için oluşturuldu. Cenabı Hak bütün âlemleri sizin için, insanı da kendim için halk ettim diyor. Neden? Cenab-ı Hakk'ın isim ve sıfatlarının zuhur mahali bu âlemler. Ama zatının zuhur mahali insan.

Çünkü adem as.ı halk ederken (25/05) "Ben ona ruhumdan üfledim" diyor, bunu söylemekle de ne kadar büyük bir şeref vermiş oluyor. O halde her birerlerimizde mevcut olan Allah'ın ruhu var ve biz o ruhla varız. Ama biz bu varlığın farkında olmadan nefsimiz mal ettiğimiz için ve nefsimizinde ilk aşaması yaşam sahası olan emmarelik üzere kullandığımız için batınımızda kalmakta, nefsimiz ön plana çıkmakta ve biz ön planda olana göre hayatımızı düzenlemekteyiz ki işte bunun bilincine varıp, arka planda ve esas planda olana ulaşmamız gerekiyor.

Ancak o şekilde Hakka ulaşmak daha dünya da iken ama Allah bizim karşımıza gelecek birey olarak "Ben Allahım" "Ha öyle mi tamam nasılsın iyisin?" öyle değil. Öyle bir şey putperestlik olur, bütün âlemde yaygın olan bütün âlemde "*vesia kürsiyyühüssemavati vel ard*" bakın onun kürsüsü vasidir içten ve dıştan vel evelü ve ahirü ve'z zahirü vel batınü. Başka da bir mahal yok. Zahir görünen ve batın görünmeyen, hepsi O olduğuna göre bu âlemde ondan başka bir varlık yoktur.

Peki bunlar ne? Onlar onun isimlerinin ve sıfatlarının isim almış zuhurları. Hiçbir şeyin kendine ait bir varlığı bu âlemde yoktur. Eğer bir şeyin kendine ait bir varlığı olmuş olsa, ne olur, o zaman kendi kendini halk etmiş olur. Kendi kendini halk eden de ilahtır, ancak o zaman her bir eşyayı ilah haline getirmiş ve şirke düşmüş oluruz. Gördüğümüz bütün eşya Hakk'ın bir isminin zuhurundan başka bir şey değil, Efendimiz bize bu hakikatı açık olarak göstermek için kendi hayatından dualar örnekler vererek, "Ya Rabbi bana eşyanın hakikatını göster." dua ediyor. O zaman ayeti kerime ile bu

tamamlanıyor. Külli şeyin halikun illa vechehu, yani her şey helak olucudur onun veçhi bakidir. İşte şeyiyetin hakikatını idrak ettiğimizde şeyiyet dediğimiz çoğulu eşya olan o varlıkların hakikatını anladığımız zaman, eşya olan anlayışımız yok olmakta. Yani ayrı bir varlık vererek vasfettiğimiz varlıkların şey'iyyeti eşyanın kendilerine ait varlıkları yok, orada Hakkın bir isminin zuhurunun silueti o halde o zaman "külli şeyin helikun" her şey helak olmuş ama eşya gene orada duruyor. İşte o zaman illa vechehu onun veçhinden başka bir şey değil. Bu âlemlerde gördüğümüz her türlü varlık, her türlü varlık istisnasız.

Bunlar tabi şer'î anlamdaki kaidelere göre yani anlayışa göre biraz tersmiş gibi gözükür, çünkü demin de dediğimiz gibi sulh hukuk mahkemesinin hükmü ayrıdır asli hukuk mahkemesinin geliyor ondan sonra ceza hukuku ondan sonra daha büyük ağır ceza daha sonra özel mahkemeler bir yere dosya gidiyor da, görevsizlik kararı alıyor. Orada o değerlendirilemiyor. İşte bu konuşmalarımızda şeriat mertebesi içinde değerlendirilemez, sahası değil çünkü ona göre ters gelebilir, ama o hükmü veremez. Hüküm veriyorsa hükümden haberi yok demektir.

Yanlış hüküm veriyor demektir. Tabii bunlar gönül işidir şartlanma işidir. Eğer dinimizin sadece zahiri fiziksel anlamda bir çalışmadan ibaret olduğunu zannediyorsak zaten o kişi bu mevzulara girmez sahası değildir. Eğer giriyorsa o zaman gelişmiştir fikri olarak gelişmiştir ve o gelişmişliği kadar o mertebeden hesabı kitabı ölçüleri miyarı olacaktır. Onun için bazı sözler var bazı mertebelere göre sivri gibi fazla gibiyse de ama her mertebe kendi yerinde geçerlidir. İşte demin de bahsedildiği gibi, yaratılmış sözünü kamusu aşktan eyliyaullah, aşıklar kaldırmışlar… kamusu aşk büyük aşk sözlüğü anlamında … yerine zuhur ve tecelliyi koymuşlar. Yaratmak çünkü ikilik gerektirir yani bir yaratan var bir de yaratılanlar var. Yaratılan diye şeriat ve tarikat mertebesinde bunlar kullanılabilir mazurdur… çünkü teklik daha orada teklik yaşantısı daha orada oluşmamıştır. Bir kimse teklik vahdet yaşantısına doğru yükseliyorsa o zaman mecburen aşağıdaki anlayışların üzerine doğru yoluna

devam edecek. Bilgilerin üstüne çıkacak. Eğer üstüne çıkmıyorsa ben burada rahatım diyorsa, bu kadar bilgi bana yeter diyorsa, hani çok avami olarak "yap beşi bitir işi" derler öyle düşünüyorsa, öyle Müslümansa söz yok zaten. Diyecek bir şey yok.

Ama diyorsa kişi, benim işim beşi/ beş farzı, yakmakla bitmiyor, bunun ben özünü beşinde beşini arıyorum "beşi bir yerde" arıyorum, gerçek olanı derse, tabii o zaman önündeki ufuklar bambaşka olacak. Ve ufağa gittiği kadar da değer yargıları da değişecek. Şimdi özetle dersek, Cenab-ı Hakk'ın yaratma diye bir sorunu yok. Yokluk diye Cenab-ı Hakk'ın indinde bir şey yok. Yaratmayı tarif ederken, yoktan var etmeye diye ifade ediliyor, yoktan var etme, bu âlemde Âriflerin bildirdiğini göre ki mantıken de tasdik edilen, zaten Ârifler mantıken tasdik edilmeyen bir şeyi ortaya koymazlar, o zaman hüküm olmaz. Tasdik edilen bir şeydir hüküm eğer kabul edilecekse, ve gelen nesillere aktarılacaksa, kabul edilebilen, tasdik edilebilen bir hüküm olması lazım. Yani isabetli ve doğru olması lazımdır.

ÂLEMDE YOKLUK MESELESİ:

Bu âlemde iki türlü yokluk hükmünden bahsedilebiliyor. İki türlü… Şimdi bu da ilim yani belirtme bakımından iki türlü deniyor.

Birincisi ***mutlak yokluk***, bunlar biraz zor anlaşılır ama olsun.

İkincisi ***izafi yokluk***. Yani isim almış, yani yok diye ismini almış.

Mutlak yokluk diye bir şey yok bu âlemde. Kelime ve cümle anlayışında bir mutlak yokluk, mutlak yokluk ise, yok. Bu âlemde mutlak yok diye bir yer yok. Peki ne var? Şimdi şu anda dışarıdaki arabalar yok. Burada yok. Ama dışarıda arabalar var. İşte buna izafi yokluk deniyor. Demin bahsettiğimiz gibi, çekirdeğin içerisinde dalları var, kökleri

var, gövdesi var, yapraklar çiçekler, ağaçlar meyveler, neyse yani hepsi var. Ve o ağacın en büyük genişlemiş diyelim ki, büyümüş yüz metre kare yer kaplayan gölgesiyle her şeyiyle yüz metre kare… O küçücük cevizin, fındığın içerisinde o mevcut. Ama var izafi yok buna deniyor. Yani asli itibariyle çekirdeğin içerisinde tamamı var. Ama şu anda yok. Bu izafi yokluk işte. Ama mutlak yok diye bir saha yok bu âlemde.

Eğer öyle bir şey düşünülürse, diyelim ki Marmara denizini on kilometre ilerisi, mutlak yokluk. Ayıralım orada bir saha. Eğer mutlak yok ise, o zaman bizim Allahımız oraya müdahale edemiyor demektir. Mutlak yokluğa biz bir vücut vermiş yani yok diye bir vücut vermiş oluyoruz. Böyle bir şeyde tabii ki söz konusu değildir. Onun için bu âlemde mutlak yok. Mutlak varlık var bu âlemde; yokluk ile ifade edilen sadece izafi yokluktur. İşte bu âlemde ne varsa, şu anda olmayan şeylerin hepsi mutlak yoklukta değil, izafi yokluktadır. Mesele bir aile, bir aile evleniyor. O ailenin programına göre kaç tane çocuğu olacak nesi olacak, o ailede mevcut, yani babada ve annede onlar mevcut. Ama o anda yok.

İşte izafi yokluk vakti gelince onlar yaratılmıyor, var olanlar ortaya çıkıyor. Eğer yaratılıyor demiş olsak, o zaman rabbimize acziyet vermemiz gerekiyor. Böyle bir şey de söz konusu değildir. Yoktan var edilmek diye bir şey yoktur. Şimdi diyelim ki, iki tane Allah var, haşa, Allah'ın bir tanesi tamamen bir başka üretimde, diğer Allah da başka bir üretimde. Sahaları ayrı. Şimdi Allah'ın biri bakıyor ki, ötekinin üretiminde bazı değişiklikler var, diyor ki oradan bana versene şu malzemeden, şu malzemeden, kendinde yok çünkü. Peki diyor ötekisi sen de bana şundan, şundan ver bende de onlar yok. Eski bezirganların satış yaptıkları gibi. Şimdi, bir numaralı A bendindeki Allah B Allah'tan alıyor kendinde olmayanı, kendinde olan ile karıştırıyor ve ortaya bir şey çıkartıyor. Yoktan yaratıyor diyelim, böyle bir şey düşünmek mümkün değil, yaratma o işte, yoktan yaratma o. Bu âlemde mutlak manada yok, olmadığına göre, o zaman yoktan yaratmak nereden olacak. Mümkün

değil, yani bu yaratma kelimesini çok iyi idrak etmemiz gerekir. Yaratma kelimesinin ifade ettiği manada hayatımızı sürdürdüğümüz sürece ikilikten kurtulamayacağız. Allah ötelerde olur, bir buradayız. Allah haşa kendi âleminde kendi tahtında arşında oturmakta, kullarda burada kendi başına, hay huy içinde yaşayıp gitmek de olmuş olur. Elinde bir değnek gibi sen şunu yap, sen şunu yap gibi.

Ayrıca Rabbımızı yüceltiyormuş gibisinde anlayışında bizimki kendimizden uzaklaştırıyoruz. Cenabı Hak size şah damarından yakınım diyor, açık olarak. Ama biz bu ayeti kerimelere pek itibar etmiyoruz. Namazı şöyle kıl, orucu şöyle tut, gece kalk şunu yap diye fiziki manada olan amir hükümler üzerinde duruyoruz. Neden çünkü anlaşılması kolay. Şah damarınızdan yakınım ayetini anlayıp yaşamak için biraz tefekkür gerekiyor, gayret gerekiyor. Şartlanmış bilgilerin biraz üstüne, dışına çıkmak gerekiyor. Yani cesaretli olmak gerekiyor biraz. Nerede? Tefekkürde. Cevizin kabuğunu veya yumurtayı kırmamız gerekiyor.

Ne yazık ki, biz cevizin içinde kalmışız, yumurtanın içinde kalmışız, o yumurtanın içinde küçücük bir hayat, hava var ya o üstü tarafında, civciv oradan hava alıyor. İşte bizim hayatımız o. O bize yeter diyoruz. Yumurtanın içerisinde yaşam rahat, ne şimdi oraya çıkacağım, dışarıya çıktıktan sonra, kurtlar var tilkiler var bir sürü zorluklar var. Ben burada yaşayım annemin karnının altında yaşayım, kuluçkada. Dokunmasın kimse bana. Yani farkında olmadan böyle bir haleti ruhiye içerisindeyiz. Dile getirmeden söze getirmeden, yaşayışımızın benzeyişi o. İşte Cenab-ı Hakk, Rabbül âlemin, âlemlerin Rabbi, hiçbir şeyi yaratmaz. Yaratmasına da ihtiyacı yoktur. Eğer yaratmayı düşünmüş olsa, yoktan yaratma, yoksa kendinde yok. Yok dendiği zaman kendinde yok. Yani o nesne Allah da yok demektir. O zaman başka bir Allah'da olacak ondan alacak, kendisi ile harman yapacak bir şeyler ortaya çıkaracak. Ne kadar basit bir anlayışa götürüyor insanı. Tabii tefekkür eden için, etmeyen için Şeriat ve Tarikat mertebesinde bunlar pek söz konusu olmaz. Allah yukarıda, ve onu yücelteceğiz diye zaman ve mekândan seni tenzih ederim Ya Rabbi diyoruz.

Bakın şimdi. Zaman ve mekândan tenzih ederim diyoruz. Ve Rabbimizi oraya atıyoruz. Bu söz bir mertebede geçerli, ama bir mertebede geçersiz. Geçerli olduğu yerin neresi, geçerli olmadığı yerin neresi olduğunu bilmediğimizden diğer tarafı ihmal etmekteyiz. Ve o istikamette olan ayet ve hadislerin manalarını hiç alamamaktayız.

Onlardan istifade edememekteyiz. O zaman biz sadece tenzih ehli, yani ötelerde olan bir Allah ile ünsiyet elde etmeye çalışmaktayız, ki ona ulaşmak mümkün değildir. Bakın, zaman ve mekân üstüne attığımız sidreyi münteha diye Efendimizin belirtiği, yani âlemlerin sonuna nasıl gideceğiz ki oraya, ki orada Rabbimizi nasıl ziyaret edeceğiz. Cenab-ı Hakk diyor ki, "*üzülmeyin kullarım, siz bana gelemezseniz, ben size geldim zaten, zaten sizdeyim*" diyor ama biz hayır sen yücelerdesin biz sana burayı yakıştıramıyoruz, sen tahtında otur. Bak biz öteliyoruz Rabbimizi. Rabbimiz diyor ki ben size şah damarınızdan yakınım. Bir çok ayet-i kerimede, "ihata linnasi," yani insanları ihata etmiştir sarmıştır yani, gönül.. ama biz diyoruz ki nefsi emmare çıkıp burada bir tek ben varım.

Saltanatını kurmuş çünkü benden üstünde, biz nefsimizi Rabb görmüşüz. Hani ayeti kerimede diyor ki, "nefsini Rab ittihaz eden kimseyi kabul eden kimseyi görmedin mi?" diye Efendimize belirtiliyor. O Ebu cehiller aklımda işte. Cenabı hak kendi âleminde gizi hazinesinde iken, kendindeki izafi yoklukta olan ama kendinde var olan, yok mutlak yok dediğimiz zaman Hakk'a acizlik vermiş oluruz. Mesele biri dese ki, bu hukuk fakültesi bitirmiş ne anlar bu işlerden? Dese. Ne kadar geçerli olur onun söylediği söz. Hiç geçerli olmaz. Ve iftira olur ayrıca, geçerliliği bırakın, ve suç unsuru da olabilir. Mesela, birisi bir avukata müşteri olarak gelecek. O müşteriye dese ki, "ya kardeşim o hiçbir şeyden anlamaz," bak senin ekmeğine mani olduğu için o kişinin de sorununun çözümüne mani olduğu için iki yönden suçlu sayılırlar. İşte biz de Rab'ımız hakkında iyi niyetle bile olsa, bilmeden yapmış olduğumuz değerler bizim için suç unsuru olabilir. Rab'ımızı yanlış tanıyor ya da tanıtıyoruz. Cenab-ı Hakk'ın isimleri ve sıfatları itibariyle, batınında olması çünkü

“*Alimül gayb ve şehadeh*” yani gayb âlemleri ve şehadet âlemleri diye âlemlerr ikiye ayrılmakta. Gaybde olmakta olan şeyler, şehadette yani madde âlemde şehadete gelmekte, yani görüntüye çıkmakta; ve her an devam etmekte, bir akış var ki, mana âleminden o geldiğinde faaliyete geçiyor, nehirin akması gibi. Hani “*Bir nehirde iki defa yıkanılmaz*.” Deniliyor. Nasıl olur ben on defada yıkanırım. Yok kardeşim yıkanılmaz.

Bir nehirde iki defa yıkanılmaz. Bir denizde de iki defa yıkanılmaz. Bir defa yıkanılır. Tabii o nehirde. İki defada on defada yıkanılır ama su değişiktir, aynı su ile iki defa yıkanılmaz. Çünkü o birinci girdiğin su geçti. On dakika sonra “ee ben ikinciye giriyorum.” Hayır ikinciye girmiyorsun, dereye giriyorsun ama o suya girmiyorsun. Derenin yatağına giriyorsun. Bakın, yani coğrafyasına giriyorsun. Yani suyuna giremiyorsun. O su geldi geçti, arkadan gelen yine on defa da gelse hep ayrı olarak girmiş olmakta. İşte üstümüzden bu hayat böyle geçmektedir. Buraya geldiğimiz oturmaya başladığımız dakikalarda başka hayattı, şu an başka hayat. Bir dakika beş dakika 20 dakika sonraki başka bir hayattır. Eğer böyle bir değişme ve başkalaşma olmasa zaten hayat devam etmez. Durur. O nehrin bir an durduğunu düşünün. Ortada durdu kaldı, kurur gider. Yenisi gelmezse eğer. Biraz uzadı galiba ama yavaş yavaş anlaşılmaya anlamaya çalışıyoruz inşallah. Ancak bu sohbet süresi doldu, burada bırakalım, sonra devam edelim.

Cenabı Hak her birimizi dünyaya gelişinden istifade eden kimselerden eylesin, kuru kuruya gelip bir şey anlamamış olanlardan yapmasın. Geliş ve gidiş gayemizi bilerek yaşayanlardan eylesin.

YARATMA VAR MIDIR? (17.03.2012 Sohbet: 6)

İşte daha önce de dediğimiz gibi bu âlemde yaratma diye bir şey söz konusu değil. Yoktan yaratmanın, yokluğun mutlak manada bir şey olmadığını, geçici yokluk/izafi yokluğun var olduğunu bilmek gerekiyor. Bütün âlemdeki varlıklar mutlak değil izafi yokluktan meydana gelmişler.

Bizden sonra gelecek nesiller de izafi yokluktan, onların programları da var, batın âlemde her şeyleri var. Madde olmadıkları için biz göremiyoruz. Manayı göremiyoruz. Bir sürü bizden başka mahlukat var, melekler vs. bizim gözümüz görmeye uygun değil. Bu, Cenab-ı Hakkın bize rahmetidir. Eğer o varlıkları görmüş olsak, bu dünyaya bağlanamayız değişik hallere gireriz.

Biz toprak, onlar nur-nar yapılı olduklarından hayatlarımız birlikte olmaz, kargaşa olur biz rahatsız oluruz. Onlar gibi olmak isteriz, ama biz ağır çekim toprak ağır olduğu için onlar gibi olamayız bizim en hızlı gidişimiz 100 metreyi en hızlı şu kadar saniyede gitmektir ki, Onlar da en süratlileri. Normal vatandaşın ¾ ü kadar zamanda o mesafeyi gider. Cenabı Hakkın bazı şeyleri duyurmaması göstermemesi bizim için rahmettir. Bunları duyamıyoruz, görmüyoruz diye bunlar yok diye bir şey söz konusu değildir. Bunların hepsi var, kuranı kerimin ve peygamberimizin bildirmeleriyle. İmanın şartında da var.

Amentü billahi melaiketihi ve kütübihi.... Görmesek de iman ediyoruz. Fiillerinden varlığını idrak ediyoruz. Cenabı Hak bu âlemleri evvela kendisinin isim ve sıfatlarının zuhuru insanı da insan en son var edildi. İnsan aslında son gelen ilktir. Program itibariyle ilk, zuhuru itibariyle en sondur. Yani zuhur ve meydana gelme zahir olma itibariyle sondur. Çünkü onun yaşaması için kâmil bir sahaya ihtiyaç vardı. Evvela dünya ateş küre iken malum soğudu. Taşlar topraklar oldu, bu soğumaya başladığı ilk yerde Mekke-i mükerreme/kâbe-i muazzama olduğu yerden soğumaya başladı. Orası şehirlerin anası manasıdır. Ümmül kura derler. Altın oran var, tespit edilmiş sağ sol Mekke istikameti güney kutup tam merkezi şaşırmadan oradan geçiyor. İşte insanın taş topraktan sonra, yağmur, bulut oluşması, madenler oluşuyor bitkiler oluyor, hayvanlar oluyor, bu âlem bizim dünyamız hava şartları içerisinde insanın yaşayabileceği soğuk sıcaklık ölçülerine geliyor. -30 a kadar düşüyor, Ortadoğu da daha normal hayat vardı ama ormanlar vs. insan evvela yeryüzüne indiğinde hazır olan bu bahçede geçimini sağlamaya başladı. İlk insanlar,

toplayıcılıkla hayatlarını sürdürdüler. Bitkilerden oluşan şeyleri meyveleri sebzeleri topladılar. Sonra kendileri aşıladılar. Sonra avcılık, sonra ekim dikim ile devam etti. Bugünlere kadar geldik. Yani bütün bu âlemler insanın yaşaması için halk edildi. Yaşanabilir bir halde olması için, bu dünya bizim evimiz, özel evlerimiz var ayrı, genel olarak insanların evi bu dünyadır.

Sabit değiliz biz, her an dönen, süratle giden bir aracın üstündeyiz. Ama biz genişçe bir alan olduğu için, bu hallerin farkında değiliz, iş ev dünyanın üstünde, dünya bütün bu âlemler, yere basıyor. Altımızdaki boşluktan havadan haberimiz yok. Düz yolda gittiğimizi zannediyoruz. İşte insan aslında günlük o hayhuyun içerisinde ne kadar müthiş bir âlemde yaşadığının farkında olmuyor, biraz şuurlanınca arkası gelmezse gene eski hale dönüp koşturmaca onu bunu yaptın, kararlar yanlıştı, hak yenildi gün hayat bitiyor. Ne yaptık dünyaya geldik, hiçbir şey. Biz buraya bunun için getirilmedik. Buraya gelmemizin sebebi, evvela nefsimizi bilmek. Deminki hadisteki gibi, rabbımızı bilmek.

NEFSİN BİLİNMESİ

Peki neden diyor ki, kim ki vücuduna arif olursa, kendi varlığına arif olursa, rabbını bilir, kim ki ruhunu bilirse, nefsinden bahsediyor. Nefs hayatımızda büyük bir mertebe, bir hal. Günlük işlerimizde bile, bizden nüfus kağıdı istiyorlar nefis demek o . İnsan kağıdı demiyorlar, bedenin kağıdı demiyorlar nefis kağıdı diyorlar. Nüfus çoğulu onun. Cenabı Hak bizi nefis ile isimlendirmiş. Kuran-ı Kerimde (daha evvelki saydığımızda 273 yerde bulmuştuk), 284 yerde nefis ile vasıflandırıyor insanı. İnsanın 5 ismi var Kuranı kerimde, bunlardan bir tanesi nefis, en çok nefsten bahsediyor ayrıca tefsir babında

"Ya eyyetuhennefsul mutmainne irciî ila rabbike radıyeten merdıyye, fedhuli fi ibadi vedhuli cenneti" diyor, mütmainnede olan nefse 1 e 1 karşılıklı konuşuyoruz gibi

ifade ediyor, ayeti kerime bunu diyor. Cenabı Hak diyor bunu, kendi lisanından, ey nefsi mütmain olan kişi, mertebede olan insan demiyor nefis diyor, nefis bizim üzerimizde çok büyük tesiri sahası olan bir kelime anlayışı. O kelimenin bir sahası var. Bir mana topluluğu var. Hakkın indinde çok yüce. Onun için irfan ehli demiş ki, nefis o şeyin zatıdır.

Biz insan dediğimizde hemen o kişinin kimliği ortaya geliyor, nefis dediğimiz zamanda batini hakikatleriyle aklımıza gelmesi lazım. Ancak şartlanılmış bir anlayış seyriyle nefis dendiğinde biz o nefsin merteberlerinden nefs-i emmareyi akla getiriyoruz. Kötü nefs, kötü kötü kötü diye meşhur olmuş. Emmareliği yönüyle. Ama nefs kelimesinin mertebelerinde bir de safiyesi var. Nefsi safiye. Emmare, levvame, mülhime, mutmainne radiye merdiye safiye. Ne kadar büyük mertebeleri var. İnsanın asli hali nefis ile meydana gelebiliyor. Nefis olarak bu mertebeler (meratib-i ilahi) ortaya konmuş olmasa insanda bütün olarak açılmıyor. İnsan kelimesinin özünde olan bilgileri bize nefs ismiyle veriyor. İnsan dediğimizde bir bakıma suretimiz. İnsan hepsini kapsamakta. Nefs dediğimizde bizdeki faaliyet sahasını ortaya koymuş oluyor.

Şöyle düşünebiliriz, İnsan dediğimiz zaman sizin hukuk bilgilerinin tamamı diyelim. Ama nefs dediğimizde fiziki manada hakim avukat hepsi ortaya gelmiş olması demek faaliyet sahası, bir bilinç hepsini içine almakta nefs faaliyet sahası, bu saha olmazsa kitapların kapalı durması işe yaramıyor. Bizde böyle zahirimiz yönünden bu bilgileri faaliyete geçiremediğimiz için nefsi bilgileri bilemediğimiz için şartlanmış bir insan için mesleğimizin peşinde koşarak sadece, o da dünyevi şeyleri çıkarmak için, ahirette faydası olmayan şeyler için hayatlarımızı koşturup gidiyoruz.

Gerçi bugünün şartları içerisinde bu mutlaka olacak, ama gerçek manada yaşamak onu yapmakla birlikte, zahiri hukuku yerine getirmekle beraber batini hukukumuzu rabbimiz ile olan hukukumuzu, yerine getirebilmekle oluyor bu da nefsini bilmekle. Kim ki nefsine ârifse rabbını o bilir. Hakkı rahmanı bilir dememiş. Nefsini bilen rabbını bilir

demiş. Her nefsin kendine ait rabbi var, onu bilmek de rububiyet, terbiye mürebbiye demek zaten. Nefsini bilen kimse terbiyeyi de artık bilmiştir. Yani, Hukuk fakültesinde okuyacak eğitimin yollarını bulmuştur. Diploma almak için bu yollardan geçmek lazımdır diye en azından ana bilgiyi almıştır. Nefsini bilen rabbını bilir hükmü altında.

Bizim buraya gelişimizin sebebi cenab-ı hakkın kendindeki âlemlerdeki sıfat isimlerinin zuhura çıkması, insanın halk edilmesinde Cenab-ı hakkın zatının zuhura çıkması içindir.

İNSANIN DÖRT KELAM VASFI

İnsanın 4 kelam vasfı var.

Hayvan-ı natık, kişi kendini biliyorsa isim değişmekte.

Nefs-i natık olmakta, konuşan nefis. Hayvan-ı natık tamamen gaflet âlemi. Nefs-i natıkta yavaş yavaş kendine çıkmaya batınında bir değişik muhriklerin hareketin olduğunu idrak etmesi. Ondan sonra

İnsan-ı natık olmakta. Artık nefsini tanımış belirli bir yere oturmuş rabbıyla sorunlarını gidermiş huzur bulan, mutmain ne demek mutmain olmak zahiri de belli huzur bulan kimse. Mesela avukat olarak yaptığı savunmada savunmayı huzurlu yapması, yan yollara sapmadan, suçluyu suçsuz çıkarma gayesi olmadan, gerçek manada suçluya cezasını aldırmak üzere, yapmışsa işini mutlu olmuştur. 4. Vasfı da

Kuran-ı natık diyorlar. Nefsaniyetten insanlık hakikatini de aşmış, kendisinde nefahtu zuhuru olmuş konuşan kuran hükmüne gelmiş. İşte cenab-ı hakk bu hakikatlerin ortaya çıkması ve genel olarak bilinmesi için bu âlemleri halk etti. Yaratılış diye şeriat tarikat mertebesindeki hakikat, Cenabı Hak her bir varlıkta kendi hakikatini ortaya çıkarmakta, her bir varlıkta bir isminin manası şekil almakta, rezzak esması Cenabı Hak kın, Rezzak diye yazı yazarsak, 1X2 cm dik

dörtgenlik yer tutar Rezzak ismi, bütün âleme yayılmış bir isimdir. Orada 2 cm.lik isim mana olarak fiil olarak bütün âlemi kaplamıştır. Ama bütün âlemi kaplamıştır. İşte bizim kelimeye baktığımız zaman yaşam sahasını düşünmediğimizden Allah dediğimizde kelimedeki Allahı görüyoruz. 2 cm yer tutan, oraya isme sıkıştırıyoruz. Bütün âleme yayılmış oysaki. Onu orda okuduğumuzda bütün âlem aklımıza gelmesi lazımdır.

Kuran-ı Kerimde elimizde bir kitap, bunun ismi sahife. Mushaf bunun ismi. İşte bu gördüğümüz bütün âlemler bundan kaynaklanmakta. Bunun içerisinde ne varsa açılmışı âlemde var. Elimizdeki Mushaf eşittir âlem. Âlem de bir kurandır.

Hep kitab-ı hakktır eşya sandığın,

Onu okur kim seyrü evtan eylemiş

Yani eşya diye gördüğünün hepsi hakkın kitabı kurandır. Bunu okuyacak olan kimse mertebeleri aşmış olan kimse âlem kur'an'ını okur, hafızdır da ayrıca. Taşı taş toprağı toprak gören neyi okuyacak, suret okuyacak tekrarını yapacak. Tabi onların kendilerine göre kuşlukları var suretleri olarak, ama ne kuş ne ağaç kendini halk etti. Yağmur yağdı tomurcuk oldu da çiçek açtı, değil açan açıyor kuru olan niye açmıyor o zaman, kurumuş ağaç niye açmıyor, demekki iş tabiatta değil, tabiatlık hassasını veren güçte. Onun için Muhyiddin-i Arabi, bu âlem tafsili kur'an'dır. Fiili kurandır bu âlem. Gerçekten de öyle. Hiç şüphesiz mühür basılır, işin aslı budur. İşte insanda bu âlem bahçesinin içerisinde bu âlemin göz bebeği. Cenabı Hak ın mahbubu. Ve zati manada zuhur yeri, kendi mahalli onlarada veli diyor Cenabı Hakkın veli isminin zuhur mahalli. Evliyada onun çoğulu onlar manasında .

Cenabı Hak onlara yaklaşanlardan eylesin inşallah. Duvarlarla sınırlandırılmış olan sahanın, yeni malzemeler için genişletilmesi lazım. Duvarın yıkılıp genişletilmesi lazımdır, beynimizi gönlümüzü genişletmemiz gerekiyor. Aksi halde yağmurun taşa vurduğu gibi gelir geçer. Senin İsa'n gelir gider de haberin bile olmaz. Ruhul kudüsün gelir gider

haberin olmaz. Misafir gelse kapıyı vursa, biz de meşgul olup duymasak onu , geçti gitti bir daha gelmez. Ya evde yok ya beni istemiyor der bir daha gelmez. Onun için gönül ehli çok uyanık olması lazımdır. Her an kapıdan biri tıklayacakmış gibi hazır olması lazım, gelen misafire gayp misafiri geldiğinde buyrun diye içeri alabilmek, güzel kabul gördüğünden tekrar gelmesi ve o evle ünsiyet kurması söz konusudur. Ancak bu hususun tersi vardır, eğer gelenler üç harflilerdense kapıda bekleyip kapıya açmamak lazımdır. Onlara yüz vermek yok. Allah etmesin gelmezler de zaman, zaman öyle şeylerle karşılaşıyoruz ki gelenler oluyor.

Çünkü bu âlemde hayal ve vehim de bir gerçek o da vardır. Çünkü bu âlem mücadele âlemi her taraf süt liman âlemi değil melekler âlemi değil, her türlü varlık var. Onlarda nefsi emmare üzerinde tesir ediyorlar o sahada çalışıyorlar. O sahaları aşınca kişinin o sahada top oynamasına gerek kalmıyor, hayatını başka sahalarda sürdürüyor. O halde Cenabı Hak a'ma da iken, kendinin özelliklerini sıfat isimlerini görmeyi murad etti. Bu âlemleri mertebe, mertebe tecelli olarak nihayet efal âlemi dediğimiz bu âleme getirdi. Bu âlemin özelliklerini ortaya getirdi. Yaşanacak hale gelen birey tarafından, bu güzel dünyanın üzerinde *"Ve iz kale rabbüke lilmelaiketü İnni Câilun fil ardı halife"* ayetindeki gibi adem aleyhisselamı. Bu mülkü mübareke indirdi. Arz toprağına indirdi ve insanlık hayatı o andan itibaren başladı.

Bu âlemi Cenabı Hak isim sıfatlarının zuhuru için halk etti, kendi zatının zuhuru içinde insanı halk etti. Böyle diyor aşıkın birisi, *"maşuk yüzün tutmuş sana sen bakarsın öte yana"*. İnsanın sevgilisi var ona bakıyor, o da başka şeylerle ilgileniyor halimiz birazda bu. Nasıl ki insanlık âlemi insanlık şuuru adem aleyhisselam. Yeryüzüne inmesiyle başlamışsa birey varlığında batıni hayatı öyle başlamakta hakikati itibariyle. Bir kişi kendini ve rabbını müşahedele bilmezden evvel hayali bir rab bilgisi içinde yaşıyorken daha henüz bu kimse hayal cennetinden beden arzına yeryüzüne toprağına inmemiş hükmündedir. Hayal âleminde dolaşmakta daha dünyaya ayak basmamıştır. Fiziken burada yaşadığı halde,

tefekkürün hayal âlemindedir kendini bulamamıştır. İsterse padişah olsun, hangi makama gelirse gelsin, onun suretteki yaşantısıdır. Hakikatteki yaşantısı ise hayal âlemindedir.

Ne kadar mertebe varsa, dünyadaki mertebelerin hepsi hayaldir kalıcı değildir. İrfaniyet hakikatinin içinde olunsun ta ki. Nefsini kendini bilme hakikatini bilenler dışı herkes hayal âlemindedir. Bir kişi şu kadar namaz kıldı günah işledi bunlar dahi hayalde olan hislerdir. Hayal kanaatinde olduğumuz için, Allah yukarda kullar aşağıda, bunlar hayali hükümler olacak şeriat mertebesinden bunların hukuku ahirette mahkeme-i kübra'da görülecek. Cennete de gidenler hayal hükmünde gidecekler. Kendilerini bilemedikleri için. Sıradan ve suri bir yaşantı içerisinde oldukları için.

Tefekkür ehli için anlaması kolay bir durum. Ne zaman insan kendini idrak etmeye başladı gerçek manada o zaman dünyaya gelmeye/doğmaya başladı. Kendini bilme hakikatine kaç yaşında başladıysa o yaşı 1 yaşıdır. Sonra 10-11-12 yaşına kadar, ancak yaşlanır, o da kemal yaşıdır.

Bir hikaye anlatılır: Birisi bir yerde kendi bulunduğu halin dışında, memleketin dışında, başka yere gitmiş, kabristanın yanından geçerken bir bakmış kimisi 5 yaşında rahmetlik olmuş. 1 olan var 3 olan var, en büyük 12 yaş yazıyor. Kasabaya yakın yere geldiği zaman, soruyor, "*Kardeşim burası çocuklar kabristanı mı baktım en büyük 12 yaş*" diyor gülmüşler hayır orası çocukların kabristanı değil, falan tarikatın kabristanıdır. Onlar manevi yaşlarıdır, tevhid ehlinin yaşlarıdır.

Ben 40-50 yaşında bu işe başladım 20 senem var yeterli olur mu olmaz mı o yaşa bakılmıyor. Bunun ilk hali kişinin kendisini iç düşüncesini tefekkürünü hayal âleminden gerçek âleme indirmesi, yani ademî manayı, ademde belirtilen hakikatleri kendi beynine ve beden arzına indirmesi gerekiyor, aksi halde okumuş olduğu bütün adem aleyhisselam hakkında okuduğu bütün hadis, Kur'ani ifadeler, olaylar geçmişte olan bir ademden bahsediyor, oysa o ademden değil yaşayan bizlerden bahsediyor. Kuranı

kerim geçmişe ait olsaydı ve sadece peygamberimize gelmiş olsaydı, ona ait olduğundan, onun kabrine konur orada dururdu. Mukaddes emanetler gibi dururdu.

Kuranı kerim onun şahsında her bir bireye geldi. Onun için her birimizin evinde istersek 1,000 kuran alırız. Bize geldi çünkü. Özelimize geldi. Onun için diyor ki bunun içindekiler sana geldi kardeşim, Musayı anlatıyor ama senin Musalık devrini anlatıyor. Musa numune-i âlem olarak orda. Her varlıkta bir musa bir isalık var. Bu meratebi ilahiyenin başlangıcıda ilahiyatla kişinin ilgilenmeye başlaması da adem ile başlıyor. Namaz kıldığımız zaman, elif dal mim, yani biz bir namaz kılıyorken hiç lisanen hiç birşey okumasak dahi, fiziken ademliği tasdik ediyoruz. Ayakta elif, rükuda dal, secdede mim, yan yana gelince adem yazmaktayız. Göz görmese, dil dönmese, şuur olmasa biz fiziği yapınca ben âdemim diye mühür basıyoruz. Namaz denen hareketler rastgele düzenlenmiş değildir. Kendi kendimizin hakikatini ıspatlamış oluyoruz hareketlerimizle.

Bunun için farz olmakta namaz. Ayrıca daha mertebeler var, tayyihaatta oturunca da Muhammed ismini yazıyoruz. Başımız mim, boğaza kadar, oturduk diz üstü kırılan dizler ha, arkada iki topuk mim, kollarımız da dal. Sağdan da bak Muhammed , soldan da bak Muhammed yazar kişi hiç şaşmaz. Cenabı Hak öyle bir mutlak zahir ve batın tamamlayıcı tasdik eder şekilde, var etmiş zuhur etmiş bu âlemde tecelli etmiş.

İNTİHAR NEDEN BÜYÜK GÜNAHTIR?

İşte bütün bunların içerisinde 2. Soru var, büyük günah için. İşte şimdi bunların içerisinde intiharın neden büyük günah olduğu belirtildi. Bir varlıkta hakkın zuhuru varsa, orası öldürülüyorsa, maktul oluyorsa öldüren yine aynı intihar etmiş gibi beytullahı yıkmış olduğundan büyük günahtır. Karşı tarafın katili olduğu zaman, kendi kendinin katili olduğu zaman daha da büyük iş işlemiş olur. Karşı

tarafı öldürdüğünde tövbe edip yalvarması neticesinde affedilme ihtimali vardır, kendi kendini öldürdüğünde bu ihtimal de yoktur. İntihar katillikten daha ağır bir suçtur.

Biri öldürüldüğünde bir kısası vardır, katil maktulün akrabalarına gider en yakınına gider diyet olarak anlaşma yapabilirler, sana şu kadar ev arsa verelim sen kabul et, bize mahkeme açma diye, İslam hukukunda bu, insanlar kendi aralarında hukukunu gönül rızası ile halletsinler diye. Yani ammeye fazla yük binmesin diye. islamın hukuku kişilerin kendi aralarında evvela hadiselerini çözmesi gerekiyor. İslamda hakem usulünda mahkemelere fazla dava gitmiyordu.

Mevlana hazretleri, "kabe yapıldığından beri Allah içine girmedi, gönül kabesi kurulduğundan beri allah içinden çıkmadı" diyor. Bu kabeyi yıkmak öyle ufak tefek bir şey değil. Dinimiz, cenab-ı hakkın vermiş olduğu hayat, bizim için ne kadar güzelse azami güzellikte. "*El hayatu kısasün…..*" Kısasta hayat vardır diyor. Bir kişiyi öldüren bütün insanlığı öldürmüş gibidir diyor. Bir kişi diğer insanların benzeri kopyası gibi. Ha bin ha bir kişi. Bir kişide bütün insanlığın hükmü var. Kısasta hayat vardır demesi, öldüren kimse katil daha sonradan kendinin de öldüreceğini bilmiş olsa, o suça eğilmez düşünür biraz. İşte hayat vardır dediği bu. Bir kimse bilseki gerçekten kendi de asılacak, eski kanunlar olsaydı, bunlar Batı'nın oyunları insan hakları diye söyleniyor, öldürülenin hayat hakkı nerede, hayat hakkı elinden alınıyor. Öldürenin hayat hakkı oluyor şimdi galibi koruma anlayışı oluyor. Mağlubu veya güçsüzü koruma değil. Kanunlar ona göre işliyor. Bunlar siyaset ancak mevzunun gelişi öyle oldu.

Bir kişiyi diriltmek de bütün insanlığı diriltmek gibidir de ayrıca. Cenab-ı hakkın sıfatı subutiyetisi vardır. Hayatla başlıyor. Hayat, ilim, irade, kudret, kelam semi, basar. Eğer bu hayat binası olmasa diğerlerinin hiç duruşu olmayacak, hayat geçerli olan sabit olan şey hayat. Mahal olan diğer her şeyi içine alacak olan hayat. Onun için hayat mübarek ve cenab-ı hakkın hayat içersinde nefhası vardır. Biz onun nefhasıyla hayat bulmuşuz. Ve nefahtü dediği , ben ona

ruhumdan nefhettim. Cenabı Hak'kın insana ne kadar yakın olduğu ve kendi varlığından varlık verdiği anlaşılıyor.

İNSANIN ÜÇ MERTEBESİ

Aslında insanın 3 mertebesi var. Benliği var. Bunun birisi **nefsi benlik.** Nefsi emmarede yaşadığımız gerçek nefiste yaşamak değil, emmarelik benlik kendini sahiplenmek benim demek, yaparım ederim demek, sana kim verdi bu bedeli. Annen tornavida ile kulak mı taktı, burnunu ayağını kim yaptı, protez mi taktı. Anne baba besledi büyüttü, o kendi inşaasını kendi yaptı. Her hücrede o hücreyi faaliyete geçirecek akıl vardır. Bedenin bütün hükmünü programını elinde tutan işte o aklı cüzz ile aklı kül birleşti, burda 10 hücre üretilecek 10 hücre üredi. Kanser denen şey buradan oluyor.

Bulunduğu yerdeki aklı cüz olan hücreler aklı külden kopuk çalışıyorlar. Bir şey üretiyorlar, istidatlarında üretmek var akıldan kopunca ama sayısını bilmiyor. Sadece üretiyor kanser de bu oluyor. Kim yapıyor hücreleri çip mi diyorlar, bedeni programı kim yerleştiriyor, beden kendi kendini oluşturuyor rastgele olsa, ellerimiz uzar gider. Kafamız büyük olur kulak yukarda olur, rastgele hücreler yapsa, nasıl bir sistem varsa tüm uzuvlar eşit oluyor.

Altın oran, insanın her tarafı altın oran. Ne kadar müthiş bir evde yaşıyoruz farkında değiliz. Teknolojisi 10 bin senedir tıp ilmi var, beden çözülmüş değil. Binlerce kimya fabrikası olsa bu bedenin ürettiğini üretemez. Baştan aşağı kimya fabrikasıyız, fizik fabrikasıyız, son teknolojiden ilerdeyiz. Allahın teknolojisi ile çalışan sistem. Kalp durmadan 100 sene çalışıyor. Akıl alır gibi değil, hakkın aklı nuru var madde ötesi enerji diyelim ona, onlar var içimizde. Tefekkür dediğimiz şey nasıl bir şey? Düşünce ayrıştırma iyiyi kötüyü bilme, belirli bir yerden gelip bir yere doğru yükselerek düşünme. Burası 5 – 10 metre diye düşünür, insan denizin dibinde de düşünüyor fezada da deryada da.

Her tarafta hareket edebiliyor. Beden kabiliyeti de çok yüksek. Balık sudan çıkınca, kuş suya girince bitti işi. İnsan suda da yüzüyor havada da uçuyor. Ekipman ile, denizaltı ile denize giriyor. Böyle bir akıl vermiş Cenabı Hakk.

Hayata baktığımız zaman tefekkürü olmayan kimse sıradan yaşayan bir insan hükmündedir. İnsanı insan yapan gerçek manada değer yapan fiilleri değil tefekkürüdür. Fiilleri herkes yapar. 10 kişi namaz kılar 10 kişi namazı kılarken aynı şekilde kılar, onun bir hukuku vardır ama 10 kişinin iç yapısındaki tefekkür hali birbirinden başkadır. Kimi zevk alır, kimi miraçtaymış gibi namaz kılar, kimisine zor gelir. İnsan yapısına göre iç âlem. Dışlar bir. Dışa bakarak herkes birbirini aynı sanıyor. İç dünyalar bambaşka. Bize lazım olan dış yapımızın nizamıyla birlikte, sistemde düzgünlükle beraber iç yapımızın tefekkür düzgünlüğünü oluşturmak gerekiyor. Aksi takdirde dünyadan bir şey almayan bezirgan gibi çıkıp gideriz. Cenabı Hak cümlemizi hayy hakikatinin farkına varanlardan eylesin.

BİR HİKÂYE BİR ÇOK YORUM/4.HİKÂYE

(12.05.2012 Sohbet: 7)

Sohbet mevzuu bir hikâye bir çok yorum dizisinden 4. Hikâye çalışması, onun üzerinde sayılar itibariyle bakarak biraz istişare yapalım.

Kitabın hepsini okumak mümkün değil aralardan seçmeler, sayısal numarası itibariyle geldiğimiz yerlere bakalım. Bir hikâye birçok yorum tefekkür değerlendirmesi olan çalışmalarımızın üçüncüsü.

34-3 bakara dosyası idi. Neticeye erdi. İlgilenen fikir veren herkese teşekkür ederiz. Bu çalışmaların dördüncüsü olan 62 dosya sayılı ve serinin de dördüncüsü olan bir ressam hikâyesine geçelim. Yine sizlere küçük hikâye anlatıp değerlendirilmesini isteyeceğim. Kişilerin düşünerek makul bir sürede cevaplarını bekliyorum. Bu bir imtihan değil. Sadece düşünce yeteneğimizi geliştirme yolunda bir değerlendirmedir. Cevapların hepsi makbuldür. Gayemiz

şahsi kimlik oluşturup ben neyim, kimim? sorularına cevap bulmaya çalışmaktadır.

Şimdi gelelim 4.hikâyemize. Bu oldukça kısa bir hikâyedir. Zannediyorum ki Şeyh Sadi Şirazi'nin Bostan Gülistan türüne benzer bir kitapta okumuş idim hatırımda kaldığı kadarıyla şöyle idi.

Bir gün bir yerde yaşayan bir kişi tasvirci ressam olan diğer arkadaşının ziyaretine gider. Nihayet arkadaşının yerine gelir içeri girer, duvardaki resimlere bakar hepsinin belirli bir özelliği olduğunu görür. Bu özellik ise bütün resimlerin sadece hayvan suretlerinde olmasıdır. Bunun sebebini anlamaya çalışan misafir arkadaşına, "Yapılacak başka resim yok mu? Neden hep hayvan resimleri yapıyorsun?" dediğinde arkadaşının verdiği cevap oldukça düşündürücü. Cevaben diyor ki; "Evet vardır yapılacak bir çok resim vardır, fakat ***bu resimleri yukarıdaki çiziyor ben içlerini dolduruyorum****"*

Kısa olmakla beraber oldukça düşündürücü ve tefekkür gerektiren bir hikâyedir.

Ben de sorular halinde -faydalı olur düşüncesi itibariyle- biraz açmaya çalışarak cevaplara yardımcı olacağım. Hikâyenin içerisinde barındırdığı mevzular kaza kader mevzuları gibi.

Hangi mertebedendir? Demek ki bir mertebesi vardır.

İnsan veya doğa resimleri olsa idi, hangi mertebelerden olurdu?

Hep hayvan resimleri yaptığına göre o bir mertebeden. Başka bir resim olsaydı o resimler hangi mertebeden olurdu. Veya kişinin bulunduğu yer hangi mertebe olurdu.

Ressamın, resimlerin içini doldururken renk ve düzenleme seçeneği var mıdır? Yoksa boyamakta da mecbur mudur?

Ressamın yaptığı işten kendisinin hangi mertebede olduğunu düşünebiliriz. Diğer mertebelerin birinde olan kimseye yukarıdan nasıl ve neler çizdirildi. O mertebede

olan kimseye hayvan resimlerinin dış çerçevesi çizdirilmiş. Diğer mertebedeki bir kimseye kendi mertebesine göre neler yaptırılabilirdi?

Bunlar ve benzeri sorularla sizlerde bazı ilaveler geliştirerek cevapları zenginleştirebilirsiniz. Cenabı Hakk tefekkürlerinizi arttırsın. Daha sonra şimdi bu seneki sistem içi tefekkür geliştirme çalışmalarından ikincisi olan riyazata gelelim. Bu akşamki konuşmanın dışında olan bir hadise.

Sordum ki hangisini okuyalım, nasıl yapalım bunu, içimizden biri dedi ki 50. Cevabı okuyalım. Bulması kolay olsun diye 50. Sayfadaki hikâyeyi okumaya karar verdik. O da 22. Cevap imiş.

Bu sorulara, 80 civarında cevap geldi, bunların hepsini topladık. Yaklaşık 240 sayfa. A4 büyüklüğünde bir dosya oluştu. 80 cevabın içerisinden bakalım 22. cevap nasıl diye onu merak ettik. Şimdi onu okuyalım.

Hayırlı günler, yazınızı okudum çok güzel olmuş elinize sağlık. Yorum başlıyor : Bir çok yorum çalışmasını K. ile tamamladık. Aşağıdadır tüm esenlikler güzellikler sizlerle olsun;

YORUM:

Muhyiddin Arabi hazretlerinin bir ifadesi vardı, kaderin konusu mümkündür, yani kader değişmesi mümkündür, halbuki kazayı mutlaka mümkünle ilişkili değildir. Bu yüzden kaza hakka aittir, Allah şuna hükmeder gibi kazası belirli ölçü anlamında kader ile mümküne indirir. Kaza mutlaktır, kader ise mümkündür.

Yani kazada değişiklik olmaz, kader bölümünde imkan dahiline geldiğinde değişiklik olur. Bu bağlamda kaza değiştirelemeyeceği halde kader artma ve eksilme kabul eder. Bir duada Allahım senin kazanın reddini istemiyorum, kazanın değiştirilmesini istemiyorum senden kazamda lütuf istiyorum. Kazamdaki lütuf da kaderdir diye belirtilmiş.

Geliyoruz sorulara, hayvan salatta dal harfine karşılık gelip, museviyet mertebesine dolayısıyla hakiki tenzihe karşılık gelip 9. Mertebedir.

Doğadan kasıt madeniyat ve nebatattır.

Madeniyat 10. mertebeden tevhid-i sıfat olurken nebatat 8. Mertebeden tevhid-i efal olacaktır. İnsan ise 12. Mertebeden olacak insani kâmil olmuş olacaktır.

Bu soruya daha iyi bir cevap verebilmek için hayvan resimlerinden at resminin dışını çizdim, baktığımda bunun bir at olduğu belliydi. Eksik bölümleri iç kısımda olan göz kulak burun bölgeleri idi. Bunu diğer hayvan resimlerinde köpek kedi için tahayyül ettiğimde de aynı sonuca vardım. Hayvanın sadece dışı çizilse hangi hayvan olduğu anlaşılır. İç kısmındaki gözü kulağı vs. olmasa bile, bir hayvanı çizdiğimizde göz kulak burun muhakkak çizilmeli. Eğer çizilmez ise bu hayvan eksik kalacaktır. Burada ressam bu resimleri yukarıdaki çiziyor ben içlerini dolduruyorum demişti. Dolayısıyla ressam için düzenleme maslahatı olmalıdır. Selahiyeti ve iradesi olmalıdır.

5. Sorunun cevabında ressam hakikat-i Muhammediyeye bağlıdır. Bunda ebcedden faydalanılmıştır.

Buradaki kısımda 4. soru için verilen cevap güçlendirilmiş olacaktır. Duyular ise arapça ihsas demektir. İhsas yani Ehsas, duyu kelimesi elif ha sin elif sin harflerinden oluşur.

1+8+60+1+60 toplam 130 eder. Sayı değeri. Buda belirgin bir şekilde 13 hakikati Muhammediyeyi gösterir.

Burada enteresan olan nokta ; bir hayvanda 5 adet his vardır. Yani göz, kulak, dil, burun, tendir. Ancak resime geçildiğinde 3 his resmedilir. Ten çizilemez, dil de vücudun içinde kalır. Dolayısı ile ressam 3 hissi çizebilir. Onlar da; Göz, kulak, burundur.

Göz Arapçada ayn, 70+10+50 o da 130 eder.

Kulak arapça elif ze nun üzun diye geçmekte, 1+700+50 751 dir. O da 13 dür.

Bunun arapça elif nun fe burun enfun 80+50+1 toplam 131 olur ki belirgin olarak gene 13dür.

Dolayısı ile 13 e bağlı olan ressam yukarıdaki çizimlerde de tasarruf hakkına sahiptir. Çizim bittiğinde 13 olur. Çünkü tüm hisler 13 dür.

Renk kelimesi farsça bir kelimedir bu kelimenin re nun kef harflerinden oluşur, toplamı 200+50+20 270 eder. 270 in kendi içinde toplamı 2+7= 9 eder ki bu da hakiki tenzih mertebesi museviyettir.

Ressam 13 e bağlı olduğu için burada tasarruf hakkına sahiptir. Dilediği gibi boyar, isterse renksiz bırakır isterse başka renklere boyar. Çünkü kendisi bir kayıtla kayıtlanmış değildir.

5. Cevap ressam kelimesi için ebced hesabında 200+ 60 +1 + 40 toplam 301 olmaktadır. Bu da 13 ifade etmektedir. Yani Hakikat-i Muhammedi Mertebesine nail olanlardandır. Hayvan kelimesi, 8+10+50+1+50 75 !!!!!!!!!!! eder kendi içinde 12 eder. Başka hak tarafından gönderilen hayvanın 9 mertebeden olduğu belirtilmişti burada kâmil insanın elinden onun içine hisler bezendiğinde, 9 dan 12 ye gelmekte İnsan-ı Kâmili ifade etmektedir.

BİR FIKRA:

Efendim bir sohbette fıkra anlatmıştı. Bir gün yolcu meyve bahçesine uğrar. Bahçe sahibinden armut ister. Allah'ın armutlarımı kulun armutlarımı diye sorar. Yolcu da tabi ki Allahın armutları der, bahçe sahipleri de ezik yamuk armutları getirir. Yolcu bunları beğenmez. Bahçe sahibi, "Sen Allahın armutlarını istedin, kul armutu istemedin ki der. O zaman kul yapımı ister, sahip harika armutlar getirir. Neden bu böyle? Allahın armutları dediği bakımsız kalanlar dağ başında kendi olanlar, kulun armutları bakımlı sulanmış ilaçlı. Budanmışlar.

Şimdi bu yukarıdaki fıkrada hem Allahın hem kulun armutlarını Allah halk etmiştir. Ancak kulun armutlarında

tasarrufta bulunmuş bahçeyi işleyerek harika bir hale getirmiştir. Bu değişik mertebelerden gelen oluşumlar ressam kâmil insan tarafından restore edilip en kemalli şekilde kullanılır. Eğer resim çizen kimse 7 mertebenin altında ise enfüsi yolculukta ise veya nefs-i emmaresi kabarmışsa yine hak 9 mertebeden hayvanı gönderir, bitkiyi 8 madaeni 10 insani 12 seviyeden gönderir, bu seviyedeki kul Hakikat-i Muhammedi. Ye temelli düzenlemeden uzak oluğunu enfüsi olarak resimlere benliğini koyar, düşük seviyedense resimleri kötü boyar. Hepsi bu kadar hayırlı geceler. "

CEVAP11:

Burada C.Ö. kardeşimiz yazmış. C.Bey kardeşim yazın güzel olmuş. Hayat görüşleri biraz daha genişleyecek cevapları kitap halde gönderince. Sayı olarak 11.ci sayfa 23. Hayırlı günler efendi baba. Bir hikâye birçok yorum isimli tefekkür çalışmalarının bu bölümünde anlattığınız hikâye üzerine düşüncelerimi sorulara cevap şeklinde ifade etmek isterim.

1. Kaza kader yönünden incelenesi yukarıdaki çiziyor ben içini dolduruyorum ifadesi ile kaderi mutlak kastedilmiş olabilir. Sınırları çizilmiş bir çizimde ressamın dahlinin olmaması bu kanaati destekler. Sınırlar ömür, rızık, evlat mal mülk hastalık gibi insanların değiştiremeyeceği kısımları gösterir, resmin içini kendi isteğine göre doldurması cüz-i iradeyi ifade edebilir. Şu sorulabilir, sadece resmin içini doldurmakla nasıl bir sorumluluk iman söz konusu olabilir. Kanımca sorumluluk resmin sınırlarını riayette ve verilen kurallara göre de içini doldurmaktadır. Resmin sınırını aşarsa istenen resim olmaktan çıkmaktadır onun için resmi belirleyen sınırlarıdır hatta içi doldurulmamış olsa da bir at resmi, sadece sınırlarıyla mümkündür ancak ressama bir şey kazandırmaz resmi kendi çizmemiştir ressam içini doldurduğunda ressam olacaktır. Ressamın cüzi iradesinin hareket alanı doldurulacak kısımdır. Resmi doldururken

insan aslında başı boş değildir kurallar vardır yukarıdaki tarafından. Resmin içini doldururken boya kullanabilir, boya kullanmasının sıratullahta seyir girmesi olduğunu düşünüyorum.

2. Resmi yapan kişiye hayvan resimleri yaptırılması bulunduğu idrak ve yaşantısı itibariyle olmuş olabilir. Hayvanlar âleminin namazdaki temsil hareketi rükudur. Rüku museviyet mertebesinin namazdaki ifade şeklidir tevhid mertebesi olarak museviyet tenzih mertebesi denebilir. Ressam yukarıdaki çiziyor ben sadece içini dolduruyorum demekle de ikili tevhid anlayışında olduğu, o ve ben anlayışının tam da tenzih mertebesindeki bir tevhid idraki olduğu söylenebilir. İrfaniyet yönüyle de çizilen sınırlar şeriat içinde hareket ile şeriat ve tarikat mertebesinden bahsedebiliriz.

3. Halkiyetin şehadat âleminde zuhura gelmesinde 4 âlemden bahsedilir, bitki hayvan maden cemadat ve insanlar. Diğer latif varlıkları konu dışında bırakıyorum.

a. Bitkiler âlemi tevhid mertebelerinden tevhidi ef’al mertebesini sembol eder. Namazdaki Kıyam hali bitkiler âlemini temsilen Allaha şükür için yapılan fiildir. İbrahimiyet mertebesinin namazdaki harekedir.

b. Hayvanlar âleminin hikâyesinin konusudur.

c. Madenler cemadat âlemi namazdaki secde hali, iseviyet makamıdır madenlerin şükrünü temsilen fiildir. Tevhid mertebesi olarak tevhidi sıfat mertebesi, iseviyet makamı fena fillahdır.

d. İnsanlar âlemi namazda tahiyyat halinde insanların miraç imkanına sahip olabileceği makamdır. Makam-ı Muhammediye diyebiliriz. Temsil ettiği tevhid mertebeyi tevhid-i zattır . Bakabillah makamıdır.

4. Ressamın resmin içini doldurma mecburiyeti vardır. Resmin dışını yukarıdaki çiziyorsa, ressamın mükellefiyeti gereği içini doldurması lazımdır ki sorumluluğunu ifa etmiş olsun, bunun için renk ve düzenleme yapabilir ancak bu düzenlemeler ve boyamalarda da bir tavsiye bulunmaktadır

ki, bu da dindir. Hiç boyama düzenleme yapmayan kendine ait eylemi olmadığı için sınavını nasıl verebilir. Sanki doğumdan sonra ölmüş gibi olmaz mı, hiçbir eylemde bulunmayan, doldurtma yaparken tavsiyelere uyulursa eylem amel-i salih olur, eylemin mana sahibi hak olduğu için boyama yaparken de boya seçimi önem arz ediyor. Biz Allahın boyasıyla boyanmışız, Allahtan güzel boyası olan kim, biz ona kulluk ederiz, ayeti kerimede boyanacaksanız bile bir boya vardır, o da Allahın boyasıdır deniyor. Doldurma yaparken düzenleme yapabilir, boyama mecburiyeti olmayabilir, bu yol allahın boyasıyla boyanma sıratullah yoludur ki, herkesin mecburiyeti değildir kabiliyetli olan gayret edenin yapacağı iştir boyama, ehline şarttır boyama ehil olmayana şart değildir.

5. Ressam arkadaşına resimleri yapanın yukarıdaki şeklinde ifade ettiği için, allah cella celalühü ötelere konumlandırarak bulunduğu mertebeyi tenzih ediyor. Museviyet mertebesindedir tenzih mertebesi tevhidi esma.

6. Diğer tevhidi mertebelerde olan ressamlara bitki resimleri çizdirilseydi tevhidi ef’al İbrahimiyet mertebesi olurdu, maden resimleri olsaydı tevhidi sıfat iseviyet mertebesi, insan olsaydı tevhidi zat muhammediye mertebesi olurdu. Düşündüklerimi net yazmaya alışmış biri olarak, daha çok şeylerin yazılabileceği bu konuda yukarıdakileri yazabildim. Daha üst mertebelerden hakikatini mihenk mertebesinden izahınızla bizler anlayacağız. Ellerinden öperiz gönül evladınız c.ö.

CEVAP33:

Bir diğer cevap; 32 den başlıyor 33. F.A. diye bir kimse. Genellikle soru olarak yazmış. A.S. Terzi Babacığım. Gönderdiğiniz hikâyeyi değerlendirmeye çalışacağım. Yapılacak resim yok mu? Neden hep hayvan dendiğinde arkadaşının verdiği cevap oldukça düşündürücüdür. Yukarıdaki çiziyor ben içlerini dolduruyor demesi, tenzih mertebesidir efendim. Allah yukarılardadır deyip kulu haktan

ayırdılar, aynı zamanda da şeriat mertebesidir. Şeriat mertebesi görüleni görülende tatbik etmektir diyebilir miyim? Aşağıdaki kitaplarınızdan aldığım ekleri yapacağım. Tenzih itibariyle şöyle ifade edilmektedir. Tenzih; suç noksanlıktan uzak saymak, kabahatsiz saymak, ifade etmek arındırmak kusur kondurmamak gibi, tenzihten başlayalım. Genelde yaptığımız tenzihler beşeri tenzihlerdir.

Aşağıdaki anlatımdan anladığım kadarıyla tenzih mertebesi 2 ye ayrılıyor. Gerçek olan tenzih-i hakiki ise kadim tenzihidir mutlak olan tenzih-i hakikidir. Bu tenzih ise Hakikat-i Muhammedi mertebesinde olur. Hakkı noksan sıfatlardan tenzih etmeye çalışan kimse, evvela kendini noksan sıfat görmekten tenzih etmesi gerekmektedir. Bu âlemde noksan sıfat yoktur. Bütün sıfatlar hakikatleriyle hakka ait olduğundan noksanlık yoktur. Noksanlık var ise bu göreceli bir anlayıştır mutlak değildir. Mutlak olan bir şey Allahın ne sıfat ne isim ne fiillerinde noksanlık bulmak mümkün değildir. Bizim şartlanmış anlayışlarımıza göre eğer noksan gibi kabul edilen bir husus varsa o bizim noksanlığımızdır. Bu noksanlığı hakka yoruyorsak acil olan iş kendimizi noksanlıktan temizlemek olacaktır gerçek tenzih Allahı suret kaydından arındırmaktır.

3. Eğer başka resimler insan doğa mertebesi olsaydı, mertebeleri birbirinden ayıramadığım için doğru cevap verebilir miyim bilmiyorum. Esma mı teşbih mertebesi mi yoksa 2. si de aynı mertebemi veya tevhid mi? Efendim şu mertebeleri nasıl ayırırım emmare, efal, tenzih şeriat fiillerde.

4. Ressamın resimlerin içini doldururken renk ve düzenleme seçeneği var mıdır? Ressamın tenzih mertebesinde kendisinden renk düzenleme seçeneği yoktur boyamakta da mecburdur. Ressamın yaptığı işten kendisinin tenzih mertebesindedir şeriat mertebesi görüleni görülende tatbik etmektir.

6. Mertebeleri ayıramadığım için burasını cevaplayamayacağım.

İşte bu süre içerisinde nefis terbiyesini isteyenler kendi kendini koruma eğitme için hayvani gıdasız oruç tutulması tavsiye edilmektedir. Terzi babacım burada her türlü hayvansal ürün yememek mi gerekiyor, peynir süt yumurta sadece et mi yememek gerekiyor. Saygıyla ellerinizden öpüyorum.

HİKAYEYE VERİLEN DİĞER BİR CEVAP:

34 den başlıyor; Bu. M. diye, hayırlı akşamlar kızım. Ellerine sağlık. Bu tür çalışmalar kişinin kendisini daha iyi tanımaya yardımcı oluyor.

Aşağıdaki mertebelere küçük büyük ilaveler yaptım, aslı böyledir. Bazı gruplar tevhid-i esmayı sıraya koymazlar.

Hikâye bilinen hikâye bir gün bir yerde yaşayan kişi geliyor, yorum; insan ömrünün başlangıç noktalar ve bitişi sabittir. Arada olanlar muallak kaderdir, muallak kaderi yönlendirmek kişinin mutlak kaderine etki edemez. O zaman onun adı mutlak olmaz. Ama zaman kavramından sıyrılarak bakarsak muallak noktaları tamamlamak sonucunda mutlak noktalara varılır.

Zaman kavramı insan için var, bunu anlamak oldukça zordur. Yaptığım için mi oldu, yoksa olacağı için mi yaptım? Ham beyinlere kısa devre yaptıran bir konudur.

Ben de sigortamı attırmamak için burada duruyorum bilemediğimi biliyorum.

Hepimiz hikâyedeki ressam gibiyiz, ana hatları belli olan resmimiz var mutlak kaderimiz var. Elimizdeki boyalarda sabit; akıl, aile, beceri gibi. Sanırım bize verilen özgürlük eldeki malzemeyle resmi süslemek, ancak bu o kadarda kolay değil. Tıpkı boyama kitabı gibi, çocuğun eline verirsiniz, kâlemi defteri, çocuk boyamaya başlar yaşı küçükse şeklin sınırlarını taşar, bazı yerleri boyamaz, defteri yırtar, manzara hoş olmaz. Oysa o çocuğa gerekli olan malzeme verilmişti, o zaman ne lazım? Zaman ve getirisi

olgunluk lazım. Zamanı geldiğinde el becerisi arttığında, duygularını kontrol ederek, hangi şekli ne renk olması gerektiğini bilerek kendinde bu renk yoksa bile en yakın tonları kullanarak resmi boyar, manzara şimdi gelebileceği son noktadır onun için mükemmel denebilir, ama başkası ile kıyaslanmamalıdır. Herkesin malzemesi farklıdır.

Biri için mükemmel olan başkası için sıradan olabilir, herkesten beklenen kendi yapabileceğinin en iyisini yapmasıdır. Elbette tüm insanlar içinde en mükemmeli vardır ama burada bizlere düşen o mükemmeli örnek alıp kendi mükemmelimize erişebilmektir. Ayanı sabitemiz, bizim boya kâlemlerimiz, elimizdeki resim şablonu da mutlak kaderimiz, biz yaşamaya başlar ve en iyisini yapmaya başlarız. Kimine nebat, kimine hayvan, kimine insan sureti verilir. En iyi resim istenir bizden, bizden hesabı sorulacak olan budur.

Tevhid mertebelerine bakarsak, 1) fenafillah 2) bakabillah mertebeleri. Fena fillah 3 kısımdır. Tevhidi efal bana göre tevhidi sıfat tevhidi zat.

Yukarıdaki tevhidi esma da vardır. Bakabillah 4 makam olarak, makamı cem, hazretul cem, cemul cem, ahaddiyet, bu makam sadece peygamber efendimize aittir. Telkin edilmez. Edilse de anlaşılmaz.

Fena fillah mertebeleri tevhidi efal fiilerin birliği anlamına gelir. Gözetilen edebi fiillerin hepsini bize nispetle iyisini de kötüsünü de hakka nispet etmek esastır, iyilik kötülük bize göredir hakka nispet edildiğinde hepsi hayırdır, fiillerin iyiliği kötülüğü kula nispet edildiğinde iyi-kötü diye adlandırılır.

Tevhidi sıfat; sıfatlar hakkındır, diri olan işiten gören yegane kudret sahibi Allahtır.

Tevhidi zat vücut hakkındır. Bu makamda salih aklen hayalen gerek ef'al gerek sıfat gerek zat aynalarından vücudullaha bağlanıp cümle şanın vücuda hak olduğunu mülahaza eder. Bu esnada iştirak hasıl olur, bakabillah mertebesi cem makamı, hakkı zahir halkın batın olarak

müşahede etmek. Bu makamda halk aynı olup oradan hak zahir olur, bu makamda vahdet şuhudu galiptir.

Hazretül cem makamı, halkı zahir hakkı batın olarak müşahade etmek, halk aynasından hak zahir olmuştur. Cem'ul cem makamı kesret vahdeti cem eden makamdır, zahir batın olsun, ilimle vardır, var olanın hak olan müşahade edildiği yer diye ifade edilir. Zahir olan mukayyet batın olan mutlaktır. Hepsi hakktır diye zevk olunur. Ahaddiyetiul cem makamı, bu makam muhammedidir. Mukayyet olan varlıktan kaydın kaldırıldığı yerdir, gerçek imanın son durağı burasıdır, bundan sonra başlıca makam yoktur bura en yüce makamdır. "İslam ve tasavvuf.org" diye oradan aktarma yapmış.

Hikâyemiz sanırım efal mertebesinden örnek, hayvan değildi bitki insan olsaydı yine efal mertebesinden olacaktır, ancak kendi içerisinde derecesi farklı olacak diye düşünmekle beraber emin değilim, maden toprak hava su ateş mercan yani cansızlardan canlıya bir doğuş mekânı bitki hayvan insan, kamil insan çizen çizdiren ikiliği olduğu sürece aynı mertebede kalınacak sanırım. Yüce Allah celle celaluh tek olabilmeyi nasip eder inşallah.

Bismillahirrahmanirrahim

FERDİYETİN HAKİKATİ (25.05.2012 Sohbet:8)

Cuma namazından sonra bazı kardeşlerimiz, arkadaşlarımızla bir küçük sohbet yapalım diye düşündük.

Sohbetin mevzusu da İstanbul sohbetlerinde devam ettiğimiz Füsusu'l Hikem dördüncü fasıl, ferdiyetin hakikati.

4.cilt Muhammed Faslı (hakikati) Ve sayfa 320 en alt paragraftan başlayalım. Bunların daha evvelleri var ancak onların hepsini birlikte kısa bir süreye sığdırmak mümkün olmadığı için bir bölümüne ancak bakabiliriz bunun tamamı aylar seneler alır bütün bir mevsim bu mevzuu içerisinde idi, daha çeyreğine bile gelemedik.

Bu ikinci paragraf yani füsüsül hikem tercüme şerhi ve tercümesinin ikinci ana paragrafı.

Efradın evveli üçtür ve efradın evveliyat üzerine zaît olan şey muhakkak ondandır böyle olunca resul aleyhisselam Rabbine delilin evvelidir.

Binaenaleyh, Cevamiul kelim verildi ki o da esmay-ı Âdem müsemmeyatıdır. Şu halde SAV onun teslisinde delile müşabih olur, delil kendi nefsi için delildir. vaktaki onun hakikati müsellesi neşet olması sebebiyle ferdiyet-i ula heyet bunun için aslı vücut olan muhabbet babında onda teslisten olan şeyden dolayı, sizin dünyanızda bana Üç şey sevdirildi buyurdu. Daha sonra nisayı ve tîbi zikretti.

Onun kudretiyle ayn/gözümün nuru, namazıyla meşgul olduğu peygamberimizin bir hadisi şerif var onlardan biri "sizin dünyanızdan bana üç şey sevdirildi" diyor dünyadan bana üç şey sevdirildi demiyor ne kadar mühim açık bir ifade peygamberimize yakışan da budur. Cevamiu'l kelim diye yukarıda bahsedildi.

Şimdi bunun açılımı var bu konu biraz farsça ağırlıklı ilmi ağırlıklı olduğu için bu şekliyle anlamamız kolay değil daha evvel bunun şerhi iyi tercümesi yapılmış Ahmet Avni Konuk tarafından buraya gelinceye kadar bu hale gelinceye kadar yazılışından bilgisayarcısından baskıcısından hepsinden Allah razı olsun.

Gerçekten bize çok büyük bir ilmi miras bırakmışlar. Oldukça uzun bir araştırma yaşantımız vardır. Yaşamımızda onlarca tarikat hakikatler üzerine bütün bu araştırmalar içerisinde üç tane kitabı okuyabilir hale geldik diğerlerini okumaya ihtiyaç hissetmedim istisnaları vardır, benzerleri vardır onlar ayrı ama kitap olarak bir çok benzer kitaplar vardır. Bunların bir tanesi şu okuduğumuz Füsusul Hikem Ahmet Avni Konuk Şerhi. Çok başarılı olan bir şerh. Bir çok benzerleri var da bu kadar başarılı değil bu kadar açılımlı değil.

Yine Ahmet Avni Konuk'un Mesnevi-i Şerif Şerhi var, o da şaheser İnsan-ı Kâmil, Abdulkerim Cîlî'nin.

Yine Muhittin Arabi hazretlerinin diğer büyük eseri onu pek okumaya vakit bulamadım ismi Fütuhat-ı Mekkiye, oda yeni basıldı. Henüz okuyamadım. Türkçe bir çok çevirileri var ancak yetersiz. 18 Cilt olması lazım onlar ve benzeri kitaplar ancak okuyabiliyorum, diğerleri çok zahiri kalıyor ikilik üzere yazılmış kitaplardır.

Devam ediyoruz yolumuza Faslı Salih'le. Salih faslında/bölümünde de açıklandığı üzere tekvin yani bu âlemlerin meydana gelişi varlığın kevn oluşu, inşa edilmesi ferdiyet-i selasiye üzerine müsteniddir. O da Hak tarafından. Hak irade ve kavildir.

Tekrar okuyalım, tekvin yani var ediliş; ferdiyet-i selasiye üzerine üç asıl üzere müstenit yani istinat etmiş yani âlemlerin var olması genel manada bireyler manasında. Bunun tek bireyin olması meydana gelmesi için üç aslının olması gerekiyor o da hak tarafından, evvela o ferdiyetin tekvinini meydana getirecek olan zatın olması gerekiyor. Ana hüküm verici, ana varlığın olması gerekiyor bunun ismi de zat olarak ifade edilmekte meydana getireceği şeyi meydana getirebilmesi için iradesi olması gerekiyor ki, o işe karar verecek olabilsin.

Ayrıca ondan sonra kavli olacak sözü olacak yani programı ortaya çıkaracak dağıtacak bir sözü olacak ve şey tarafından dahi yani eşya tarafından meydana getirilen Kevn edilen şeyi tarafından dahi ilm-i ilahiyi de sabit olan onun şey'iyeti kun kavlini istima ve emre imtisaldir.

Buradaki Kavil dediği söz dediği şey kûn "ol" manasındadır. Ne gerekiyor muş ne olması lazımmış ve öyle oluyormuş. Bir kevnin, bir varlığın, ortaya çıkması için bunu ortaya çıkaracak evvela bir zat gerekiyor. Zaten mutlak Allah'ın kendi hakikati zatinin üzerinde zaten mutlak bir iradesi olması gerekiyor. Bunun sonucunda söz olması gerekiyor. Söz yani emir kelime olarak kûn, yani "ol" sözü o halde ezberleyebiliriz bunu bir şeyin oluşması için **zat, irade ve kavil** gereklidir bizler tarafından da öyle bir şey yapmamız için öncelikle o işi yapacak olan bir kimlik lazım o

kimliğin de bir iradesi olacak olan şeyi açıklamak için de bir kelime lazım burada genel sözden kasıt "kün" dür.

Allah'a ait olan kün olması kûn kavlini istima, yani kullanma ve emre imtisal uymadır veya kûn kavlini duyma ve emre uymadır. Yani şey'iyet tarafından da bunun duyulması ve uyulması gerekir. Ne kadar güzel bir izah, bir şeyin oluşması için onu oluşturacak olan zat iradesi ve hangi şey meydana getirecekse onun ilmi yani sözünün olması, o sözü hangi şey, nasıl bir şey ortaya getirilecekse o gelen şeyin de bunu duyması ve uyuması gerekmektedir.

"Ol" dedik bir şeye ama onu duyan yoksa ne olacak demek ki bu hakkıyla olan bir şey değil. İşte ol denilmesi için, ol denildiğinde de o şeyin olması için o şeyi isteyen kişinin o şeyi hazırlaması gerekmektedir. Hazırlanmamış bir şey için, örneğin odayı süpüreceğiz, süpürge yok ise haydi süpür dersek oradaki kün boşa gitmiş olur. KÜN, Emrin yerine gelmesi için yerine getirecek yapıyı da oluşturmak gerekiyor.

İşte Cenabı hak iradesiyle kavliyle bunları kabul edecek sahayı âlemleri hazırladı, sonra kûn dedi. Onlarda yapmaya hazır olduğundan "Belî" evet dediler ve zuhura geldiler. "Kün feyekunu." Kûn "ol" dedi ve oradaki "F" hemen manasında, itirazsız anlamına gelir yekünu o da olur. Kün feyekunu tek kelime değil, iki oluşum bildiriyor, aradaki "f" de aciliyet bildiriyor.

Olurum ama bir hafta sonra olurum değil hemen orada olurum anlamında. "Fe" kelimesinin bir diğer anlamı da zarf manasında, emri içine aldı manasında, anında uygulandı. Bir şeyin tekevvünü için hakkın ferdiyet-i selasiyesi Şarihin ferdiyet-i Selasiyesine mukabil olmak lazımdır bir şeyin tekevvünü için, meydana gelmesi için hakkın bu ferdiyet-i selasiyesi üç ferdiyet özelliği Ferdiyet-i Selasiyesine mukabil olması lazımdır, halk edilecek şeyde de bunların karşılığının olması lazımdır.

Fert adetlerin ilk mertebesi üçtür. Bakın tek adetlerin ilk mertebesi 3 tür. Yani tek sayılar 3 ten başlamaktadır. Bir de tek, hayır değil. "Bir" olan tek, kaynak bakın. Her şeyin

kaynağı birden çıkıyor. Her şey, “Bir”den çıktığı için sıraya konamıyor ana varlık olduğu için. O zaman 2 ile başlıyor bu âlem tek ile başlamıyor. Ente, ene ve ente olarak âlem 2 ile başlıyor. 3 ile de devam ediyor. Çoğalmaya başlıyor.

İşte bu asla binaen tek sayıların ilki 3 tür. Fert adetlerinin ilk mertebesi 3 tür. Onun madununda 2 ile 1 vardır. 2 adeti çiftir, bir ise adet değil belki bir cümle adetlerinin kaynağıdır. O halde sayısal itibariyle bir, tek değil, 3 tek harflerin evvelidir, diye çok güzel bir izahı var.

Bir daha okuyalım. Fert adetlerinin ilk mertebesi 3 tür. Bu 3’ün oluşmasıyla zaten bir varlık ortaya çıkmakta. Onun madununda/daha sonrasında daha arkasında daha düşük eksik olarak 2 ile 1 vardır. 2 adeti çifttir. Tek olmadığı için o sayılmıyor ama yukarıda da dediğimiz gibi, bu varlık 2 ile oluşmakta. Eğer cenabı hak “Ente” diye bir varlık ortaya getirmeseydi kendinden, onunla ne ilgisi olabilir, ne varlık olabilirdi. Cenab-ı hakk eneiyetiyle kendi âleminde amaiyyet ve ahadiyet mertebesinde kalırdı. Ne zamanki vahidiyet mertebesine tecelli etti orada ikilik hususiyeti, gaypta olan ikilik hususiyeti başladı.

İşte o zamanda çift oldu. Cenab-ı hakk sureyi şerifte on/onlu gecelere teke ve şef’e yemin olsun diye, koskoca sure-i şerif göndermiştir. Bir ise adet değil belki bütün adetlerin kaynağıdır. Onun için ahaddiyet sayısal olarak bir değil ahadiyetin birliği tek olarak ifade edilmekte. Tek, bir değil. Ahad de vahidde bir gibi ama ahad sayısal bir değil, manasal olarak tek, yani bir diye ona sayı verilemiyor. Bir vahidiyet mertebesinde başlıyor. Neden bir, neden tek, tekin ikinci bir eşi yok. O yüzden tek.

Velemyekün lehü kufuven ehad, onun benzeri bir şey yok. Birin benzeri var, bir olduğu halde, bir bir bir bir diye sıralanabilir. Ama tekin çifti yok. O tek olan şeyden bir tane daha yok. Bir ile tek arasındaki fark bu. Tek dediğimizde bu da tek ifade eder, bu tek değil bir’dir aslında. Çünkü bunun fabrikanın çıkardığı benzerleri var, onlar bir, bir, bir; on tane bir, biraraya geldiği zaman 10 deriz. 100 tane 1 bir araya geldiğinde birden yüze kadar saymak gerekmesin diye 100

diyoruz. Ama anlarız ki 100 ün içinde 100 tane 1 var. Ama tekte on tane tek, 100 tane tek diye bir şey yok. Sadece tektir.

Ayakkabı giydiğimiz zaman ikisine çift diyoruz. Birine tek diyoruz. Bir eşi yok daha. Sayısal olarak eşi var, biri sağ biri sol tek işte o. Ne sağ sola olur, ne sol sağa olur. Eldiven gibi. Tek menşeidir ki bu cihet evvelki faslarda izah olundu.

Yukarıdaki gibi fass-ı Salih'i ve diğer bölümlerde geniş olarak izah oldu. 3'ün fevkinde, 3 den sonra 5-7-9-11 ilah-ı namünetahi tek adetler vardır. Sonsuz olarak tek adetler vardır.

Binaenaleyh la taayyun olan zat-ı ahadi zuhura meyil ettiğinde zat-ı ahadi yani ahad olan zat, tek olan zat, bak bir olan denmiyor tek olan zat zuhura meyil ettiğinde yani kendi varlığını ortaya getirmeyi dilediğinde, onda tek olan ahadiyet zatında bilkuvvede mevcut olan, iç bünyesinde kuvvede fiilde faaliyette (maddede değil), kuvvede mevcut olan, şuunatın suretleri ilminde peydah olur. İlmi varlıklar olarak ilimde sadece, ruhda değil nurda değil sadece ilimde.

İşte bu ilim mertebesinde bir cümle mevcudatın şeenleri sabit olur. Âlemde ne varsa varlık zuhura gelecek olan ne varsa, zat-ı mutlak'ın ilm-i ilahiyesinde bunların hepsi ilim olarak mevcut olur ve ilk sabit olan şey bilcümle şey'iyyeti cami olan Hakikat-i Muhammediye'dir.

Peygamberimizin aslının yani iç bünyesinin batının ne kadar yüce yerden geldiği burada belirtiliyor. İlk sabit olan şey, bir cümle şey'iyyeti cami olan bütün âlemde, şey dediğimiz ne varsa her türlü varlık bu şey'iyyete cami olan (bütün bu varlıkların programı) ilm-i ilahiyede bunlara cami olan Hakikat-i Muhammedidir.

Yani ilm-i ilahinin zuhura geleceği yer Hakikat-i Muhammedidir. Bütün ilm-i ilahide ne varsa, oraya aktarılmıştır diyor. O şey-i küldür. O kül olan bir şeydir, diyor bakın. Bütünü ile birlikte bir olan şeydir. Küldür. Bir olan cem olan kül olan şeydir.

Şimdi mükevvenatı mertebe-i ilimden, mertebe-i ayn'a, yani kendi hakikatlerinin belirlendiği mertebeye gelmesi için, hak tarafından onun zatı, iradesi ve kün kavli ve Hakikat-i Muhammediye tarafından dahi onu ilmi ilahide sabit olan şey'iyyet-i külliyesi ve kün kavlini istima ve emre imtisali lazım gelir. İşte bu sebeple kelime-i Muhammediye, hikmet-i ferdiye ile vasıf olundu.

En azından anladığımız ne kadar yüksek bir hadise olduğu. Hiçbir şey anlamasak bile Hakikat-i Muhammedi'nin ne kadar yüce bir hal olduğu ve hakkın indindeki yerinin neresi olduğunu anlamış olduk.

Şimdi mükevvenatın yani bütün bu âlemlerin var edilmemiş evvelki haline geçelim, hakkın ahadiyet ve vahidiyetini düşünelim. Hak tarafından mükevvenatın mertebeyi ilimden mertebeyi ayn'a gelmesidir.

İlim mertebesinden latif varlıklar, ayanı sabite, yani programların belirlendiği yere gelelim. İlim olarak bir ümmül kitapta yazılı olan ilm-i ilahiyenin ilimde mevcut sadece hiçbir zuhurları olmayan ilm-i ilahiyenin aynları hakikatleri olarak, ilm-i ilahiyedeki tafsili.

Mükevvenatı ilim mertebesinden/ahaddiyet mertebesinden, mertebeyi ayn'a gelmesi için vahidiyet mertebesine gelmesi için bir aşama daha yapması için hak tarafından yani zat-ı mutlak tarafından onun zatı iradesi ve kün kavli olması lazım gelmekte. Bunların meydana gelmesi için zat irade ve kavil, kün kavli. Hak tarafından bunların olması lazım, imdi bunu kabul edecek diğer tarafından bilinç olması lazımdır. Hakikat-i Muhammedi tarafından şimdi Hak tarafından dediği bunları veren, Hakikat-i Muhammedi de bunları kabul eden. Veren olacak ki alan olsun. Alan olsun ki veren olsun. Veren olmayınca alan, alan olmayınca veren bir işe yaramaz. Alış-veriş yapmak için alan veren olacaktır.

Zuhur eden ve zuhur edilen makam mahal mertebe, mertebe-i ilimde mertebe-i ayn'a gelmesi için Hak tarafından, onun zatı, iradesi ve kün kavli ve hakikat-i Muhammediye tarafından dahi onun ilm-i ilahide sabit olan şey'iyyet-i külliyesi, yani Hakikat-i Muhammedi'nin külli

varlıkları kabul etme tarafı, şey demek eşya demek. Bütün bu varlıkları şey'iyyet-i külliyesi, kün kavlini, hakikat-i Muhammedi tarafından kün sözünü istima etmesi (duyması), bakın, emre imtisali (bu emre uyması) lazım gelir. Yani bu iradesinin evvela zat irade kavlinin zuhur edeceği yerin de duyması ve uyması gerekir.

İşte bu sebeple kelime-i Muhammediye hikmet-i ferdiye ile vasıf olundu. Yani kelime-i Muhammediye bu Muhammed kelimesi, zahirde birey suretinde yaşayan Hz. Muhammed efendimiz, ama o onun zahirdeki görüntüsü, insan suretindeki görüntüsüdür. Fakat Hakikat-i Muhammediye olan kendi iç âlemi bütün bu âlemlerdeki programı ilmî programı, ayn'a getirip yani her bir varlığı kendi hususiyeti içerisinde belirleyip ve bunu da Hakikat-i Muhammedi isminde bir sahaya açması. Yani, Peygamberimizin batınına açması ve bunun oluşması için de evvela zatı sonra irade sonra kün kavli olması gerekmektedir. Bunu alacak yerde de kün kavlini duyacak ve uyacak özelliğin olması lazımdır.

İşte Hakikat-i Muhammedi, bütün bunları kendi bünyesinde bulundurduğundan ismine kelime-i Muhammedi denir, Ferdiyet hikmeti ile vasıflandırılır. Ferd tek manasındadır. Peygamberimizin ferdiyetinin hakikati budur.

FERDİYET HAKİKATİ KONUSUNDAN ÇIKARILMASI GEREKEN HİSSE

Eğer buradan bizlerin hissesi nedir diye sorarsak yeri gelmişken kısaca ona bakalım, kısa sürelere sığdırmak kolay iş değil.

Yatsı namazlarından sonra vitir namazları var. O vitir namazları 3 rekat. 3 rekatlı ve son rekatında aldığımız bir tekbir var. İşte bu tekbirin diğer tekbirlerle karşılığı yok, uyuşması yok. Eşi yok. 281 tekbir var 1 günlük Hanefi mezhebi içerisinde 40 rekatlık namaza göre, ezan ve

kametlerle birlikte 281 tekbir var. Bir de vitir tekbiri var 282 diyemiyoruz. 281 ve 1 dir.

Çünkü onun kutsiyeti kendine ait. Diğerlerinin eşleri vardır. Namaza başlarken kaç tane başlangıç tekbirleri var rüku tekbirleri var, ancak vitrin son tekbirinin bir karşılığı yok. İşte bu yüzden o tekbir de çok mühim. 5 vakit namazın sonunda kıldığımız vitir namazı kişinin kendi hakikatini idrak edip kendi cemiyetini kendi tekliğini idrak etmesi, bunun ismine de vitir denmekte. Vitriyet çok yüksek bir makamdır. Ve vitir olmayınca vitriyet olmayınca ferdiyetin olması da mümkün değildir. Ferdiyetin idraki vitriyetten geçiyor. Vitriyette kendisini idrak etmiş olan bir kimse, belirli bazı çalışmalardan aşamalardan sonra bunu daha genişleterek kendindeki venefahtü, kendi varlığına ait olan, aslında Allahın ilahi ruhundan başka bir şey olmadığını, bu ilahi ruhun da bütün âlemleri kaplamış olduğunu ve kendisi de bu genişliğe açıldığı zaman kendisindeki ferdiyeti yaşamış oluyor.

Peygamberimize ait olan yücelik olduğundan bizler de onun (Ebu'l Ervah/ruhların babası) olduğundan ruhundan ve nurundan meydana geldiğimizden onların kül'de olan bütün hassalarının cüzde de olmasından kim onu idrak etti o da kendinin ferdiyetine ulaşmış olması gerekiyor bu ilmi manada. Yaşama geçtiği zaman pek kolay kaldırılacak hazmedilecek bir şey değildir.

Peygamber efendimiz bu sebeple kelime-i Muhammed. Hikmet-i Muhammed ile vasıf oldu. Hiçbir beşer hükmünü alan varlığa bu yakınlık verilmemiştir. Onun için peygamberimizin ismi habiptir. Allahın sevgilisi diye ifade edilen, beşer anlayışındaki gibi bir sevgililik hükmü değildir, kelimeler mevzuyu beşeri anlayışa çekmekte, o hakikatler ise ilahi anlayışlar içersinde ifade edilmekte ve yaşanabilmektedir. Beşerileşmiş bir hikaye dinlemekte oluruz diğer türlü. Kün kavlini, duyması ve emre uyması lazım gelir. İşte Hakikat-i Muhammedi de o kün kavlini duydu ve uydu. Zaten varlığı da ona uygun hale getirilmişti. Uygun hale getirilmemiş olsa, o emir olan hüküm ona yapılmazdı.

10 SAYISI

Yukarıda sayılardan bahsedilmişti. Burada 10 sayısı, yeri gelmişken onu da ifade edelim. Eskiden 10 sayısına aşara-i kâmile demişler, kamil sayı. Neden? Tek sayıları da içinde barındırmakta çift sayıları da. Ayrıca tek haneli sayıları da çift haneli sayılarıda. Tek haneli sayıların sonu, çift hanelilerin başlangıcı. 1den 9'a gelene kadar, 1-1-1-1 tek haneli, ama 10 dendiği zaman yanına bir hane daha, işte kesretin ve vahdetin buluştuğu yer 10 sayısı. Onun üstündekiler 0-0-0-0 ilave edildiği kadar sonsuza kadar gitmekte. 10 sayısının başındaki 1 i alınca, isterse 1 milyar sıfır olsun ifadesizdir.

Tek 0 birin önüne geldiğinde 10 misli artmakta. Bu sayılar hakkında bilgi olsun. Nasıl ki, yine yukarıda dedik, 1 sayı değil kaynaktır. Tek sayı evvela 3'tür. Silsilelerde de Muhammed ismi, tarikat silsilelerinde de 1 sayısını almaz. Bir diye o sıraya konmaz, sıralanmış sıraya konmaz. Allah Cebrail aleyhisselam ve peygamberimiz, sıranın dışında kaynaktır. İlk sırayı ondan gelen halifesi alır. Mesela Hz.Ali efendimizdir 1 olan. Peygamberimiz kaynaktır. Yukarıdaki 1 bütün sayıların kaynağı olduğundan kendisi sıraya girmez. O zaman 3 aslında 1 dir. Ama 3, 1 derken sıralar karışacağından 3'e 3 denir. Aslında 3 tür 1 olan. Ve 3'den 1 ortaya çıkmaktadır. Varlık mükevvenat ortaya çıkmaktadır.

Bir paragraf daha var onu da okuyalım.

Bu mukaddime malum olduktan sonra, başlangıç takdim izahlar bilindikten sonra anlaşılır ki fert adetlerinin evveli 3 tür.

Fert adetlerin evveli 3 tür. Bu evvelki mertebe üzerine zaid olan diğer fert adetler o evveliyet mertebesinin teferruatındandır. Efendimiz rabbine olan delilin evvelidir. Yani bütün âlemler Allahın varlığının bir delili. Ama bu deliller teferruat sonradan gelen delillerdir.

İlk delil ise Allahın varlığına, ilk tecelli ettiği Hakikat-i Muhammedi. Ve peygamber efendimizin hakikati işte bu yüzden (s.a.v.) Efendimiz rabbine olan delilin evvelidir. Peygamber efendimiz Allahın varlığına delil, tatbikatlı ve müşahadeli olan ilk delildir.

ilk tecelli ettiği yer, ilk halkettiği yer, ilk programını yaptığı yer saha Hakikat-i Muhammedidir. Kendisi de bunu ortaya çıkarmak için ilm-i ilahiyesindeki programı ayan-ı sabitelere varlıkların gerçek kimliklerini ortaya çıkardığı yere naklettiğinde bunun ismine de Hakikat-i Muhammedi denmekte. Hakikat-i Muhammedi'ye tecelli eden Cenâb-ı Hakk oraya evvela zatı sonra iradesiyle sonra kavliyle tecelli ettiğinde hakikat-i Muhammedide de onu alacak yetenek olduğundan bütün bu âlemler zuhura geldi. İlk tecelliyatı hakikat-i Muhammed zahirdeki zuhur ismi de Hz. Muhammed olan bu mahal, Allahın ilk delili oldu. Peygamberimizin gerçek hakikatine erenlerden eylesin inşallah bunu kendimizde idrak ettiğimiz de biz ferdiyetimizi ortaya çıkarmış olmaktayız daha genişlettiğimiz zaman bütün âleme yaydığımız zaman de ferdiyetimizi ortaya çıkarmış olmaktayız.

Bizim ferdiyetimiz ilim manasında, ariflik manasında bir ferdiyet olur, tasarrufumuz olmaz bu âlemler üzerinde. Tasarrufu olan ve devam eden halen devam edecek olan Hakikat-i Muhammediyedir. Allah, Allahlığını kimseye vermez derler ya. Allah peygamberinde bütün âlemi tecelli ettirir.

Peygamberimizin yüceliği üstünlüğü bütün varlığın üzerindedir. Yoksa, Mekke'de yaşadı, hicret etti, iyi ahlaklıydı, çocuklara merhameti vardı, öyle yapardı, böyle yapardı… Bunlar; suret-i Muhammediyedir. Asli hali onun siret-i Muhammediye. İç bünyesindeki genişlik ki ona da Hakikat-i Muhammedi diye isim verilmektedir. Cenâb-ı Hakkta bütün tecellisini Hakikat-i Muhammedi üzerine yapmakta. Diğer ifade ile sıfat mertebesi itibariyle ceberut mertebesi. Yani kendi hükmünü yürütür manasında. İşte burada belirtilen irade zat, kavil hükmü, biraz da o ceberut olarak Hakikat-i Muhammedi olarak bütün âlemlerin

kendinde zuhura çıkmasıdır. Bu gözle Hz. Peygambere bakmak başka şey, birde Mekke, Medine'de yaşamış arap kavmi içerisinden çıkmış bir peygamber olarak bakmak başka şeydir.

Bu hakikatleri anlamak için bizlere de büyük yollar açılmış ayeti kerime "lekad câekum resulün min enfüsikum aziz" bizdeki vitriyet ve ferdiyeti çok açık anlatmaktadır.

"*Size içinizden bir peygamber geldi*." diye zahiri kayıtlara baktığımız zaman, arap kavminin içinden bir peygamber geldi diye meallerde tefsirlerde yazar. Ancak ayet-i kerime yemin ederek buyuruyor ki "Lekad câekum" size geldi diyor, sana demiyor. Sizden kasıt zahir olarak ümmet-i Muhammed ise, bütün insanlık âlemi ise de, arif olanlara siz dediği, bu hitap irfaniyet ehlinedir. Çünkü onu anlayacak yegane mahal/yer ariflerdir. Cem olarak bütün insanlara, tahsis hususi olarak, ariflere geldi. Nerden geldi? Hamd olsun ki, size bir resul geldi. Ne büyük bir lütuf. İnsan oğlu için. Nefsinizden size bir resul geldi. Kendi hakikatinizden.

"Halekakum min nefsin vahidetin." Vahidiyet nefsinden size bir resul geldi. Biz de hala ayağın tozu kaldı mı, tırnağın böyle mi bunlarla uğraşıyoruz. Rabbımız bize ayetlerde neler gösteriyor. İslamiyeti güzel yapacağız diye dirsekten 4 parmak daha ıslatırsak nur üstüne nur olur, olsun. Cenabı hakk rahmet tecellisi etsin inşallah.

Bu türden takıntılar bize iyi niyet perdesi oluyor. Kötü mü? Değil.

Onu düzelteyim bunu yapayım derken, iç bünyedeki Hakikat-i Muhammedi'yi perdelemiş oluyoruz. Zat mertebesinden gelmezse bu ifadeler olmaz. İfadeler Zatından/doğrudan doğruya kendi varlığından kendi hakikatinden geliyor. İşte bunları anlayabilmek içinde eğitim gerekiyor. Bunların alt yapılarının oluşması gerekiyor ki ondan sonra anlaşılacak hale gelebiliyor. Kişinin evvela şirkten kurtulması gerekiyor, şirk nasıl, şirk açık olarak lisani değil, kişinin hayalindeki şirktir.

Yukarıda Allah, aşağıda kul ikilisi varsa bu batınen şirktir, kendi varlığımızı ortadan kaldırıp hakkın varlığını bina ettiğimiz zaman ikilikten kurtulmuş, ancak o zaman tevhid ehli olmuş oluruz. Aksi takdirde bir ömür secde etsek, batini anlamda şirk içerisindeyiz.

Batında olan şirk zahirde herhangi bir puta tapmak olmadığı için, şeriat mertebesinde biz şirk ehli değiliz. Zahiren ibadet ehliyiz.

Kişi tevhidi manada hakiki manada abdiyetini ortaya çıkarmaya çalışıyorsa evvela bu ikiliği ortadan kaldırması lazımdır. Bu 2 varlığın birincisi ortadan kalkmayacağına göre kulun ortadan kalması, hakkın kalması gerçek manada "bir"in ortaya çıkması gerekir. Yapılan bu işler zaten kul diye varlık yok bu âlemde olmadı olmazda olamaz da . Kul hükmüyle zuhura gelmiş olan varlık kendini kul zannettiği için ikilik olmakta, böylece hayatını sürdürmektedir.

Cenab-ı Hak cümlemize bu hakikatleri idrak ettirsin.

RESSAM HİKÂYESİ (27.05.2012 Sohbet: 9)

Sohbet mevzumuz, yeni tamamlanmış olan ressam hikâyesi dosyası. Bu dosya diğer hikâyeler gibi tefekkür çalışmalarından bir çalışma ve buraya gelen 78 cevaptan meydana gelmiş bir dosya.

78 cevap içerisinde 78 kişinin aynı hikâyeye değişik yönlerden bakış açıları var. Hepsi de kendi yönleri itibariyle çok güzel cevaplar. En sonunda beklenilir ümidiyle bende bir özet çalışma yapmıştım. Özet bir fikir çalışması yapmıştım onu da kaydettim 79 kişinin dosya içerisinde fikirleri olmuş oldu. Böylece herkes birbirinin çalışmasından yararlanmış olmakta.

Bir hikâye hakkında eğer daha geniş kitlelere yayabilseydik onlardan da gelecek olan başka türlü cevaplar olacaktır. Demek ki, bir insan beyni üretici olursa, aynı hikâye hakkında herkes bir başka yönden baktığından

başka, başka cevaplar ve neticeler oluşmakta. Ve hepsi de kendi bünyesi itibariyle kendi mertebesi yönünden doğru olduğundan hepsi de çok güzel cevaplar. Her ne kadar birbirlerine zıt olan görüşlerde varsa da, bu görüşler itibarî olduğundan her yazı ve düşünce yazanın düşünenin, uygulayanın kendi doğrusu. Başkasına göre yanlış olabilir o da ayrı konu. Buraya kadar gelen yazıları biiznillah düzenledikten sonra beklenir ümidiyle yorumlara katılmış olayım.

Gerçi yazılanlar hikâyeyi gerektiği kadar açıklamış. Geriye yazacak bir şey kalmamış, gelen cevaplardan ulaşılan idrak halimizin de nerelere geldiği açıkça görülmektedir. Böylece bizlerde çalışmalarımızın boşuna olmadığını görmekte ve az da olsa bir faydamızın olduğu düşüncesiyle huzurlu olmaktayız. Rabbımıza şükrederiz. Bu vesileyle gelen cevapları yazanlara ilgileri için teşekkür ederim. Dosyada bulunan 78 cevaptan hangileri sizi daha çok düşündürdü ise içlerinden 3 tanesini sıralayarak yazın ve bana gönderin. Böylece 1. Gelen yazıyı da tespit etmiş oluruz. Ancak kişinin kendi yazısını ve benimkini değerlendirme dışı bırakmasını istiyorum.

Şimdi hikâyeyi özetle tekrar okuyalım. Zihnimizde tazelenmiş olsun ve aşağıya doğru yorumlarına geçelim.

Bir gün bir yerde tasvirci ressam olan diğer arkadaşını ziyaret için yola çıkar, nihayet arkadaşının bulunduğu yere gelir içeri girer, dinlendikten sonra duvarlardaki ve her yerdeki resimlere bakar hepsinin belirli bir özelliği olduğunu görür. Bu özellik ise bütün tasvirlerin, sadece hayvan suretlerinde olduğudur. Bunun sebebini anlamaya çalışan misafir arkadaşına yapılacak başka resim yok mu? neden hep hayvan resimleri yapıyorsun dediğinde, arkadaşının cevabı oldukça düşündürücü. Evet vardır, ***fakat bu resimleri yukarıdaki çiziyor ben içlerini dolduruyorum demiştir****.*

Kısa olmakla beraber oldukça düşündürücü ve tefekkür gerektiren hikâyeden sonra, ben de faydalı olur düşüncesiyle biraz açarak yardımcı olmaya çalışacağım.

1 kaza kader mevzuu. Bu hikâyenin yaşantısının.

2 hangi mertebedendir.

3 eğer başka türlü resim insan veya doğa olsa idi hangi mertebelerden olurdu.

4. Ressamın resimlerinin içini doldururken renk ve düzenleme seçeneği var mıdır? Yoksa boyamakta da mecbur mudur?

5. Ressamın yaptığı işten kendisinin hangi mertebede olduğunu düşünebiliriz?

6. Diğer mertebelerde olan birine yukarıdan ne çizdirilirdi. 6. Soru hakkında bazıları tereddüte düşmüşler. Daha başka türlü ifade edilebilirmiş. Mertebeleri bilenlere göre yazılmış. Bunlar ve benzeri sorularla siz de bazı ilavelerle cevaplayabilirsiniz.

HİKÂYENİN İNCELENMESİ

Şimdi yavaşça hikâyeyi inceleyelim. Hikâye bir işyerinde, bir odada, biri içeride olan biri de dışarıdan gelen 2 kişi arasında ilginç bir tefekkür yönüyle başlamaktadır. Odada bulunan 2 insanın özellikleri, düşünen varlıklar olduklarını göstermektedir. O halde bu 2 kişi gaflet ehli değil, hakkın zatından yola çıkarak mecbur oldukları 1. Yeryüzüne iniş/nüzul seferini yapmış ve aslına doğru dönüş/uruç seferini yapmasını idrak etmiş bulunduklarının bilincinde olan kimselerdir. Her kişinin bilindiği gibi ilm-i ilahiyede programı vardır, bu programın ismine ayan-ı sabite denilir. 2 yönü vardır, kaza-i mutlak, kaza-i muallak diye. Kazayı mutlak değişmez emr-i iradidir, hükmü kevne dönük değildir. Kaza-i muallak ise emr-i teklifi yönüyle kevne dönüktür. Kevne yani zuhura dönük olan her şeyde değişebilen özelliktedir. Ayan-ı sabite programında zatı ilahiyenin bütün özellikleri belirli bir oranda mevcuttur.

Bütün insanlara hepsinin ayrı özelliği ile verilmiştir. Bazılarının eksisi bazılarının artısıdır hiçbiri birbirine benzemez. Birinci nüzul iniş seferini tamamlayarak fiziki manada anne rahminden aslında Cenâb-ı hakkın rahim ismi şerifinden zahir ismi şerifine geçişi olan muhteşem oluşumun yani doğuşun aslında bir ölüm olduğunu gene bize rabbımız, (Mülk suresi 67/2) "*Hanginizin daha iyi amel işlediğini belirtmek için ölümü ve dirimi halk eden odur. O güçlüdür bağışlayandır*" diyerek açıkça bildirmiştir. Ancak biz zahirdeki yeni gelen çocuğun aslından ayrıldığı için ağlayarak nefes aldığını görünce, diri zannediyoruz.

Aslında o çocuk fiziken doğmuş manen ölmüştür. İlk çıkarttığı ınga sesleri ise, geldiği batın asli âleminden fizik olarak zuhura geldiği zahir âleminin yaşantısına nasıl uyacağının endişesidir. Bu yüzden ınga ınga diye feryadı, aslında ayn gayn harflerinin ifade ettiği manayı dile getirme, feryatlarıdır. Ayn sesi ve manası, aynını zatını kendisini özünü ifade etmektedir. Gayn ise gayrılığı ayrılığı uzaklığı ifade etmektedir. İşte çocuk dediğimiz muhteşem yapı yeni küçük olarak ana rahmine inşaa edilmiş. O âlemin en muhteşem beyti bu vesile ile aslından ayrılmasının batıni bilinci ile ınga ınga aynımdan gayrıma geldin feryatlarıdır.

İşte bu gayriyet içerisinde dünya yaşantısını sürdüreceği mahale gelmiş çocuk ismi verilen yeni zuhur içinde bulunduğu zahir isminin gereği olan hayata başlamaktadır. Bu hayat ise yoğun ağır madde özellikli bir yerdir. Bu yüzden bir ismi de "Esfel-i safilin" Aşağıların aşağısıdır. Bu âlemde yaşayan kimse doğuşundan itibaren, bu âlemin özellikleri içinde nefes alıp verdiğinden nefsinin özellikleri üzerinde ağır şekilde etkili olmakta, diğer yargıları bu oluşumlar içerisinde nefsi benlik olarak belirlenmektedir. Böylece kişinin kimliği bireysel nefsine dönük olarak şekil alıp değerlendirilmekte, kişi de bu anlayış üzerine dünya menfaatlerine bina etmektedir. Sadece dünyasını imar etmek için çalışmaktadır bunun sebebi de nefsini daha güzel daha zengin bir hayat içinde geçirmesini temin için elinden gelen her şeyi yapmakta böylece farkında olmadan, gafletinden gayr hükmünde olan ve neticesi olmayan, ölü bir

hayatın peşinde koşmaktadır. Çaresi gene kendinde bulunan ayn hakikatine kendi öz varlığına aynına dönmesi gerekmektedir.

İşte farkında olmadan bu haller içerisinde yaşayan kimse, ben kimim sorularını samimi olarak sormaya başlarsa araştırmalarında kendisine yardımcı olacak vesileler karşısına çıkacaktır. Böylece kişinin 2. Yolcuğunun da uruç/yükselme kapıları açılmış olacaktır. Bundan sonrası kendi gayret ve çalışmalarına bağlı olacaktır. Hanginizin daha iyi iş işleyeceğini belirtmek için, 67/2 mülk suresinde, yapacağınız fiillerinizi yaşantınızı kayda alıyoruz , hükmünü idrak ile anlayarak hayatınızı ona göre tanzim etmenizin gereği ortada olacaktır. Hayat ile ilgili kısa bilgiden sonra şimdi hikâyedeki iki arkadaşın halini daha iyi anlamamız zor olmayacaktır.

Hikâyedeki ressamın bulunduğu mekân kendinin vücut mülkünden bir bölümüdür. Yaptığı işten kendisinin bu suretler hakkında ihtisas sahibi olduğu ve seyri suluk üzere olan bir kimse olduğu görülmektedir. Bu sahne o kişinin nefs-i emmare ve levvame itibariyle yaşadığını göstermektedir. O kişi seyr-i suluku tamamlamış ise daha başka sahnelerden de hikâyeler olabilirdi. O resimler olabilirdi. Ancak sahnemiz budur bunun üzerinde konuşabilirz bu kişinin bir çok hayvan resimleri çizmesi bu mertebe hususunda birçok bilgisi olduğunu belirtir, onun daha evvelce farkında olmadığı daha sonradan farkına vardığı içindeki hayvanat bahçesidir. Dışarıdan gelen arkadaşı ise daha önce ünsiyet ettiği halde farkında olmadığı esmaül hüsna arkadaşlarından kardeşlerinden olan alim isminin özelliklerinden olan zeka bölümünün tasavvur yönüyle kimlik kazanarak ortaya çıkmasıdır.

Dışarıdan gelen arkadaşı. Dışarıdan gelmesi aslında kendinde olup da farkında olmadığı için faaliyet dışı kalmış olan özelliğinin faaliyete geçmesidir. Aklı zatı olan, aslında yapılacak baka resim yok mu neden hep hayvan resmi yapıyorsun diye sormaktadır. Kişinin cevabı, evet vardır "*resimleri yukarıdaki çiziyor ben içerisini dolduruyorum*" demiştir. Yukarıdaki çiziyordan kasıt ilm-i ilahiyede kişinin

ayan-ı sabitesinin kaderi mutlak değişmez bölümüdür. Kazayı mutlak. Yukarıdan kasıt, ilk kaynak olan ilm-i ilahidir. Kişi bunun üzerinde bir tasarrufta bulunamaz.

Yukarıdan çizilen bir çerçevedir, bu mertebede hayvanlık sınırları çizilir ayan-ı sabitede de sadece hayvan suretleri yoktur. Bütün mertebelerin dışa dönük tasvirleri vardır, kişinin mertebesi gereği hayvan suretleri gönderilmiştir. İçlerinin boyanması ahlaklarının belirgin hale gelip kendi üzerine iyi halleriyle faaliyet göstermesi istenecektir. Ben içlerini dolduruyorum demesi insanların hayvan çerçeveli resimleri doldurabilmesi eğitim işidir. Esfel-i safilin olan madde âlemine inmek gerekir içini doldurmak için. Buraya gelen kişi gerçek eğitim görüyorsa yukarıdaki halleri ve tecrübeleri yaşayacaktır. İşte bu halde bulunan kimsenin ilmi tarifi; hayvan-ı nâtık olarak ifade edilmektedir.

Hayvan-ı nâtık konuşan hayvan demektir. Bu mertebede kalırsa kendinden haberi olmaz. Bu âlemde yaşadığını zanneder aslında gerçek manada bu âleme ayak basmamıştır. Bu halde kalırsa gaflet ehli olur, ömrünün sonlarına doğru bu seneler nasıl çabucak geçti diye hayıflanır. Aslında nasıl hayali bir hayat yaşadığını kendi de itiraf etmektedir. Kişi bu haldeyken kendini dışarıdan içeriye döndürmek isterse gereğini yaparsa kendisine içine göstermek için kendisine ayna verirler. Bu ayna ile içini seyretmeye başlar. Nasıl bir nefsi emmare içinde olduğunu anlar. Her zaman kötülüğünü emreder nefs-i emmare. Nefsi emmareye nasıl geçilir diye sorulmuş, cevaben *"Nefsi emareye nasıl gelinir bunun bilinmesi lazımdır"* diye cevap verilmiştir. Bir yere gelmeden bir yerden geçilmesi mümkün değildir.

Seyr-i süluk, dervişliğin ilk şuurlanması içinde hayvanat bahçesindeki hayvanların hayvani ahlakların farkında olmaya başlamasıdır. İşte bunun için derslere yeni başlandığı zaman zuhuratlara hayvanlar çıkmakta. İlk onlar dürtülmekte çünkü. Kendi yerlerini sağlamlaştırmak için onlar da kendini gösterir bunu da zikirden tefekkürden başka bir şey ortaya çıkaramaz. İç bünyede sakin olan o emmarelik vasıflarıyla beden mülkünde salınmış gezerken

yavaş, yavaş beden mülküne sahip olmaya çalışan dervişin genel tefekkürleri neticesinde zaten kendinde batınında var olan ve kendinde yeni oluşan yeni güçleri ile de kuvvetlenerek emmaresini de iç bölgelerinde yenmeye başlar.

İşte bu halde panikte olan yırtıcı hayvanlar kaba güçleriyle dervişin gece zuhuratında ortaya çıkıp korkutmaya başlarlar. Geri adım atmasını isterler. Bu durumda salike verilen zikir ve tefekkürlerden oluşan kelime-i tehid ve diğer esma okları silah ve kılıçları ile yırtıcı emmare nefsin hayvan suretlerini ortadan kaldırmaya başlar. Kişinin insanlık yolunda değerli bir aşamasıdır. Derviş olan ressam tasvirci evvela yırtıcıları daha sonrada ehli diye ifade edilen hayvanların kendinde bulunan dış fıtri çizimlerinin içlerini doldurması onların farkına varmasıdır.

Nasıl ki okula yeni başlayan veya başlayacak olan talebelere boyama kitabı verilen, sadece dış sınırları çizilmiş kitapları ile resim eğitimine başlanıyorsa, insanlığın da gerçek eğitimi insanın içinde bulunan hayvanat bahçesinin fertlerini tanımakla onlardan korunmayı öğrenmekle onların içini çizgileri taşırmadan iyi boyamakla başlamaktadır. Çizgilerin dışarısına taşırmadan. Bu çalışmalar neticesiyle salikteki değişimler, beşeri hayvanlık mertebesinden, gerçek hayvanlık mertebesine geçiş yapmaya aday olmuş bir varlık olur. Gerçek hayvanlık mertebesini ve yaşantısını idrak edemeyen, gerçek insanlık vasfına da ulaşamaz.

Hayvan kelimesinin zahir ve batın olmak üzere 2 ifadesi vardır. Birisi beşer lisanında kullanılan bir sınıf, mahlukat ismi olmakla beraber genelde tahkir anlamında kullanılan sıfattır. Diğeri de gerçek manada cenabı hakkın hay diri sıfatının ilk hareket halindeki zuhurlarıdır. Bu halleriyle tahkir vesilesi değil takdirlik halidir. Bu âlemde hayat sahibi olmayan varlık yoktur, madenlerde madeni yatay durağan hayat vardır, bitkilerde dikey toprağa bağlı, hayvanlarda müstakil hareket kabiliyeti olan, bu suretlere hay diri sıfatının kâmil zuhur mahalli olduğundan "**hay ve an"** hayvan isimi kendilerine verilmiştir. O mertebeye kadar olan halkıyyet, o mertebesinin kemalini onlarda bulmuştur. İnsan

da bu mertebesinin hay/diri'sidir. Hayvan-ı nâtıktır. Bu mertebedeki ismi, kendinden gafil olduğu zaman bu mertebeden de düşüktür

7/179 *"Ülaike kel enami, Bel hüm edall"* Onlar hayvanlar gibidir belki onlardan da daha sapıktır. Buranın ahlakından kurtulmak için nefsini temizlemeye başlaması ile kendindeki gizli değerlerinden biri olan levvame nefsini yaşamaya başladığında kendinde bazı değişikler ortaya çıkması ile kendi ismi bundan sonra nefs-i nâtıka olacaktır. Hayvan-ı nâtık değil de, nefs-i nâtık buraya ulaşmak için nefsin 2 ahlakını evvame levvame belirten huylarının yok edilmesi gerekecektir. Bakara 64 sarı inek, bu yaşantı ile de ilgilidir. Orada ineğin, ineği boyayan doğadır bu inek kesilmiştir. Gene israilin sarı altından buzağıda yakılmıştır onu da o mertebenin nefs-i emmaresi olan samiri isimli kuyumcu icat etmiştir. Buzağıya ibadet edenler öldürülmüşlerdir. 34-3 bakara dosyasında detay vardır.

Bu hususta mesnevi şeriften Avni Konuk Şerhi s.196 gayet mahir bir ressam güzel ve çirkin suretleri havi, resim levhaları yapar. Mesela bir levha gayet çirkin üstü başı yırtık gözleri hasta ve beli bükülmüş saç sakal karışmış ihtiyar dilenci resmi yapar, tasvirde o kadarda maharet gösterir ki, cisimlenmiş zannolunur.

Zahirde böyle bir şahsın yanından bile geçmeye nefret eden kimseler, bu levhayı hayretle seyrederler, ressamın maharetini seyrederler. Bu levhada resim ve tasvir, güzel ve maharet hikmet kemal olur. Fakat suret çirkindir. Bu resimden dolayı ressamı kimse ayıplamaz. Bilakis kemalini ve maharetini takdir ederler. Aynı zamanda yine o ressam huri gibi kız resmi yapar suret de güzel olur. Güzel bir ressamın en çirkin ve en güzeli yapması, onun eksiği değil maharetidir. Sahih-i Buhari tercümesi s.133 Şöyle bir hadis vardır. (Ebu Said Hudri rivayetine göre, kıyamet günü ehli cennet cennete, cehennemlikler de cehenneme ayrıldıktan sonra *ölüm alaca bir koyun suretinde* getirilecek bir dellal/tellal ey cennet halkı diye bağıracak. Cennetlikler hemen boyunlarını uzatıp başlarını kaldıracaklar, bulundukları yerden çıkacaklar. Dellal/tellal bunu bilir

misiniz diye soracak, ehli cennetin hepsi de onu görerek "*evet biliriz bu ölümdür*" derler. Sonra dellal/tellal ey cehennem halkı diye seslenir onlarda başlarını kaldırıp bulundukları bölümden çıkıp korku içinde bakarlar, dellal bunu biliyor musunuz diye sorar, onlar da hepsi evet bu ölümdür derler. Bundan sonra koyun suretindeki ölüm cennet ile cehennem arasında boğazlanır bundan sonra dellal ey cennet halkı cennette ebedi yaşayacaksınız artık ölüm yoktur, ey cehennemlikler sizde karargahınızda ebedisiniz size de ölüm yoktur diyecek bundan sonra münadi, **gaflettekiler ehli dünyadır** ayetini okur. (19-39 ayet.)

Bu ayeti kerime çok dikkat çekici, ölümün nefsi emmare levvame üzerine olduğunu açıkça gösterir. Onun dışında başka bölüm yoktur. O dahi hayali bir ölüm, aslında ölüm kimseye yoktur. Ancak *alaca bir koyun suretinde*, ölümün gelmesi. Evet görüldüğü gibi hadisi şerif açıklık getirir. Yukarıdaki hallerin hakikatini bizlere bildirir. Peygamberimiz aklı karalı alaca bir koyun suretiyle getirilecek diye ölümü hayvanlık mertebesinden nefsi levvame suretinde tasvir etmiştir. Yoksa bir insanı da getirebilirler bir kuşuda başka şeyide getirebilirlerdi ölüm denilen mahluk nefsi emare ve levvame üzerinde geçerlidir. Gerçek insan üzerinde geçerli değildir. Fiziki olan ölüm bir yok oluş değil bir tadıştır. Tadış ise aynı hayattır. Ölen hayvan imiş aşıklar ölmez diyen yunus emre ne kadar güzel söylemiş. O halde kişi daha şimdiden kendinde bulunan ölümlü hal ve taraflarının farkına varıp daha bu dünyadayken onları eğiterek yavaş, yavaş yok eder onlar, öldürürse kendisinde ölüm diye bir tereddüt kalmaz. Bu ihtiyari ölümle öldükten sonra kişinin gerçek bir yapı ile 2. Doğuşunu gerçekleştirmesini ve yeni gönül evladını bir insani kamilin nezaretinde en iyi şekilde yetiştirmesi gerekecektir. Böylece 2. Sefer olan urûc, aslına yükselme başlamış daha bugünden ebedi hayat namzeti olmuş olacaktır.

Yukarıda belirtilen hayvan tasvirlerinin bulunduğu sahneyi bu anlayışla değerlendirdiğimiz zaman ne kadar yüksek bir hal içerisinde olduğunu, bu sahnenin bu haliyle

okunması neticesinde bir kaza ve kader mevzuunda olduğunu ve kendimizi tanıma yolunda büyük bir gerçeği ortaya koyduğunu anlamamız güç olmayacaktır. Bu sahnede seyri süluk yolunda cem içerisinde ilklerden farklardan haber verilmektedir.

2. Hangi mertebedendir? Emmare, levvame mertebesinde nefsin tatbikatında gerçek eğitimi yapılmaktadır. Bu âlemde hayvan türünden başka madenler bitkiler de vardır. Bunlara doğa tabir edilir. Arzımızın her tarafı her bölümü son derece güzel bir biçimde dağ deniz bitkilerle beraber hiçbir tarafı birbirine benzemeyen biçimde düzenlenmiştir .

Ressam tasvirciye 3.sıra başka türlü resimler doğa çizilmiş olsaydı, hangi mertebeden olurdu, zahirde doğa ismi verilen dünya suretlerinin hepsi zat-ı mutlakın zat-ı mukayyet hükmü ile esma-i ilahiyesinin bu mertebesi itibariyle bir surete bürünerek görünmesinden başka bir şey değildir. O halde âlem eşittir esma-i ilahiyenin manalarının zuhur yeridir. La mevcude illallah.

Bu âleme, "küllü şey'in helikün illa vechehu" (28-88) penceresinden baktığımızda eşya şey'iyyet ismi verilen her şeyin fani olduğunu aslında, âlemin tabiat ismiyle görülen her suretinin esmanın suretlenmiş halinden başka bir şey olmadığını anlayabiliriz. Ressam doğa yapsaydı tevhid-i esma mertebesinden hakkın isimlerinin suretini resmetmiş olacaktı. Resimler insan olsa idi, hakikat-i ilahiye üzere mahluk olarak halk edilmiş olan insan bu âlemin en mümtaz varlığıdır. Ancak kendi mertebesini bilmediğinden ise çok aciz bir duruma düşmektedir.

Alacağı güzel bir eğitim ile kendi hakikatini idrak ettiğinde üzerine "*küllün men aleyha fân ve yebka vechü rabbike zül celali velikram*" (55/26-27) hükmü tevhid-i sıfat mertebesinden olan bir anlayış ile geçerli olacaktır. Beşer insanın bu mertebede celal ismi ile beşeriyet/men kimliğinin ortadan kaldırılması, yerine rabbinin veçhini ikram etmesi ile hakikat-i insaniye olan kendi gerçek kimliğine ulaşmış olmasıdır. Tevhid-i zat mertebesinde ise bütün kimlikleri

kendi varlığında toplamasıdır buralara ulaşan kimse 2. Uruç/yükseliş seferini de yapmış olmaktadır.

İNSAN RESİMLERİNİN ÇİZİLMESİ ÜÇ HAL ÜZEREDİR

Resimler insan olsa idi, insan resimlerinin çizilmesi 3 hal üzeredir.

1.Cemal-i Muhammedinin zahir batın resmi yapılamaz. Çünkü veçh-i ilahidir, bana bakan hakkı görür hükmüdür. Hak ise zatı yönüyle değil isimleri yönüyle, kesret üzere olan görünüşüdür.

2. Kâmil insanın zahir resmi, haline göre yapılabilir batını ise yapılamaz.

3.Nakıs (eksi) insanın zahir batın resmi yapılır, çünkü her hali maddeleşmiştir. Maddenin de hâli yoğun olduğundan görülür. Görülen maddenin de resmi yapılabilir.

Ressamın resmi yaparken renk ve düzenleme seçeneği vardır, seçeneği olmasaydı değerli bir sanatçı olmaz robot olurdu. Robot düşünen varlık değil, kurgulananı işleyen ölü bir makinedir. İnsan ise diri bir kimliktir bu hususta efendimizin, bir hadisini belirtmek yeterli olacaktır.

YUSUF SURESİNDEN BİR NAKİL

Sure-i Yusuf s.110 naklen buraya alınmış, sahih-i buhari cilt 9. 1385. Hadis, rasulullah (s.a.v.) efendimizin Yusuf aleyhisselam hakkında sözlerinde görüldüğü gibi bu âlemde kişilere göre kaderi muallak yönünden kişilerin iradi olarak birey varlığı ve mesuliyeti karar yetkileri olduğu görülmektedir. Öyle olmasaydı ben de olsam aynı şeyi yapardım derdi, demiyor.

Şimdi bu ne demek? Açık olarak kendisi eğer ben zindanda Yusufun kaldığı gibi uzun zaman kalsaydım, onu mahpesten çıkarmaya gelen kişinin o davetine hemen icabet

ederdim de haydi efendine git de tahkikat yapsın demezdim. Yani iki hal oluşmakta. Aynı yaşantı hakkında iki değerlendirme yapılmakta.

Yusuf aleyhisselam diyor ki , "Efendine git, benim doğru olduğumu o tespit etsin." Çık denildiğinde çıkmıyor fikir yürütüyor. Efendimiz ne diyor, eğer öyle olmasaydı, kişinin yetkileri olmasaydı, efendimiz ben de olsam aynı şeyi yapardım derdi, seçme imkanı olmasaydı efendimiz bende aynı şeyi yapardım derdi ama o öyle demiyor. "Haydi efendine git de tahkikat yapsın demezdim. Hemen icabet ederdim" diyor. Demek ki 2 görüş var burada. 2 görüş olması o kişilerin kendi iradeleri olması, kendi iradeleri olması da kişiye sorumluluk düştüğü anlamındadır.

Her mertebede kişinin sorumlulukları vardır, kararlarının neticesinden sorumludur. İnsan hakikat-i İnsaniyesi (ayanı sabitesi) yönüyle kendisine tanınan saha ve süre içerisinde hilafet yönüyle hür bir bireydir. Bu özelliği idrak eden kimse ariflerdendir. İlahi kimliğiyle hakk'da Hak olarak yaşayanlardandır. Efendimizin bu beyanatı bu hususu tasdik ederek bizlere bildirmektedir. Melikin davetine hemen icabet ederdim demesi, hangi mertebeden tevhid-i küllü makamında olmasındandır. Bütün tevhid makamlarını kendinde bulundurmasındandır. Melikin davetini Hakkın daveti olarak kabul etmesidir.

Yusufiyet mertebesinde henüz benlik birey olduğundan fikrini ortaya koymakta gidin beni temize siz çıkarın demektedir. Ama peygamberimiz hemen icabet ederdim diyor. 2 fikir 2 irade vardır. 2 anlayış vardır. Malike'l mülk olan, melik diye belirtilen hakkın daveti olarak kabul etmesidir. O sürede Yusuf (a.s.) iffet ve temizlik benliği olduğundan bu yönüyle kendisinin dışarıdan temizlik hususiyetinin tasdik edilmesini istemesidir. Mertebeleri itibariyle her 2 davranış da kendileri yönünden doğrudur.

Bunları idrak etmeden yaşayanlardan kendileri nefs-i emmareleri ile gaflet içerisinde nefislerinin hürlüğünü kendi hürlükleri zannederek, bu dünyanın hayaliyle "ben yaptım" demektedirler. Bunlar hakktan ayrı zan ve hayali benlikleri

ve nefisleri ile birlikte nefis kuyusunda mahpus ki dünyası bu kadardır. Kendilerini hür yaşayor zanneden kimselerdir. Bu yüzden Yusuf gibi kuyudan çıkıp, beden (mısır) mülküne sultan olmak lazım gelmektedir.

4.Yoksa boyamakta da mecbur mudur? değildir. Mecbur olduğunu zannederek resimleri o anlayış ile içlerini doldursaydı cebriye mezhebi mensubu olurdu, cebreden; cebredilen ikiliğini gerektirir, cebir cebreden cebredilen bu da şirktir. Bir cebir varsa, ayanı sabitesinde kişinin hakikatlerini kazayı mutlak yönünden kendisinde bulunanın, kendi iradesiyle zuhura çıkmasıdır, bu cebir değil dilemektir. Sonunu kabullenerek yapılan bir davranıştır.

5.Ressamın bu sahnede sadece hayvan resimlerini çizmesi mertebesi itibariyle, emmare ve levvame mertebesinde zuhurda olduğunu gösterir. Ressam görebildiğimiz bütün suretlerin resimlerini çizebiliyorsa, kamil ressam, kamil insandır. Bu makam, daha evvelce bütün suretlerin yapıldığı bütün atölyelerde ihtisas gördüğünden her türlü resmi çizebilir. Beşer insan görüntüsünde olan, nefsi insana, seyri sülukunda hangi mertebeye doğru yol alıyorsa oranın suretlerini çizip gözünden gönlüne aktarmaya çalışmasıdır. Aslında çizilen tasvirler kişinin içerisinde mevcut olan sahne bölümleridir. İç halinin resimlerini kendisine farkında olmadan göstermesi ve salikin de zaman içerisinde aslında bu suretlerin kendi iç mertebelerinin aşikâre çıkmasından başka bir şey olmadığını anlamasıdır.

Böylece kâmil ressam, bu suretlerin salikin gönlüne nakşetmesiyle, salik de bu hususta o mertebenin resim tasvir çalışmalarına başlamış bu hususta eğitilmiş olacaktır. Bir bakıma kurban bayramının hakikati de bu sırra dayanmaktadır. Kâmil mürşidin kurban bayramı hakikatini idrak etmiş ehli kemal kimse olması gerekmektedir. Bu faaliyetlerin hiçbiri tahakkuk etmez aksi halde. Ramazan bayramının hakikati, halifey-i şahsiye, kurban bayramının hakikati ise halifeyi tebliğiyyedir. İşte saliklerin yola koyulduktan bir müddet sonra zuhuratlarında öncelikle muhtelif cinsten hayvanları görmeleri, o salikin gönül

odasında ressamın yani kamil insanın salikin o ahlaklarını ortaya çıkarıp yok etmesi gerektiğini onlara bildirmesidir. Bir şeyin yok edilmesinin ilk şartı o şeyin tespitidir.

İşte, Kurb'an bayramının 3 gününde kesilen kurb'anlar bunun tatbikatıdır. 4. Gün kurb'an kesilmez zat günüdür o gün. Zat mertebesinde zuhur olmadığından herhangi bir fiilde yoktur. İbrahim (a.s.) oğlu İsmail'i kurb'an hadisesi bu hakikatin şer'an bildirilmesidir. Gelen koçun ise nefs-i levvame mertebesi olduğunu biliyoruz. Koçun gökten gelmesi ise hikâyede geçen yukarıdaki çiziyor hükmü ile içinin de, dışının da yukarıdaki ayanı sabitelerinde olan kazay-ı mutlak bölümünden olmasıdır.

6. Her mertebenin özelliği ayrı olduğu için, her mertebede nasıl mertebe varsa o mertebenin özellikleri çizdirilirdi. Ressam/Kamil insan, 3. Hakkani Hak olarak iniş nüzulünü yapmış olduğundan bütün mertebelerin resim ve tasvirlerini karşısına gelen kişinin mertebesinden ayna olarak yansıtır. Kişi karşıda gördüğünü zannettiği şeylerin aslında kendi gönlünde parlayarak açığa çıktığını zaman içerisinde fark eder. Kamil insan tasvirci, uzun seneler bu resimleri yapa, yapa yorulur, yapma yerine yapılan resimleri yansıtma yoluna geçer, kendisi de temiz ayna olduğundan her resmi olduğu gibi yansıtır. Ona bakarak kişiler ehli iman, ehli isyan sananlarda olur. Ona bakanlar kendi iç bünyelerindeki kendi ahlaki resimlerini gördüklerinin farkında olmadıkları için, onun ahlakını karşısındakinin ahlakı sanırlar. Efendimizin buyurduğu gibi, Ona bakanın onda hakkı görmesi lazımdır, aslı budur. Efendimiz hakkında bu hususta yaşanan bir hadise anlatılır.

PEYGAMBERİMİZ EBU BEKİR VE EBU CEHİL

Bir gün efendimiz sahabisiyle beraber, ordan geçen Ebu Cehil kendisine takılarak bazı yakışmayan sözler söylemiş, efendimiz de doğrudur diye sözleri tasdik etmiş. Ebubekir tam tersi son derece yüceltici sözlerle övmüş ona da doğru söyledin diyerek tasdik etmiş. Orada bulunan sahabiler, "Bu

nasıl iştir biri geldi kötüledi, biri yüceltti ikisine de doğrudur dediniz" Efendimiz de ben bir aynayım Ebu Cehil farkında olmadan kendi kötülüğünü gördü onları anlattı ben de doğru söyledin dedim, Ebu Bekir bende kendi güzelliğini gördü onları söyledi, diyerek hadiseye açıklık getirmiştir. Bu hususta bizlere de büyük bir bilgi hazinesi bırakmıştır. Mesnevi-i Şerif hazinesinden özet olarak başka bir resimle yazımızı bitirelim. Mesnevi Tahirü-l Mevlevi….cilt 5 s. 1607.

RUMİLERLE ÇİNLİLERİN İDDİASI

(NAKKAŞLIK VE TASVİR SANATINDA İDDİAYA GİRİŞMELERİ)

Çinliler, biz daha mahir nakkaşız dediler. Rumiler biz daha ustayız davasını ettiler. Padişah dedi ki "İmtihan yapalım, hangi taraf iddiasında üstün çıkacak." Rum diyarından, Çin ülkesinden olan nakkaşlar bir araya geldiler. Rumiler bu ilme daha vakıf idiler. Çinliler bize özel oda verin, kapıları karşı karşıya olan 2 oda vardı, birisini Çinliler birini Rumiler aldı. Çinliler yüzlerce boya aldılar. Her sabah hazineden mürekkep boya gerekiyordu Çinlilere. Rumiler dediler ki ne nakış ne boya lazımdır bizim sanatımızda pası ve kudureti defetmekten başka bir şey işe yaramaz, yani pasları ve kötü şeyleri… Kapıyı kapadılar duvarları cilaladılar. Felak kubbesi gibi renklerden safi oldular, 200 türlü renkten renksizliğe yol vardır. Renk bulut gibidir, renksizlik ise aydır. Bulutta ziya ve nurdan ne görürsen, onu güneş aydan bil. Çinliler işini bitirince sevinçten davul çaldılar. Padişah Çinlilerin odaya girdi, orada öyle nakışlar gördü ki, inceliğe hayran kaldı. Sonra Rumiler tarafına geldi, ara yerdeki perdeyi kaldırdılar, Çinlilerin yaptıkları işler, o cilalanmış saffet peyda etmiş duvarlara aksetti. Çinliler tarafında ne gördüyse, burada daha iyi ve parlak görünüyor adeta nazarı gözden kapıyordu.

Rumilere gelince, ey peder onlar sufilerdir ki işittiklerini hıfzetmek için tekrarlamaktan birçok kitap okumakta

mustağnidirler. Sureti hünersiz ve marifetsiz görünürler cevabı gelir. Lakin göğüslerini kalplerini zikrullah ile cilalamışlar tamah, haset ve kin gibi ahlakı nazileden temizlenmiştir o aynanın safi ve mücella olması, kalbin vasfıdır ki öyle bir kalp nihayetsiz suretlerin aksine mahal olur. Gönül onunla mıdır, gönül o mudur? diye akıl burada susmuş yahut sapıtmıştır. Kesret âleminde çok, çok nakışlar varken, tevhid âleminde o nakışların hepsi silinmekte orası saf mücella parlak bir ayna hükmüne gelmektedir.

Aynaya baktığında aynada bir şey olmaz, ama her şeyi ayna gösterir. Suret bir şeyi gösterir, kendine ait olanı, ama ayna her şeyi gösterir. İşte kamil insan olmak için salik evvela nakkaş tasvirci ressam olmalı, daha sonrada kendisi ayna olmalıdır. Ressamlığında hangi mertebenin resimlerini yapıyorsa o mertebe hakkında tecrübesi oluyor demektir. Mertebeleri katettikten sonra, bütün nakışları batınına intikal eder, bundan sonra resme ihtiyacı kalmadığından yeni ressamların resimlerini yansıtıcı aktarıcı bir ayna olur.

Böylece bu özet yazılar ile hamdolsun kitabı tamamlamış olduk. Bütün dostlara teşekkür ederiz. Nice idraklere ulaşmalarını Rabbımızdan dileriz.

Bu çalışmalar bir imtihan değil fikri gelişmeler için yapılan çalışmalardır. Aralarında birbirine ters gelen düşünceler olabilir, bu yazıların hepsi kişilerin kendi özel yaşantıları istikametinde olduklarından bulundukları hal itibariyle başka kişilere ters gelse de onlar, kişilerin kendi doğrularıdır. *03.04.2012 Salı Terzi baba*

FASS-I MUHAMMEDİ (01.06.2012 Sohbet: 10)

Muhammed fassından kaldığımız yerden devam edelim. Füsus-ül hikem cilt 4, fass-ı Muhamedi sayfa 321 alt paragraftan devam edelim.

Bu mukaddime malum olduktan sonra giriş bilindikten sonra anlaşılır ki fert adetlerin evveli 3 tür. Tek varlıkların öncüsü 3 tür. Bu evvelki mertebe üzerine zait olan diğer fert adetler o evveliyet mertebesinin teferruatındadır. (s.a.v.)

Efendimiz rabbına olan delilin evvelidir. Çünkü mecmûu âlem bütün âlemin cemiyeti hakkın bir cümle sıfat ve esmasının mazharı olmak itibariyle muzhir olan hakkın nefsine ve zatına delildir. Efendimiz (s.a.v.) rabbine olan delilin evvelidir. Yani ilk delil isteniyor ise hakikat-i Muhammedî olan peygamber efendimizin hakikati varlığının ilk delilidir. Çünkü ilk zuhur yeri orası olduğu için ilk delili de o olmuş oluyor. Bu husus 2 yönlüdür peygamberimiz bilindiği gibi birisi birey olarak fert olarak yaşayan Mekke ve Medine de hayatını sürdüren bir anne babadan meydana gelen suret-i Muhammedi. Bu, ilk delil, ancak sonradan zuhur eden ilk delildir. Peygamberimizin kendisinin buyurduğu gibi,"*Biz sonradan gelen ilkleriz*." Yani delil ama daha sonradan zuhur eden bir delil. Fiziki yönüyle.

Peygamber efendimizin diğer hakikati olan hakikat-i Muhammedî Cenabı hakkın ilk tecelligahı olduğundan delil-i evveldir. İşte böylece hem zahirde hem batında peygamber efendimiz cenabı hakkın en kuvvetli delilidir. En kuvvetli derken kuvvetsizi de mi var. Değil ama büyüklüğü ve genişliği bakımından kuvvetli. Her mazharda o mazharı meydana getirenin kuvvetli delilidir.

Eğer şuradaki nesneleri biz görmez isek bunlar yok ise, bunları meydana getiren ustayı da bilmemiz mümkün olmayacaktır. Bunlar ortaya geldiğinde hepsinde ne kadar işçilikler var hepsinde sanat var, buraya baktığımız zaman bunu meydana getiren sanatkarı eğer tefekkürümüz varsa tabi, yoksa bunları yiyip içip elhamdülillah deyip gidiyorsak, bunları meydana getiren bir ustanın en büyük delili bunlardır. Eğer şu kalem olmasa, şey'eten olmasa onun ustası yok demektir öyle bir şey yok ise zaten olmayacaktır. Herhangi bir şey ortada varsa o şey onun ustasının en büyük delilidir. Bir bina yapılmışsa, binayı yapan kim varsa görevli hepsinin imzası orda vardır. Bizim mesleğimizde elbise dikilmişse orda, fabrikasyonsa fabrikanın en büyük delili o elbisedir. Elde dikilmişse ısmarlamaysa ustasının en büyük delili gene odur. Mükevvenat ilk olarak ilm-i ilahiye'den hakikat-i Muhammedî'ye naklolunduğu zaman onun üzerine nakl olduğundan ilk delil ve şiddetli delil;

hakikat-i Muhammedî, hakikat-i Muhammedî de Allah'ın varlığına ilk delil olmaktadır.

Efendimiz (s.a.v.) rabbine olan delilin evvelidir ilk tecelli ona olduğu için. Çünkü mecmu âlem bütün âlemlerin cemiyeti, cem-i hakkın bir cümle sıfat ve esmasının mazharı olması itibariyle, yani bütün bu cümle âlem hakkın bütün isimlerinin ve sıfatlarının zuhuru olması itibariyle muzhir, yani zuhura çıkılmış olan hakkın nefsine ve zatına delildir. Görülen bu bütün varlıklarda (isim ve sıfatlarında) zuhur etmiş olan bu âlem hakkın nefsine ve zatına delildir. Bununda ilk kaynağı hakikat-i Muhammedî'dir. Ve onların tekevvünü ise, bu varlıkların meydana gelmesi ferdiyete müstenittir. Tekliğe, birliğe dayanmaktadır.

Şu halde cemi âlem mazhar-ı ferdiyettir. Bütün bu görünen âlemler tekliğin mazharıdır. Ferdiyet hakikatinin zuhur mahalleridir. Yani birin zuhurlarıdır. Zuhurlar çoktur ama bütün o çok olan zuhurlar bir hakikat üzerinden zuhura geldiği için oradan bakıldığı zaman çokluk itibar edilmez. Bütün çokluğu bünyesinde topladığı için hakikat-i Muhammedî Onun ismine ferdiyet denmektedir. Tek fert denilmektedir. Bütün âlemlerde zahirende konuşulur ya fert diye isimlendirilir, bu fert nerden geldi nereye gitti diye, bunun evvelinde bir vitr vardır, işte kişinin kendi hakikatini anlaması vitriyeti, bütün bu varlığın kendi vitriyeti de dahil, tek bir varlıktan meydana gelmesi de ferdiyyeti'dir.

Tek olan bu varlığı idrak eden kimse, ferdiyet hakikatine yönelmiş demektir ki, o bize peygamberimizden gelen mirastır. Bu yol bize açıktır. Başka hiçbir kavme, topluluğa, millete bu yol açık değildir. Ancak ümmet-i Muhammed olması şartıyla herkese açıktır. Ama ümmet-i Muhammed değilse onlara bu yol kapalıdır. Sırat-ı müstakim üzere, yani bütün varlıklar sıratı müstakim üzere, ancak sırat kendi doğruları üzere ancak en kemalli ve bütün mevcudatı kaplamış olan sırat-ı Muhammediyenin sırat-ı müstakimidir. İşte bu anlayış "*fırkayı Naciye*" olmaktadır. Bütün fırkaları kendi bünyesinde toplaması dolayısıyla. Şu halde cemi âlem mazharı ferdiyettir. Tek ferdin zuhur yeridir. Halbuki ibtida, mazharı ferdiyet olan hakikat-i Muhammedîdir.

İşte şöyle bilinir ki, başlangıçta mazhar ferdiyet, ferdiyetin mazhar zuhur yeri olan hakikat-i Muhammedîr ki, âlemde mevcut olan kaffe-i sıfat kemaliyet-i ilahiye' yi camidir. Yani bütün bu varlığı ilk bu oluşması ilmi ilahiyeden, uluhiyetten sıfat mertebesine, ceberut mertebesi de deniliyor.

Hakikat-i Muhammedî Mertebesi bakın o ayna olarak ilk ilm-i ilahiye'de ki, yani uluhiyet bir mahalde bir yere çıkacak, o çıktığı ilk mahal; hakikat-i Muhammedîdir. Bütün buna ma'kes (aksettiricisi) İşte demin dediği kün (ol), zat-irade-kavil, ilm-i ilahiyedeki bu zat ve irade yani zatın kendindeki ilmi varlığı eğer o zat olmasa hiçbir şey olmaz. Zat varsa onun bir ilmi olacak sıfatları isimleri olacaktır.

İşte hakikat-i İlahiye'de olan ne varsa hiçbir eksiği olmadan, kopyalanma gibi (olduğu gibi) hakikat-i Muhammedî'ye kopyalanmış oluyor. Kopyalanan yer ile kopyalanan şey aynı olduğundan ve hiçbir eksiği olmadığından, asıl kopyalanan onun gölgesi olmaktadır. Ama aynı. Olduğu gibi aynı. Eğer o kopyada aslı olmazsa zaten o tasdik edilmiyor. Notere gidiliyor aslı gösteriliyor kopyası gösteriliyor noter tasdik ediyor ki, bunun aslıdır. Aslı yerine geçer diyor. Tasdik görmeyen kopyalar hukuken delil olmaz. Aslının aynıdır diyor. Tasdik ediliyor. Hakikat-i İlahiye olan aslın, hakikat-i Muhammedî kopyasına ne varsa kendisinde geçirmiş oluyor.

O halde ilk tecelli işte bir bütün halinde geldiği için buna tecelli-i ferdiyet yani tek bir tecelli (bir bütün tecelli) buna fert deniliyor. Tek bir tecelli; bu tecelli 3 asla dayanıyor tecelli edenin edecek olanın evvela bir zatı sonra iradesi sonrada kün kavli işte bu kün kavli aslında ilmi manasındadır. İlminin geçmesi. Burada kün kavlini alacak olan bakın kopyaya yöneldiği zaman bunun bu kün kavlini duyması gerekiyor. Yani nereye aksedilecekse, diyelim bir beyaz kağıda kopyalanacak eğer beyaz kağıt kullanılmışsa onu almaz. Tamamen beyaz olması lazımdır. Kün emrini duyması duyduktan sonra uyması lazımdır ki bu kopyalama olsun. İşte hakikat-i Muhammedî Bunu duydu ve uydu. Kendi bünyesine tüm ilahi hakikatleri aldı "*ferdiyeti evvel*"

yani bütün âlemlerin hakikati kendisinde mevcut oldu. Allah onu da tasdik etti bu benim aynımdır diye. Noter gibi. İlm-i ilahide olan bir olay zat mertebesinden sıfat mertebesine doğru nakil başlıyor.

İlmi ilahide ilmi olarak var olan ayan-ı sabiteler ilim olarak buraya yansımakta, sonra burada hareket sahası bulmakta vahidiyet mertebesinde, ilm-i ilahide âlemler yok ondan hareket sahası yok. Çünkü orada programlar var sadece. Burası bir bakıma bütün âlemlerin tarlası gibi zuhur yeri hakikat-i Muhammedî Şu halde cemi âlem mazharı ferdiyettir halbuki ibtida mazharı feridyet olan hakikat-i Muhammedîdir. Ferdiyetin zuhur yeri hakikat-i Muhammedî Âlemde mevcut olan kaaffe-i sıfat ve kemalat-i ilahiyyeyi camidir. Kopyalamanın içerisinde sıfat ve isimler âlemin içinde mevcuttur. Böyle olunca rabbına olan delilin vekili, (s.a.v.) Efendimizdir. Batınen hakikat-i Muhammedî, zahiren de zuhur-ı Muhammediyye (Suret-i Muhammediyye) dir

İşte hakikat-i Muhammedî de, olan ne varsa, zuhur-ı Muhammediye'den bizlere ithal edildi, aktarıldı. Sadece Hakikat-i Muhammedî de olsa idi zuhur-ı Muhammediye olmasaydı bizim hiç bir şeyden haberimiz olmayacaktı. Peygamberimizin ayrıca rahmeten lil alemin olması bu yönden "*levlake lelâk*.." Sen olmasaydın bu âlemleri halk etmezdim hakikati çok daha iyi anlaşılmış oldu. Buradan yola çıkarak yani bir başka yöne geçerek kendimize döndürelim ki mühim olan bütün bu genel oluşumları birey olarak da kendimize döndürerek de hayata geçirebilmektir.

İslam dini denen şey hayat yaşam dinidir. Yoksa gaypta olan rabba kıl namazı, "*yap 5'i bitir işi*" klasik manada olacak bir şey değildir. Allahın varlığıyla bu âlemde yaşamak İslam dini. Belirli görevleri yerine getirmek değil sadece, bunları yerine getirmeden de olmaz. Bedenimizin dini ayrı, nurumuzun dini ayrı, ruhumuzun zatımızın dini ayrı. Bunlar hep İslam'ın içinde mertebeler olarak vardır.

Bunların birini eksik yaparsak o din eksik kalır. Bazılarımız sadece suret yapıyor namaz kılıyor, bazılarımız sadece kelamî İslam yapıyor, ilkokul işi bedensel hareketler

diyorlar, bunların hepsi eksik anlayışlardır. En kemallisi her mertebenin içinde bulunduğu halin gereğiyle şuuruyla ibadet etmektir.

Mesela Abdülkerim Cîlî, İnsan-ı Kâmilin başında yazar: Peygamberimizden naklen: "Miraç gecesi geçerken bir perde gördüm, açayım dedim o perdeyi Cebrail dur dedi! Rabbın namaz kılıyor." Bu, namazın mertebelerinden biridir. Ancak hadisi şerif, ezberden rabbın namaz kılıyor geçti gitti değil. Bunun makamı vardır. Hiçbir şey boşlukta değil. Her katın kendine ait eşyaları vardır. İçinde oturanları vardır. İşte hangi kattan bahsediliyorsa o içindeki sahiplerini tanımak gerekiyor ki onlarla ünsiyet edelim. Yabancı olursa kimse apartmanda komşularla görüşemez.

"*Dur rabbın namaz kılıyor*" demesi, bizim rabb-ı haslarımız var ya, o mevzu oluyor. Her bir varlığı kontrolünde ve tedbirinde tutan bir esma vardır. Bir isim vardır. Gerçi bütün varlıkta bütün isimler mevcuttur ancak bazı varlıklarda insanlar hepimiz dahiliz, bir isim doz olarak diğerlerinden daha fazladır. Ecza terkipleri gibi. İlaç bir maddeden yapılmıyor. İnsanın yapısı da böyle, birçok esma-ı ilahiyeden hatta bütün esma-ı ilahiyelerden varlığımız var, bu varlığımız en çok kontrolünde olanında bir ecza var yüzdesi yüksek. Bir kimse bakın kendi nefsinden fani olmaya doğru çalışmalarını yürüttüğünde hakta fani, fena fillah mertebesinde fani olur. Belirli bir müddet ihtiyarı olmadan elinde olmadan namaz kılamaz. Bu herkesin üstünde tahakkuk edecek bir hâl değildir. İleri derecede yönelmiş kişilerde, kişi yapısına göre değişir. Seyri süluk bazen şiddetli bazılarında tabii geçer. Bir şeyler duyar, ben bunu yaşamıştım der hafif geçirenler. Bunun gibi bazı dervişlerde, fena fillah mertebesine geldiğinde kişinin eli ayağı tutmaz. Yaş 30-40-50 ye kadar gelmiş ama orada kılamıyor. Anlayış değişikliği var.

Aynı hali yaşayanlardan biri, "*şeyh Şibli*" bir gün diyor, namaz kılmaya kalktım tekbir getirdim kılamıyorum namazı yapamıyorum düşünüyorum, ben namaz kılsam şirk ehli olacağım, lafzi değil yaşıyor, yaşayarak söylüyor, namaz kılsam şirk ehli olacağım. Ama kılmasam münkir/inkarcı

olacağım. Ne yapacağımı şaşırdım diyor. İşte bu hal üstümden geçti sonra tekrar namazımı kıldım diyor. Bunların çok yaşantıları vardır tasavvufta. Hak'ta kendi fani olmuş, orada geçici olarak mazurdur. Bir bakıma aklı gitmiş bir kimse 1 hafta aklı yok. Çünkü mükellefiyet akla verilir ondan bu sürede düşmüş oldu. "*Dur rabbın namaz kılıyor*", senin rabb-ı hassın senin yerine o namazı kılar diyor.

Bu hadisi şerif o kadar müthiş bir noktaya değiniyor ki, okunup geçiliyor. Bir rabba yöneliyoruz da, rabb nasıl namaz kılacak? Bizim vekilimiz olan esma ilahiye bizim namazımı kılıyor, biz aciz kalsak da o yapıyor. Neden yapıyor biliyor ki biz onda mazuruz. O süre içerisinde, oraya gelinceye kadar namaz demişiz. Hepsini de kılmışız. Kaza olmuş, bu olmuş, o olmuş. Biliyor ki o sürede aklımız başımızda olsa namaz kılınacak. Lütfünden bizim seyrimizi bozmamak için. Namaz eksikliği kalmasın diye rabbın namazda üzülme diyor. Diğer açıdan vahiy ve cebrailin başlarında bu mevzu var. Bir perde geliyor, hadisi tekrar edelim. Bir perde geliyor, "Dur! Açma perdeyi" peygamberimiz duruyor. Perde açılmadı. Arkasındaki söylüyor o perde açıldığı zaman. Peygamberimiz açsa perdeyi kendi dese, Cebrail diyor ki "*Rabbın namazda*", perdenin arkasındaki fiili söylüyor.

Perde olsa nolacak olmasa nolacak. Bu esma mertebesinin kemalatı. Sıfat mertebesine doğru yol alındığı zaman. İşte böylece âlemde mevcut olan kaffe-i sıfat kemalati ilahiyeyi, ilahi kemalati camidir. Hakikat-i Muhammedî kopyalaması diye.

Böyle olunca rabbine olan delilin evveli (s.a.v.) Efendimizdir. Mekke, Medinedeki zuhur-ı Muhammedi değil, zuhur-ı muhammediye de batınında ne varsa hakikat-i Muhammedî hepsinde vardır.

Kuran-ı Kerim de ona öyle geldi, batınından suretine geldi. Başka şekilde değil. Bütün her şey kopyalandığında kitabı levh-i mahfuz olan ümmül kitaptan, kitap ta kopyalandı. Peygamberimizin içinde, Kuran-ı kerimde hepsinde vardı. Son gelen ilkleriz dediği o. İlk olarak bütün

kopyalama ona aldı, suret olarak peygamberlerden sonra geldi o da peygamberlikten kemalatı kendi lisanından oldu.

İdris, Nuh (a.s.) İsa (a.s.) dahil hepsi Hz. Resulullah'ın içindeki mertebelerden bir mertebeyi getirdiler. Tek program İslam, hakikat-i Muhammedî. Onun da 10 tane dini olmaz, peygamberler olur, başka din olmaz. Zaten Benî İsrail peygamberlerinin hepsi çocuklarına vasiyet ederken " Ve vassa İbrahime ve İsmaile ve İshaka ve yakuba" ayeti kerimede geçiyor, "*fela temûtûnee illa ve entüm müslimun*." Sakın ha ölmeyiniz. Müslüman olarak ölünüz diyor. Başka türlü ölmenize razı değilim. Başka anlayışlardan olmayınız diyor. Diğer bizim yine profesörlerimiz semavi dinler diye kitap yazıyorlar. Semavi dinler diye. O kadar cahilce bir şey ki. Hiç ilgisi yok.

Eğitim görmemiş gibi, semavi kitaplar var bu doğru. Peygamberler var. Semavi dinler olsaydı, amentü imanın şartlarına dinlere imanı da koyardı. Amentu billahi, din ondan sonra gelirdi. Amentü billahi (Allaha iman) onun dinini de iman. Dinler başka, başka olsaydı din asıl olduğundan birinci imandan sonra 2. İnanışı, yani Allaha imandan sonra, 2. inanış dinlere verilirdi çünkü din büyük bir program. Programın zuhurları olan melekler, kitaplar, resuller, bunlar dinin uzantıları aslın uzantıları. Asıldan bahsetmiyor. Demek ki, gerek yok. Dinler diye hüküm yok. Amentü billahi, Allahın varlığına inanmak kendisi bir din zaten. İslam dininin faaliyetleri meleklerle, kitaplarla, peygamberlerle olmakta. Şimdi diyelim ki, senin 10 tane araban var, arabaların model, model, 2000-2001-2002 model diye ayırıyorlar. Arabaları ayırıyorlar da sahibinden haber vermiyorlar, sahibi olmazsa arabalar nerden olacak, olmayan bir şeyi de nasıl sayacak.

Melaiketihi ve kütübihi ... dediği işte budur .

Din olacak evvela, şu peygamberler şu dinin, şu peygamberler bu dinin, bu kitaplar bunun diye bir şey yok. Amentü billahi'de bu var. Allahın indinde tek din İslam dinidir. Böyle dendiği halde, yorumlarken, Allahın kabul ettiği din İslam dinidir. Ne kadar tefekkürsüz iş yapılıyor.

Kitaplar satılıyor insanlara yanlış bilgi aktarılıyor. Allah kolaylıklar versin ne diyelim. Böyle olunca rabbine olan delilin evveli (s.a.v.) Efendimizdir. Şerh-i Kaşâni ve Bali'de ibare ; suretinde olup yani vaki suretinde olup ebdalul delili ala rabbihi, şimdi suretinde olup kaşani olup ve bali diye kitapta böyle bir ifade varmış. Suretinde vaki olan evvelü yerine, ebdalu istimal olunmuştur kullanılmıştır.

Mana rabbine delilin, edelli, yani delili olur demektir. Ebdalul delili ala rabbihi, rabbına olan delilin delili. (S.a.v.) Rabbına olan delilin delilidir diye o şerhte geçmiş. Vaki olup evvelu yerine eddalu istimal olunmuştur. Buradaki o yazıyı daha biraz inceliyor ve açıyor. Ebdalud delili. Demişler. Halbuki burada olması gereken evvelu'd delili. Delilin evveli. Diğerinde delilin de delili. Aslında mana çok değişmiyor. Ancak evvelu'd delili denildiği zaman daha uygun oluyor. Bütün delillerin evveli (s.a.v.) Hakikat-i Muhammedî'dir. Mana rabbine delilin edelli olur. Delilin delili, delile de delil olur. Demektir. Ruhi mana değişmez aslında ikisi de aynı şeyi ifade eder. (S.a.v.) Efendimizin rabbine ilk delil olması, onun delaili' saire üzerine telaffuzunu icap eder. Sair deliller üzere faziletini gerektirir ki, zaten aslı budur.

Peygamberimizin âlemde görülen bütün varlıklar allahın delilidir. Ama hakikat-i Muhammedî delilin evveli olması dolayısıyla, diğer delillerden daha faziletlidir. Balada izah olan cemiyet itibariyle resul aleyhisselam. Cevamiü'l kelim verilmiş oldu. Zahir olarak bu cevamiu'l kelimin şer'i manada bir çok izahları var, esas cevamiu'l kelim bu. kelimeleri cami toplu olmak. Bütün kelimelerin toplu olduğu mahal manasında. Peygamber efendimiz onu belirtiyor.

Peygamberlik kendisine geldiği zaman ilk hususun cevamiu'l kelimin olduğu söyleniyor kendisine. Mesela Davud aleyhisselam. Verilen faslu-l hitaptır. Yani hitap etmesi çok güzelmiş fasılalarla ayrı, ayrı mevzuları çok güzel kuranı kerimin ifadesiyle faslu-l hitap verilmiş ona. Ama bu kesrettir. Cevamiü'l kelam ise toplayıcıdır, cemdir. Bütün varlıkları üstünde toplamış. Yeri geldiğinde her türlü şekilde açığa çıkartmış. Alimler şöyle diyor, "*az kelime ile çok şey ifade etmek.*" Şairler güzel şiirler yazarlar kısa ama öz,

Yunus Emre gibi, biraz daha ileri gidildiğinde bütün esma-ı ilahiye'ye cami manasında, her isim bir kelime olduğundan esma-ı ilahiyenin en geniş huzur mahalli efendimiz olduğundan kelimelere camii esmayı ilahiyeyi cami manasındadır. Burada ise bir üst makamdan daha ifade edilmektedir. Ve cemiyet itibariyle rasul aleyhisselama Cevamiü'l kelim verilmiş oldu, Kelim ise talim-i ilahi ile adem aleyhisselama bildirilen bütün esma ilahiyenin isimlenmiş olan, bütün varlıktaki halidir. Dal ve çeşitleri itibariyle kelimat-ı ilahiyeye , dalları itibariyle sonsuzdur fakat o füru 3 asıldan teşaüb eder. Yani meydana gelir.

KELİMÂT-I İLAHİNİN ŞUBELERİ:

3 şubeden meydana gelir.

Birincisi mertebeyi ilimde sabit olan hakayıktır. Cevamiu'l kelimi açıklıyor. Mertebeyi ilimde sabit olan hakikatlerdir. Onlara has olan da faaliyettir, tesir ediciliktir.

İkincisi mertebe-i imkanda zahir olan onların ukusudur, bu âlemde zahir olan mümkinat âleminde onların akisleridir. Hassaları münfailiyettir, menful tecelliyi alan yerler bu âlemdekiler. Orada onlarda failiyete geçmesidir.

Üçüncüsü ise, cemi kemalata cami olan hakayik-ı insaniyede mertebe-i ikramda zahir oldu. Demin bahsettiği imkan da, 2. mertebedekiler alıcı, 1. Mertebede ilm-i ilahiyedeki faildir vericidir. Bu âlemde zahir âlemde olanlar yukarıdakilerin aksi zuhura getirilenlerdir, tesir olandır. İnsanda bu mertebede. Cemi kemalata cami olan, bütün kemalâtlara cami olan. Hakikat-i insaniye. İnsanın hakikatidir bunu alabilecek olan, sureti değil diye ifade ediliyor.

FÜSUSU'L HİKEM (01.06.2012 Sohbet: 11)

Sohbetimize kaldığımız yerden devam edelim.

Sohbet konusu Füsusül hikem. Ahmet Avni Konuk şerhi ve tercümesi.

4.cilt s. 322. Muhammed faslı.

322. Sayfanın bir kısmını gündüz görmüştük. Bir kısmını da şimdi okumaya çalışalım. Düz olarak bir kısmını okuyalım bağlantı olsun diye. Sonra dersimize kaldığımız yerden devam ederiz. Şerh-i Kaşani ve Bali'de bir ibare olarak alınmış aktarılmış ordan bölüm var. Ebdelü'd delilün ala rabbihi suretinde vaki olup evvelü yerine ebdelü istimal olunmuştur yani kullanılmıştır. Mana rabbine delilin edelli olan demektir. Delilin de delili olur. Ruhi mana değişmez. Efendimizin (s.a.v.) rabbına ilk delil olması ona delaiul-i saire üzerine tefazzulunu icabeder. Yani aleyhissalatü vesselam efendimiz rabbın Allahın ilk delilidir. Bazıları evvelü yerine ebdalü kullanmıştır. Ebdalüd delili veya evvelüd delili. Yan birisi delilin de delilidir. Diğer ifadeyle, Delilin evvelidir. Hz. Muhammed. belirlitiliyor. Böyle olunca balada izah olunan cemiyet itibariyle rasul aleyhisselama Cevamiul kelim verilmiş oldu. Yani demin bahsedildiği gibi hakikat-i ilahi mevcut olan bütün isim ve sıfatların aktarılması. Hz. Rasullullaha, hakikat-i Muhammede aktarıldığı için bütün isimler ve sıfatlarda her birisinde sıfat bir kelime olduğundan cevamul kelim, bütün manalar kendisine verilmiştir. Bunu zahirdeki ulema-i kiram az şeyle çok şey ifade etmek diye dillendiriyorlar. Ancak buradaki ifade çok daha farklı çok daha geniş manada.

Kelim ise, talim-i ilahi ile Adem aleyhisselamın bildiği esma-i ilahiyenin müsemmeyatıdır. Zuhura çıkmış halidir. İlahi kelimeler Allahın kelamları füru itibariyle, dalları yönleri itibariyle na mütenahidir/ sonsuzdur. Fakat o füru yani dalları 3 asıldan ürer. Meydana gelir.

ALLAH KELAMININ ÜÇ ASLI:

1- Bu 3 aslın birincisi, mertebe-i ilimde sabit olan hakikatlerdir ki mertebe-i ilimde sabit olan. Sadece ilmi varlıklar olarak daha henüz varlıkda değil de ilmi bilinç olarak, sabit olan hakkaniyettir ki, onların hususiyetleri faaliyettir. Henüz daha faaliyet yok ama fail makamında, etken yapıcı makamındadır.

2- İkincisi mertebe-i imkan'da zahir olan yani bu imkan âleminde mümkinat yani şehadet âleminde onların ukusudur. Aksidir aksetmesidir. O varlıkların yansımasıdır. Dolayısıyla zuhura gelmeleridir ki hasaisi, hususiyetleri münfailiyettir. Failin fiilinin kabul edildiği yer zuhur mahalli. Fail tesir ettiği yerde meful olmuş olur.

3- Üçüncüsü ise cemi kemalata cami olan hakikat-i insaniyedir. Bütün kemalatı cami olan insanın hakikatidir. Mertebeyi imkan da bu zahir olunur. Hakikat-i İnsaniye bu âlemde zuhura geldi.

İşte bu tadat olunanlar yani bu sıralanan sayılanlar bu 3 tecelli, na mütenahi olan şuunat-ı zatiyenin asıllarıdır. Yani bu 3 mertebe şuunat-ı zatiyenin bütün şeenler yani ne varsa âlemde zuhura gelenlerin hepsinin zati hakikatleridir. Zatları ordan kaynaklanır. Hakikat-i Zatiye, zati hakikatler bu şuunatın cümlesini muhittir.

Hakikat-i Zatiye yani Allahın zatının hakikatleri bu şuunatın/şeenlerin cümlesini muhittir.

"*Vesia kürsiyyühüs semavati vel ard*" dediğ bu, vasidir, muhittir, hepsini kaplamıştır.

Nitekim Nisa 4/126 "*ve kanellahu biküllli şeyin muhita*" Ayrı bir ayette. Küllü şeyin, her bir şey ne varsa bu âlemde hepsinin muhitidir. Hepsini içine almıştır. Sınırlamıştır derken belirli bir yerde sınır var da dışındakiler başka şey manasında değil, sınırlama kelimesi bile kullanılmaz sadece muhit, genişliğine aklımız ermez. Bir kapsama alanı var dıştan kapsamıştır, içinde başka şey olabilir, o hem içten hem dıştan kapsamıştır. Bu kapsamın ne olduğunu biz bilemiyoruz. Eğer muhtemeldir ki gelecekte belki yeni

çıkarılacak olan teknoloji ile bu sonsuz fezayı bir resmetmek mümkün olsa, büyük ihtimalle insan suretinde çıkacaktır. Çünkü hakikat-i İnsaniye deniyor bu âlemlere. Cenabı hakkın ilk tecellisi hakikat-i Muhammedi. Diğer ismi hakikat-i insaniye, ceberut mertebesi hakikat-i Muhammedi, diye bu isimleri de alıyor.

Bu âlemlerin aslı İnsan-ı Kâmil. Diğer ifadeyle. Biz birey insanları İnsan-ı Kâmil diyoruz. Onlar kamil insan. İnsan-ı Kâmil ise bütün âlemlerin aldığı isim. Gerçek olan yaşantı işte hakikat-i Muhammedi'de bu. İnsan-ı Kâmil olan diğer ismiyle hakikat-i Muhammedi. Cenabı hakk bütün her şeyle birlikte İnsan-ı Kâmil üzerine mühür kopyalanır. Bu kopya tasdik edilmemiş bir kopya değil. Noterdeki aslı gibidir gibi. İşte hakikat-i Muhammedi, aslının kopyası. 2.si manasında değil, oradaki bilginin hakikat-i Muhammediye aktarılması. Onu alması. O zaman akl-ı kül fail bakın nefs-i kül olan hakikat-i Muhammedi Meful. Yani onu alıcı oluyor.

Şimdi o aldığını aldıktan sonra bir sonraki mertebeye verirken fail oluyor. Alıyorken mef'ul veriyorken fail. Diğer mertebe mef'ul oluyor. Diyelimki uluhiyet mertebesinden aldı vahidiyet mertebesinden bütün hakikatiyle zuhura geldi program olarak, fiil olarak henüz yok orda, bunu nefesi rahmaniyesi ile rahmaniyet mertebesi bütün âlemlere yaydı, âlemlere yaydığı yerler mef'ul kendisi yayıcı olduğundan fail oldu. Şimdi isimler mertebesine geldi rububiyet mertebesi, bu mertebeden tecelli oldu ef'ale geldi. Rububiyet mertebesi fail, ef'al âlemi mef'ul oldu. İşte o mef'ul olduğu için ef'al âlemi üretici oldu. Ef'al âlemi ve orada görüntüye gelmekte ve gerçek manada da failiyet bu âlemde başlamakta. Bu âlem bütün âlemlerin içerisinde en yüksek değere sahip yerdir. Büütn mertebeler kemaliyle burada zuhurdadır. Ancak ef'al âlemine bakıldığında ef'al âlemi zahirde zuhurda görüntüde olduğu için esma âlemine perde olmakta. Esma âlemide sıfat âlemine, sıfatta zat âlemine perde olmaktadır. Ama irfan ehli bu perdeleri kaldırınca seyri bilebildiğinden hiçbir perdesi yoktur. Perde açılması melek göreceğiz tarzı değil, idrakteki şuurdaki sistemin çalışmasını idrak etmektir. Bize de lazım olan o dünya âlemi nasıl çalışıyor. Cenab-ı

hakkın ilk tecellisi ilmi ilahiyede ahadiyet mertebesinde hiçbirşey yok. Sadece İnniyeti ve hüviyeti var. Ahaddiyet mertebesi teelli ettiğinde vahiddiyet mertebesini ortaya getirdiğinde, orada faaliyet başlıyor. Orada ahadiyet mertebesindeki gizli batınında olan bütün bilgiler ilim olarak zuhura çıkmış oluyor ilmi mana da. İsimler de yok, ruh da yok nur da yok.

İlmi manada ortaya çıkmış oluyor bunlara a'yan-ı sabite diyorlar. Onların için Allahın bünyesinde olduğu için ilmi ilahiye a'yan-ı sabite mahluk değildir dedikleri yer burası oluyor. Halk edilmemiş Allahın kendi varlığında. İşte bu programın vahidiyet mertebesine aktarılması artık orada varlıklar belirginleşmeye başlıyor. İlmi varlıklar ilmi suretler alıyor. Ruhani suretler değil. İlmi suretler. Burası tüm külli bütün varlıkların bir yerde olduğu bölünmez parçalanmaz halde olduğu vahid diye ifade edildiği yer. Ondan sonra rahmaniyet mertebesinden nefesi rahmani ile bütün âlemlere açılıyor. Bütün ilmin big bang gibi belki o anlatılıyor bunda.

"*ve kanellahu külli şey'in muhita*" Allah bütün herşeye muhiddir. (S.a.v.) efendimizin hakikati vücudu mutlakı hakkın mertebe-i vücud ile mertebe-i imkanı arasında berzahiyet-i kübra ile müteayyin olduğundan kendilerine bu cevamiül kelim verildi. Kendisinde müctemi olan tesliste delile benzedi. Bunun izahı budur ki diye devam eder. (S.a.v.) efendimizin hakikati, suret-i muhammedi değil. Hak, olan Muhammed. Peygamber efendimizi bu genişlikte anlayabilirsek onu biraz tanımış oluruz. Hz. Peygamber sadece arap yarımadasında yaşadı annesi babası buydu bunu yaptı etti, diye tanırsak biz onu dar çerçevede tanımış oluruz. Sadece zuhuru muhammediyeyi anlatmış oluyoruz. Ama onu meydana getiren hakikat-i Muhammedi, esasta o işte.

Cenabı hakkın "*Levlake levlak ......*" eğer sen olmasaydın 2 defa , bu âlemlere halk etmezdim dediği bu . sendeki program olmasaydı, hakikat-i Muhammedi olmasaydı, bu âlemleri halk etmezdim. Zaten halk olmazdı. Bu âlemler onun varlığında onun varlığı ile onun için var oldu. İşte

habib olması bu yönde. Cenabı hakkın mahbubu habibi sırdaşı bu yönde. Kendisinde ne kadar neyi varsa , hepsini onun varlığında zuhura çıkartıyor. Hakikat-i Muhammedi İsmini verdiği tecelli sahasında ortaya çıkarıyor. İşte bu yüzden peygamber efendimiz dahi bu hakikati geniş manasıyla miraç gecesi idrak etmiş. Onun için diyor, " *men reani fekad rel hakk"* bana bakan hakkı görür dediği işte budur. Çünkü onda bütün ilahi tecelliler var. Kendine ait birşeyi yok. Sadece bir ismi var.

Muhammed diye. O da çok hamd edici, bütün kendisine bunlar verildiği için hamdın en büyüğünü o yapıyor. Onun için hamd eden öven manasında. (S.a.v.) efendimizin hakikati, vücudu mutlakı hakkın mutlak vücudunun mertebe-i vücud ile mertebeyi imkan arasında. Vacip mutlak varlığı kendinden olan mertebe-i imkan ise sonradan meydana gelen. Değişebilir mümkinat da deniliyor. Bu iş mümkün mü mümkün. Değil mi değil diyor. Olabilecek olmayabilecek. Sonradan neydana gelen şeyler. Mutlak, varlığı kendinden olan. İşte vücudu mutlakı hakkın , hakkın mutlak vücud mertebesinden mertebeyi vücud ile uluhhiyet mertebesi ile mertebe-i imkanı arasında Allahın zat mertebesi itibariyle bu görülen imkan mertebesi müşahede mertebesi madde mertebesi arasında vasıta olması diyor.

İşte kopyalandığı zuhur edince, bu arada bütün varlıklar ortaya çıktı bunların çıkmasına vesile oldu. Büyük berzah büyük geçiş, bütün varlıkların geçişini ilimden zuhura getirmesi. Müteayyin olduğundan böylece tayin olduğundan program-landığından kendilerine bu cevamaül kelim verildi.

Bütün varlık onun üzerinden aktarıldığından bütün varlıktanda bu şekilde haberi olduğundan Cenabı Hakk'ın isimlerinin her birleri birer kelime olduğundan, gerek sıfatlarda birer isim olduğundan isimlerin sıfatlarında camisi ve kendisinde cami olan bunlarında hepsini bize öğreten işte bu evvela Adem aleyhisselama onda başlayan bir özellik. O da ilk insan olduğundan insan nesline adem aleyhisselam tarafından naklen bunlar geçmiş olmakta. Ademin cevamiül kelimi kendisine verildiği kadardı. İbrahim ile devam etti. Tabi bu hulletler dışarıdan giydirildi diye tasavvur ediyoruz.

Bünyesine yedirildi. Çay şeker gibi. Dışarıdan 1 kat şeker bi kat su değil. Çay içine alıyor şekeri ayırmak mümkün değil. Bünyesine böyle giydirildi. İbrahim aleyyhisealmın cevamül kelimi de o kadar. İsa aleyhisselamın Cevamü-il kelim'i ise bir kelime. Ama kuran peygamber efendimiz kelâmullah. O kelâmullah aynı zamanda cevamül kelim. Bütün kelimelere cami. Bu kadar müthiş bir hadise. cevamül kelim verildi. Rasululllah aleyhisselam, kendisinde müctemi olan yani kendisinde ictima etmiş olan tesliste delile benzedi. Bunun izahı budur ki, diye devam ediyor.

Bu teslis 3 lü manasında Hristiyanların dediği eba, ebi, ve ruhul kudus teslisi değil. Tekvini ferdiye üzere bunu daha evvel görmüştük o dersimizde. Kısaca bahsedelim. Fert evveli 3tür. Bu âlemlerin oluşması için 3 husussiyete ihtiyaç vardı. Biri zat, biri irade, biri de kelam "kün" Burada dediği tesiste delile benzedi bu 3 hakikat peygamber efendimizinde hakikatini açığa çıkardı. Cenabı hakk ilmi ilahiyesinde bu programı yaptı, bu program için bir zat lazım. O zatın da iradesi olması lazımki bunları faaliyete soksun. Bunları iradesi olduktan sonra izahı anlatımı yoksa. O da kelam oldu. Ses oldu. İşte müctemi olan tesliste rasul aleyhisselam. Kendisinde cem olmuş olan tesliste delile benzedi. Peygamber efendimiz bütün âlemlerde Hakk'ın ilk delili oldu.

Çünkü Cenab-ı hakk kün hükmüyle zatıyla iradesiyle ilmi ilahiyyedeki ilk zuhurunu programını kopyaladı. Bu 3 hakikati ile kopyaladı. Onun için yukarıda da bahsedildiği gibi, ebdela lül delil ala rabbihi, yani rabbının üzerine delilin delili veya delilin evveli. Ve her birerlerimizde aslında hakkın varlığını en büyük delilleriyiz. İster iman ehli ister küfür ehli olsun. İmanın küfrü burada hiçbişey değil. Kişinin kimliği mühim. Şuradaki cihazlar, fabrikanın delili. Eğer bir mucit fabrika olmasa bunlar olmaz. Böyle bir şey varsa, fabrika var mutlaka. İspatı da delili de bu. İşte her birerlerimizde o kadar muhteşem birer yapıyız ki, bunu insan fıtratıyla uğraşanlar çok da iyi görüyorlar nasıl çalışıyor insan makinesi. Biz uyuyoruz ama o uyumuyor bir ömür. Bizim kendi programımız kendi kendine alıp götürüyor.

İşte bu kadar müthiş bir makinenin başı boş bırakılıp da kendi kendine olması mümkün olmadığından bizim varlığımız allahın varlığına en büyük delildir. Hakikat-i Muhammedi İse delillerin delili. İlk delil. İlk tecelli oraya olduğu için. İcatı maani hususunda delil yani kıyası mantıki ferdiyet selasiye üzerine müstenettir. Burada zor bir anlaşılır hale giriyor. Anlamaya çalışalım. Hakikat-i Muhammedi bırakıyor bir delilin neler olduğunu, niye Hakikat-i Muhammedi nin Allahın delili diye ve edebiyat yönünden delil 3 lü teslisin delilin özelliğini anlatıyor. İcadı maani hususunda delil, kıyası mantıki şimdi delil dendiği zaman bir kıyas yapılıyor ki delil olduğu anlaşılsın. Mantıki kıyas. Delillendirerek şüpheden kurtuluyor.

Ferdiyeti selasiye üzerine müstenettir, 3 hakikat üzerine dayanır. Kıyası mantıki. Mantık kuralları devrede burada, çok büyük bir bilgi vardır. Bunda mutlaka 3 ten mürekkep olan nizam ve şartı mahsusa rivayet olunmak lazımdır. 3 ten terkip olmuş nizam ve şartı mahsus. Delil için bir nizam mantıklı bir kıyas ve de şartı mahsus kendine göre kendine mahsus şartı olacak hangi hadise hakkında delil gösteriliyor ise. Mesela 1 kıyasi ihtiyari tertip edip, yakın bir kıyas oluşturup ondan bir netice çıkarmak için 2 mukaddime olur. Ortaya getirilir. Düşünce tarzı. Ondan bir netice çıkarmak için yakın bir kıyas tertip edip. Her bir mukaddime ön bilginin, 2 varlığını 2 ferdi olur. Kıyas olacak ve olunacak 2 ferdi olur. Bu suretler bu surette müfret 4 olur. Yani fertler 4 olur. Bu 4 müfretten biri 2 mukaddimeye rab için tekerrür eder. Bu 4 müfretten 4 fertten biri, diğer mukaddimeyi bağlamak için, 2 bilgiyi birbirine bağlamak için aynı kişi aynı fert vardır tekerrür eder. Delilin nizamı mahsus üzzere olması budur. Yani kendine mahsus bir nizam üzere delil gösterilmelidir. Atmasyon delil olmaz. Delilin hakikati burada gösteriliyor. Nizamı mahsusa riayet olunurken, kendisine mahsus bir düzene riayet olunarak tertip olan delilde tekerrür eden müfret terk olundukça 3 müfret kalır. 4 müfretten her bir delilde 2 müfret, 2 müfret 4 oldu. Bu 4 2 düşüncede birdir. İkisinde de aynıdır. Dolayısıyla ikisinden biri çekildiğinde 3 müfret kalır. Mesela geliyor izahı. Âlemin hadis olduğu neticesini tekvin için şu vecih ile bir kıyası

ihtiranı delil tertip edebiliriz. Yani bu âlemin sonradan var olduğu hakkında bu âlemin sonradan var olduğu neticesini tekmin için şu vecih ile şu yol ile bir kıyası ihtirani yakın bir kıyas yaparak bir delil tertip edebiliriz. Bir konuşma yaparız.

Âlem mütegayyirdir. Âlem mütegayyirdir. Hakkın zatından gayrıdır. Âlem ayrıdır. Her mütegayyir hadistir. Görüldüğü gibi 2 cümlede mütegayyir 2 defa geçti. Yani âlem mütegayyir 2 fert var burada. Diğerinde ise mütegayyir hadistir yine 2 kelime var ama ikisinde de bir kelime var ikisindede geçiyor. İşte mütegayyir kelimelerden bir tanesini çıkarınca selas üzerine, teslis üzere kalır izah diyor. Her mütegayyir hadistir öyle ise âlem hadistir. Burada mukaddimeninin biri âlem mütegayyirdir. Her mütegayyir hadistir. İki ön bilgi giriş. İki şekilde belirtiliyor. Âlem mütegayyirdir bu bir giriş, bir cümle, diğeri de sonradan olmaktadır. Sonradan olmuştur hadisattır hudustur.

2 misal ve her bir mukaddiemede âlem mütegayyir hadis müfretleri mevcuttur. İki cümlede 2 şer defa mühlet var 4 oldu. 2 cümledede aynı müfret geçtiği için mütegayyir. Tekerrür eden mütegayyir terk oldundukta âlem mütegayyir hadis müfretleri kalır. 3'lü kalır yine. Nizam-ı mahsus kalır ki bu nizam mahsus ferdiyet müstenid olmuş olur. Bu âlemin nizamı ona mahsus olan düzenleme feridyet-i selasiyeye istinad etmiş olur. Bu biraz ilmi bir açıklama, bu surette de âlem hadistir neticesi meydana gelir. Böyle kıyasen de gerçeği bilinmiş olur. Ve delilde bu vecih ile nizam-ı mahsusa riayet olunmak lazım geldiği gibi şartı mahsusa da, murat iktiza eder. Yani şartı mahsusu da kullanmak muhafaza etmek gereklidir. İlmi mantıkta bu mantık ilminde, akıl düşünce ilminde şart-ı mahsus, hükmün illetten eam, ona müsavi olmasından ibarettir. Şartı mahsus. Delilin şartına mahsus. Hususi kendi şartına mahsus. Hükmün illetten yani sebepten daha eam (geniş) veya ona müsavi olmasından ibarettir. Mesela şöyle bir delil yani kıyas yakın bir kıyas düzenleyelim. İnsan hayvandır, her hayvan cisimdir. Kıyas yapıyoruz. Öyleyse her insan cisimdir. Netice bu çıkmakta.

Bu delilde balada izah olunduğu üzere, vechile teslise müstenit nizamı mahsus olduğu gibi şartı mahsus da vardır. Çünkü hüküm olan cisim illet olan hayvandan umumidir. Hayvanda cisimdir insan da cisimdir. Ama hayvan insan cismi isim olarak ayrılmaktadır. 2 side cisimden ibarettir cisim daha geniş. Her hayvan cisimdir, her cisim hayvan değildir. Ve keza diğer bir delil yapalım, insan hayvandır her hayvan hassastır. Hisli duyguludur. O zaman insan hassastır. Bunda da hassas illet olan hayvana müsavidir. Her hayvan hassas, her hassas da hayvandır. Hisli manasındadır.

Görülüyor ki icadı maani için nizam-ı mahsus ve şartı mahsus üzerine tertip olunan deliller ferdiyet selasiye üzerine istinat edilmiştir. Ve (s.a.v.) efendimizde dahi ferdiyet-i selasiye müctemi olduğundan 3 hakikat kendisinde olduğundan onlar dahi delile benzemiş olur. Zira, vücudu şerifleri neticeyi âlemin bedii tekvinidir. Sebep başlangıcıdır. Vücudu şerifleri, evvela aklı küldeki Hakikat-i Muhammedi'deki genel âlemler varlığındaki vücudu genel birey vücudu şerifleri âlemin neticesinin zuhurunun sebep ile başlangıcıdır. Fakat delil kıyası mantıki bir vecih ile delalet ettiği mananın gaybıdır. Hakka delil olan resul kendi nefsine delildir. Kendi varlığına delildir. Rasul aleyhisselâmın nefsi, zatı mutlakı Hakkın, yani Hakkın mutlak zatının onda meydana gelişinden ibarettir. Nefsi Muhammedi Hakkın gayrı değildir ki, hakka ilk delil olduğu vakit onun medlulü olduğu hakkın gayrı olsun. Yani delilden de öte bir hadise, delile bile gerek yoktur. Delil de evvela ortaya getirdi. Bu delile bile ihtiyaç yoktur. Halbuki Hakka evvel delil olan rasul aleyhisselamdır.

Delilin evveli veya delilin delili diye, hakka evvel delil olan rasul aleyhisselam. Kendi nefsine de delildir aynı zamanda. Her birerlerimiz biz de hem hakka hem nefsimize deliliz. Ben dediğimizde nefsimiz görüntüdeyiz daha açık bir delil yok. Camın arkasında hayali bir şeyler olurda o zaman var mı yok mu şüphede oluruz ama bunlarda yok. Şüpheye düşmek için delil yerine deli olmak lazımdır. Aklı fikri düşünmeyen varlık olmak lazım. Zira rasul aleyhisselam.

Nefsi zatı mutlakı hakkın, yani hakkın mutlak zatının onda taayyününden ibarettir. Onda zuhura çıkmasından varlığın onda zuhura gelmesinden ibarettir.

Nefsi muhammedi, hz. Peygamberin nefsi, zatı yönüyle, hakka delil olan hakkın gayrı olsun. Evvela bir şeyin anlatılması için başka yönden açılarak anlatılıyor o kimlik tespit edilmiş oluyor ancak daha sonra daha yakından bir anlatışla ilmi ilahiye mutlak zat ile Hakikat-i Muhammedi nin aynı şeyler olmadığı, zaten Allahın bütün varlığının onda zuhur olduğunun bundan dolayı delile gerek olmadığı çıkıyor. Gerçekten olağanüstü şeyler. Rasul aleyhisselamın nefsi, zatı mutlakı, hakkın onda faaliyetinden ibarettir. Nefs-i muhammedi yani hz. Peygamberimiz nefsi Hakikati Muhammedi olan, hakkın gayri değildir ki hakka delil olsun. Veya ilk delil olduğu vakit onun medlulü olan hakkın delili olsun. Haktan gayrı bir şey olsun.

Şu halde, Onun hakka delaleti onun, hakkın kendi zatına delildir. Nefsi muhammedi zatı mutlakın bir mertebe tenezzülünden ibaret olmakta (vahidiyete tenezüldür) Bununla beraber, zat ile nefsi muhammedi arasında fark taaynnünsüzlükle taayyünden ibarettir. Yani bir makamda ilmi olarak bunlar sadece vardır diğer makamda bir aktarım, bir açılım, farklılıklar tayinler başlamıştır. Silüetler başlamıştır birinde hiç yoktur taaynsüzlük, la taaynün diyorlar buna… İlk zuhura taayyün-i evvel. La taayyün ile taayyüne evvel, birisi ilmi hakikati ilahiye, biri Hakikat-i Muhammedi. Ondan sonra gelen taayyün-i sani, 2. Taayyün ise sıfat mertebesinden esma mertebesine 2. Belirleme. Ondan sonra 3. Taayyün diye söylenirse orası artık taayyün değil şehadet bu âlemde zuhura çıkması. Tecelli-i akdes, ahaddiyet mertebesinde tecelli-i akdes yani çok mukaddes ne olduğu bilinmez, tecelli-i mukaddes ise ilmi ilahiyenin Hakikat-i Muhammedi ye tecelli mertebesi. Mutlak tecelli bu. İkisi de kendi zatından zatına olan tecellilerdir.

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşeallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve

şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah   (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtiha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:
----
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADÎS :
2. VEHB   : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB   : Çalışılarak kazanılan ilim.

4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:

68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. Îman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
83- 2013 Umre dosyası.
84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
94- Mescid-i Dırarr-Kubbet-ul Kara.
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
97- 2015 Umre dosyası.
98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
101- Bosna Hersek dosyası.
102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
104-Hacc Umre ve hakikatleri.
105-Cemo ve Farko.

106-(2016) Umre dosyası.
107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
110-19-53-Şeker risalesi.
111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
125-2018 Umre dosyası
126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
134-2-Sohbet arası sohbetler.
135-3-Sohbet arası sohbetler.
136-4-Sohbet arası sohbetler.
137-5-Sohbet arası sohbetler.
138-6-Sohbet arası sohbetler.
139-7-Sohbet arası sohbetler.
140-8-Sohbet arası sohbetler.
141-9-Sohbet arası sohbetler.
142-10-Sohbet arası sohbetler.

143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.
152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.
155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has “Selâm” (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)

9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.

9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (162+100=262)

NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (156-24)

